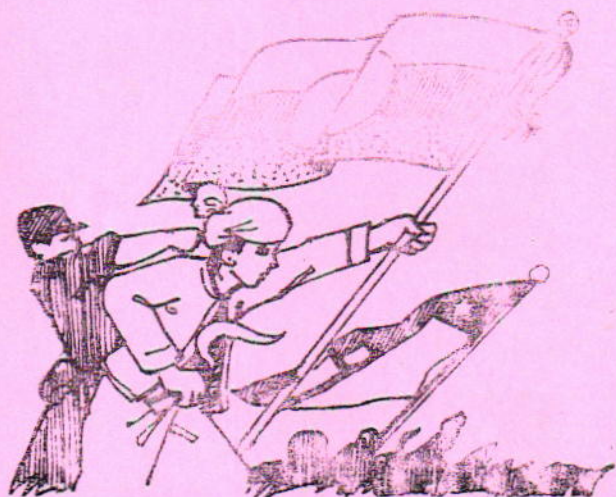

ပဏ္ဍိတပိုင် ပါမောက္ခ IL IL

တစ်ခါတစ်ရံ

ပန်းပိုင် ပါးပိုင်

ကိတ်,ကွက်,ပွက်,ထိသွင်း- 15. 3. 1986

လမ်းခဏ်း

ရှုခဲး	ခဲးလိက်
ပုခဲးယုခဲးပံးမိုင်း	1
လုင်းဝီ.လီ.ယု.ပံးမိုင်း	7
လံးတု,ဂိမ်းသိုက်	8
လုင်းယု.လိးဂုခဲးမိုင်း	12
လုင်းလုင်,တုလုးခဲင်ဂုခဲးလုတ်	17
ခဲးဂုခဲးထင်းဝါခဲးထင်းခဲင်,	19
လိးဂုခဲးထင်းခဲးဂုခဲး	20
ယံး,လိက်,လံး	22
ယံး,ယု,သု,ယေး	25
လုင်းလိခဲးကုင်,မုတ်သု	27
လုင်းခဲးတုမိ,ခဲးခဲးယုခဲး,သု,လေး-	
ရှု,လုင်,ခါင်,ဝါင်းယုခဲး,သု,	28
ပံးမိုင်းလေး,ယံး,သိုက်	29
လိးဂုခဲးပံးမိုင်း	31
လုင်းတုင်းတုင်းကမု.	35
လုင်းယုခဲး,သု,တုင်းတုင်းဂုခဲးမိုင်း	38
မိုင်းတုးပီခဲးခဲင်ဂုခဲးမိုင်းတုး ဂု,လိင်,ဂု,ခဲင်း	40
လုင်းယုင်းယုမ်းကမိင်းတုး	41
လုင်းဂုခဲး,ခါမိ,ကပိတ်	44
လုင်းဝီ.လီ.ယု.ယုခဲး,သု,	45
လုင်းပီ,တု.တိတ်.ရှုင်.ဝါ,ခဲး.ထင်း.မုခဲး	46

ရှုခဲး

ခဲးလိက်

ဝီ,တူ.လိတ်.ကခိယူ.လိဝ်းခခိ. လံးယု.မခိ-

မီးလံးမိဝ်း	----	48
လွင်းဝီ.လီ.ယု. သီ,ပိုင်	----	49
လွင်းဂျိုင်.ဂမ်ပံးမိဝ်း	----	51
ဂင်လုံ ဂခိမိဝ်း	----	53
လွင်းမခိဂျိုင်.ခဂ,မိဝ်း ဂျိုင်ခိခိပင်ဂမ်	----	55
ရှင်းပီခိဂခိမိဝ်းတံး လွင်,လုံ-		
ဂခိလိဝ်.လတ်း ဂခိမိဝ်းတံး	----	57
ဂပ်းသင်ရှင်းလုဂ်.ယိုခိ.	----	58
လိဂ်းရှမ်းမံပင်လွင်	----	59
လိဂ်းရှမ်းမံ ကင်းလေး	----	60
လွင်,ယူ.လီးဂခိမိဝ်း	----	61
လွင်းယုးကခိဂျိုင်	----	63
လွင်းယိုင်းမံ မူ,လမ်း	----	63
ကခိဂျိုင်.ဝုး တပ်.သိုဂ်းတံးရှမ်းပွင်း	----	64
လွင်းဂခိကမ်,မီးမိဝ်း ကမ်,မီးကလွင်းယု.	----	65
ဂပ်းသင်ရှင်းမုးဂိုတ်းသိုဂ်း	----	66
ပိုင်လွင်းလံးပင်ကခိဝါခိခိခိ,	...	68

လိပ်

ပဂ်း

ပိုတ်,လိင်းဂါခ်ပံးမိုင်း

ပုခ်းယွခ်းပံးမိုင်း

၁. ပံးမိုင်းခ်. လံးခါမ်,ပုခ်းယွခ်း ခေ၊လီ.သင်, ငဝ်း
လုမ်းသေ ဂု၊ဂိုတ်းဂါခ် ခွံးဂေ;ဂါင်ဂုခ်းမိုင်း ဂ်းထိုင်တီး။

(ဂ) လုင်,ဂု၊ချ.တမ်း မု,ပိုင်လီးဂါခ်းဂုးလုင်;လုင်; ခင်,
ဂိုင် တေတီတ်းခ်တီး လုင်,သုခ်းတုမ် ဂုခ်းမိုင်းခပ်းလုံ
ဂါခ်လိင်.ခိုင်း ပံးလုင်.ယိုခ်.မိုင်းတီး။

(ခ) ကမ်,လံးခွံးချး မိတ်းဂုခ်းဂုးလိင်. ဂုးခိုင်းသေကမ်,ဂုး
လုင်,ပခ်ကီခ်ပခ်ဂိုင်း ဂ်းခိုခ်းယို,မို,သုင်။

(င) လုင်,သုခ်းသေ,ဂုခ်းမိုင်း ဂ်းဂုင်.လိင်.လတ်းဝါခ်း
မိုင်းလေ; မု,လုမ်းကယို.ဂုင်း။

(ဇ) ဂါခ်လံးလုင်.ယိုခ်.ခ်. ပိုင်လုင်မခ်း မီးတီးပံးမိုင်း
သုခ်းတုမ် ဝေ၊ဗေ;ဂုခ်းမိုင်း ပိုင်,လုံလံးဂုးဂိုင် လီ
ဂုးခ်ခ်. ဂါခ်လံးလုင်.ယိုခ်. ဂုင်းဂေ;လုင်,တေ
လင်;ကွင်,လံး။

(ဆ) ခင်,ဂိုင် ပေ၊ဗေ;ဂုခ်းမိုင်း တေယုမ်,ယမ် ဂိုတ်းဂ်း
ဂါခ်ကွင်,ခ်ခ်. တု,ဝုခ်,မီးတီး ပံးမိုင်း သိုင်;သိုင်;
ယု,ယပ်.။

၂. ပံးမိုင်းခံ.- ပေးငင်းလမ်း ကပ်းအေးလိခ်ယပ်.၊
လှပ်,ဂိုတ်းရှ်းမခင်းလီ မိုခ်ခင်း, ကူးမေးရှင်း ကပ်းပခင်းအေးရှ်းခင်း
လင်းခိုင်း;၊ ခင်း,ဂိုပ်လှပ်ယူ, လှပ်ဂိခ်.၊ လှပ်ဂိုတ်း.၊ လှပ်းသင်း;၊
ဂူးပိုင်ပိုင်ခင်း.၊ တေခိုတ်းဂပ်း; ခိုတ်းပခင်း.၊ ခိုခ်းသင်း.၊ ခိုခ်းသင်း
ခင်း.၊ လှပ်,ခတ်းလှပ်ရှင်းရှင်း ကမ်,ဂုပ်တုပ်.၊ ကမ်,ဂုပ်ယပ်.၊
ကမ်,လံးဝေးအေးဂခင်းကခင်းလိပ်.၊ ကခင်းယပ်,၊ ကခင်းမပ်.၊ ကခင်းခင်း.။

၃. တေ,လျ. ခင်းဂျ,ပင်း ဂုခ်းမိုင်းခင်းတုခ်း လိခ်ရှင်း
ထိုင်းခင်း.-

(ဂ) လှပ်,လှပ်,ဂျ,ဂုခ်းကခင်းဂူ. ကခေ,ကခေ, ခင်းကိုင်း,ခင်း
ဝခင်းခင်း. ကခင်းတင်း.။

(ခ) ခင်းကိုင်း, ခင်းဝခင်းခင်း. ဂေ,လှ် မီးကေးလျ, ဂုခ်း
ဝခင်းယပ်,ယပ်ခင်း. လှပ်,မိုတ်းဂိုင်းသေ တိုတ်.လခင်း
သင်းလင်း ရှ်းပင်း,လိင်း လှပ်,ဂခင်းပံးမိုင်းဂူးလှပ်,
လှပ်းယပ်.။

၄. မိုင်းတံးခံ. ဂုပ်းမီးယပ်,သျ,လံးမိမ်း. ဂုခ်,မိမ်းလှ်ယပ်,
ယပ်ယပ်,သျ,မိမ်းခင်း. ကခင်းပိခ်ယပ်,သျ,ယေးမိမ်းလှ် ကမ်,ဝျ;
လှပ်,ဂျ, တုခ်းလူး မိုတ်းဂိုင်း သင်းလင်းခင်းဂခင်း လှပ်.ခိုင်း
လေး လီးဂခင်း မူးပိုင်ရှင်း ရှ်းပင်း,လိင်း.။

၅. ခင်း,ဂိုပ် ပေးမေးဂုခ်းမိုင်း ဂူးလှပ်.ဂူးခိုင်း တေကမ်,
ထပ်,ထိုတ်း ထပ်,ပိုင်း ခိုင်မူး,လှပ်းရှင်းသေ ကမ်,ဂျး ရှ်းပေး
ရှပ်.မူး,လှပ်းသေ မီးလှ်ခံးလှ်းဂခင်း လံးလှပ်.ယိုခ်.မိုင်းတံး.။

၆. တုခ်းအေးလိခ် လင်းဂပ်,ထိုင်းခင်း. လှပ်,ဂျ,ယိပ်ဂူး
ကိုင်း, ဂူးဝခင်း ဂ်.ဂေးလတ်းခင်း လီးဂခင်းပပ်းပိုင် လေးပခင်း

ရှိုင်းကုန်းမြိုင်း လွင်းယူ၊ လွင်းဂိခမ် လွင်းရှိုတ်းလွင်းသင်း၊ ရှိုးခိုခမ်း
ယုံ၊ မွဲ၊ သုင်တုင်းတုခမ်း။

၇. ပေးလုံး၇၂၊ ရှူး ကခေ၊ ကခေ၊ ခင်းတုခမ်း၊ ခေးလိခမ်ယပ်.
လွင်၊ ဝင်းယိခမ်ခေး၊ ဂခမ် ဟွံ. လီးဂခမ်းကုန်းမြိုင်း လွမ်းခေင်၊ ပဂ်း
ပိုင်မံမီးခေခေ။

(ဂ) ခေင်၊ ရှိုင်းကုန်းမြိုင်း တေရှူး. ထိုင်လွင်းရှပ်း တေ၇၂၊ ရှိုတ်း
ဂခမ်ခင်းကိုင်၊ ခင်းဝခမ်းခပ်ခေခေ. လွင်၊ ရှူး. ကုန်းမြိုင်း
ပင်းဂုမ်သေ သင်းလင်းရှိုးပေးပွင်၊ ပွင်၊ လီင်းလီင်း။

(ခ) ခေး၇၂၊ မီး တ၂၊ တေ သင်းလင်းခေကုန်းမြိုင်း- ခး
ခပ်ခေ. လုံးခမ်၊ ပုခမ်းယုခမ်းခေးပွင် ဝင်းလုမ်း တပ်.
သိုက်းတံးရှမ်းပွင်းရှပ်းခး သေမး ထိုင်တီးယူ၊ တီးဂိခမ်
သုလင်းပွတ်းကုခမ်၊ တုခမ်းခိုင်ခေ. ခေင်၊ ရှိုင်းလေးပေး
ခေးကုန်းမြိုင်း ကိဂ်၊ ပေးရှပ်းခး ပေးတေပုခေ. လွတ်း
ပီခေခီးခး ပိုခမ်းခေခေ. ရှိုးမြိုင်းတံးရှပ်း လုံးတင်းပီခေ-
ကလင်းယမြိုင်းကုန်းခေ ခေင်၊ ရှိုင်းလေး ကုန်းလွင်ရှပ်းခပ်
ခင်းကိုင်၊ ခင်းဝခမ်း ကုန်းထင်းကုန်းခေ၊ ခေမ်၊ ရှိုးလီး
ယိုင်းရှပ်းရှူးဂေ၂. ခးခပ်ယုမ်၊ ယမ်ဝး တေထွံးထီမ်ပခေ
ကိခေရှိုင်းရှပ်းခးယူ။

(င) မြိုင်းတံးရှပ်းခးခေ. လုံးခမ်၊ ပိုခမ်း ဧပ. ဂိခမ်မး (၁၇)
ပီခးယပ်. မြိုင်းလီင်းကုန်းမြိုင်းတံးရှပ်းခး လုံးခမ်၊
တုဂ်. ခး. လူးယူ၊ တံးယူ၊ ကိုပ်းယူ၊ ရှူးရှိုင်း ရှူးဝခမ်း
ကမ်၊ မီးဟွံ မးထွံးဂိတ်၊ ခေ ဧရှ. ဂင်းပခေလုံး၊ ယု၊ ဝး
ပိတ်. လေး ငိုခမ်းခမ်း တေမီး ကမု. ခမ်၊ ကသက်း
ကုန်းတင်းကမ်၊ မီး ကမု. ခမ်၊ ကုခေ၊ ရှပ်းခေလေး-
ဂခမ်မြိုင်းခေ. ကမ်၊ ရှိုတ်း ကမ်၊ လုံးခးယပ်. သုလင်း

ပေးမေးဂူခင်းမှိုင်းလေး၊ ရှင်းခါး၊ လှုပ်၊ ကမ်မှိုင်းကခပ်ဂီခပ်၊
ဂီခပ်၊ သေ ဟွမ်၊ သိုင်ပိုင်းပါဂ်၊ ကခပ် ကွခပ်ကခပ်လမ်းပိုင်း
ယာခပ်၊ သူ၊ ကွဂ်၊ သေ ခင်းမှိုင်းတံးရှင်းခါး၊ ထွင်၊ တေလံး
ယူ၊ ပျေ၊ ဂီခပ်သါ၊ ဂတ်းဂတ်းယီခပ်ယီခပ်ခါးယပ်။

(က) ဂူခင်းမှိုင်းရှင်း မီးယူ၊ ပိုတ်၊ လာခပ်၊ ပံ၊ ပံ၊ - ယာခပ်၊ သူ၊
မခင်းခပ်ခပ်။ မေးယူ၊ ခင်းမှိုင်းတံးရှင်းခါး၊ ကမ်၊ လှုပ်
လံးရှါးမိုခပ်၊ (50000)။ ဂူခင်းမှိုင်းတံး ကခပ်ပီခပ်လှုပ်
မခင်း၊ ပေးတင်း ပီ၊ တူ၊ လိတ်။ ကမ်၊ လှုပ် သွင်မိုခပ်၊
(20000)။ တင်းသိုင်းတေမီးယူ၊ (70000) လိတ်မိုခပ်၊
လှုပ်လှုပ်ဂူခင်း။ ပေးရှင်းခါးဟွမ်၊ ကခပ်ခပ်လှုပ် ကခပ်လှုပ်။
ယိုခပ်၊ ရှင်းခါးခပ်။ မခင်းတေကွင်၊ ယူ၊ ဝခင်းခိုင်း။ သူ
လပ်၊ သွခပ်၊ တူလှမ်း ခါးလေး၊ ဂူခင်းပိုတ်၊ လာခပ်၊ ပံ၊ ရှိမ်
ဂူခင်း လိတ်မိုခပ်၊ ခပ်။ ရှင်းပိုတ်၊ သိုင်းပံ၊ ရှိမ်ယာခပ်၊
သူ၊ ခိုင်းဂေ၊ - ကမ်၊ ပေ၊ လံးခါးရှါး၊ ပိုင်လှုပ်မခင်း
လှုပ်၊ ပေးမေးဂူခင်းမှိုင်းလေး၊ ရှင်းခါးထပ်၊ သိုင်း ပီခပ်
ကခပ်ခိုင်း၊ ကခပ်လိပ်ကခပ် ထွင်၊ တေလင်း၊ ဟိုင်လံးယိုင်း
မံ၊ ရှင်းခါး၊ တါးမှိုင်းတံးဂူခင်းခေ၊ ခေခပ်၊ ယပ်။

(သ) မီးလှုပ်၊ ခိုင်း၊ ခါးခပ်ခံးပခပ်သတီ။ ပေးမေးဂူခင်းမှိုင်း
ရှင်းခါး၊ ကခပ်ယူ၊ သိုင်းဂိုင်းရှမ်းကခပ်ယူ၊ ခပ်။ ဂူခင်းမှိုင်း
လှုပ်ကမ်၊ ဝါး၊ ယါး၊ ပေလိုမ်းလှုပ်၊ လတ်၊ ဝခင်းမှိုင်းရှင်း
ရှိုင်းလံးငိုခင်း ဂီခပ်ထွမ်းယာခပ်၊ သူ၊ ကပ်သွေးလာပ်၊ လပ်။
လပ်၊ သေ လှုပ်၊ ယာခပ်၊ သူ၊ ရှိတ်းကခပ်၊ ပေးမီးမေးမှိုင်း
ခပ်၊ လှုပ် လံးဝါး၊ ပီခပ်ဂူခင်းယိုခပ်၊ သိတ်၊ လှုပ်၊ ကမ်၊ ရှပ်၊
လှုပ်၊ လတ်၊ ဝခင်းမှိုင်းယပ်၊ တေလံးကပ် ကပ်ပိုတ်၊
ခေခင်းခေခင်းခေ၊ ခေယူ၊ ယပ်။

၈. ဝါင်းယီခ် သီသျှင်၊ ခါဝ်၊ တၢ၊ တေလ်း၊ ခါဝ်၊ ဝါင်းတီး၊
ပေးမးဂူခ်းမိုင်းခေခ်. ဂုင်းလျှင်၊ လံးဝံ. ဂူခ်းသျှင်၊ ခါဝ်၊ ဂိုတ်း
မိုခ်ခေခ်၊ တၢခေ-

(ဂ) ဧတ၊ ကပ်ခ်းဝီင်း တေ၊ ထိုင်တီးယျှု၊ ဂုင်း၊ ဧတ၊ ကပ်တီး
ယျှု၊ ယါခ်းသျှု၊ တေ၊ ထိုင်ဂိုမ်းဂုင်း၊ လျှင်၊ ဝါင်းယီခ်ဝံ.
သီ၊ ခေး၊ ပီတ်၊ ယီ၊ ဂူ၊ ဝါခ်းဝါခ်း၊ ခေခ်၊ ဂိုတ်တေဂူ. လျှင်
ယါခ်းသျှု၊ တူင်. ခိုင် ဂျ၊ မးဂူ၊ ခိုင်၊ ကိတ်၊ ပးလျှင်ယျှု၊
လျှင်၊ ဂိခ် ဂူခ်းမိုင်း ဂူ၊ ပိုင်ပိုင်။

(ခ) တေလ်းယွံ. ခေခ်၊ ဂိုတ်း လံးယိုင် ဝီခ်ဂူ ပီခ်တၢဇလး
ဂူခ်းထဝ်း ဂူခ်းဧဂ၊ ကမ်၊ ဝါး၊ ပေးလံးဂုခ်လါဂ်၊ လံး
သင်ကမ်၊ ဝါး၊ သိုက်းမိုင်းသင် ကမ်၊ ဝါး၊ တေလ်းပွင်၊ တီး
သိုင်၊ ယျှု၊ ပံးမိုင်း ကမ်၊ ခေခ် တီးသိုက်းဂုင်း ကခ်မီးလမ်
ခေခ်. ဝံးဝံး၊ တေကမ်၊ လံး ဝံ. ခေဂ်၊ ခေ၊ ဖျေ. ယေ.
မပ်မင်ယဝ်။

(င) ခေခ်၊ ဂိုတ်တေဂူ. လျှင်၊ ခေခ်းဝါခ်းခေခ်းကိုင်၊ ဂူခ်းလီ ဂူခ်း
လၢ. ခပ်းမးဇလးသင်၊ တိုခ်းယျှု၊ ဂိုက်းဝံ. ဇလးသင်၊
ဂိုတ်းလျှင်၊ ကမ်၊ လီတိုင်. ခိုက်းကယွံ. ဇလးသင်၊ ဝါခ်းမိုင်း
လိုင်. လတ်း လျှင်၊ လံးဂူ. ဝံးဝံးခေခ်.- လျှင်၊ မေ၊ လျှင်၊
တူလ်း ဂူခ်းဝါခ်းကခ်ယုမ်၊ ယမ်ခေခ်. ဝါခ်းလှ ဝါခ်း
ခေခ်. လပ်. လပ်. သေ သူခ်ဝံ. ဂူ၊ ကပ်ခါဝ်၊ ဝါင်းပခ်။

(ဇ) လျှင်၊ ဂါခ်သျှင်၊ ခါဝ်၊ ခေ. လျှင်၊ လံးသတိ ဂီမ်သျှင်၊ ဂီမ်
ဝါဂ်၊ ဂူပ်တိုင်. ခိုက်းဂူခ်း တိုင်. ခိုက်းဂါခ်။

၉. ဂုင်းဂိုတ်းဂါခ်မိုင်းခေ.- လျှင်၊ ဝိလိယ ဂီမ်သျှင်၊ ဂီမ်ဝါဂ်၊
ကယေးယွံ၊ ကခ်ခေခ်၊ ဂုင်းတေဂျ၊ ဂိုတ်းသင်ဂေး

ပေးကမ်း၊ ကိမ်သိုင်း၊ ကိမ်ပေါက်၊ လံး၊ ဂါဇ်ကမ်း၊ ကွင်း၊ သေ
 ကမ်း၊ ဂါး ယင်း၊ လင်း၊ လူ့၊ သိုင်း၊ ဂွမ်း၊ ကမ်း၊ ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊
 လင်း၊ ကွင်း၊ ယူ၊ ခေ၊ ခေ၊ ခေ၊ ခေ၊ ခေ၊ ခေ၊ ခေ၊ ခေ၊ ခေ၊ ခေ၊
 ကိမ်သိုင်း၊ ကိမ်ပေါက်၊ လံး၊ ပိုင်း၊ ကမ်း၊ ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊ ခိုင်း၊ ဂွမ်း၊
 ပေး၊ မူ၊ ပိုင်း၊ ပိုင်း၊ ယင်း။ ဂါဇ်၊ မိုင်း၊ ခေ၊ ပိုင်း၊ ဂါဇ်၊ ခိုင်း၊
 လိုင်း၊ ကမ်း၊ ကမ်း၊ သိုင်း၊ ဂွမ်း၊ တိုင်း၊ ကမ်း၊ လံး၊ ပခင်း၊ လူ၊
 လူ၊ ယူ၊ ဝါး၊ မိုင်း၊ သိုင်း၊ ကွမ်း၊ ဂွမ်း၊ ကွမ်း၊ မေး၊
 လိုင်း၊ မေး၊ ဂွမ်း၊ ကမ်း၊ လံး၊ ပခင်း၊ မိုင်း၊ မိုင်း၊ ဂွမ်း၊ ပခင်း၊
 ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊ ခေ၊ ကမ်း၊ လံး၊ ဂါဇ်၊ ဂွမ်း၊ လံး၊ သေ၊ ကမ်း၊ ဂါး—
 လင်း၊ ပိုင်း၊ ယေး၊ မေး၊ တိုင်း၊ လင်း၊ ဂွမ်း၊ ပေး၊ ကေး၊ လင်း၊
 ဂွမ်း၊ ခိုင်း၊ လိုင်း၊ ကေး၊ ယေး၊ လိုင်း၊ ကွမ်း၊ တိုင်း၊ လင်း၊ ဝါး—
 လိုင်း၊ ကွမ်း၊ ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊ သိုင်း၊ ခေ၊ ပိုင်း၊ ယေး၊ သေ၊ ကမ်း၊ မိုင်း၊
 တိုင်း၊ ခေ၊ တိုင်း၊ လင်း၊ လိုင်း၊ လင်း၊ လင်း။

10. ပိုင်း၊ မိုင်း၊ လိုင်း၊ မေး၊ ပိုင်း၊ ဂွမ်း၊ ခေ၊ ကေး၊ ဂွမ်း၊
 လိုင်း၊ လိုင်း၊ ပေး၊ ဂွမ်း၊ ကမ်း၊ လင်း၊ ကေး၊ ဂွမ်း၊ လံး၊
 လေး၊ ဂွမ်း၊ ပိုင်း၊ ဂွမ်း၊ တိုင်း၊ ခေ၊ လိုင်း— ဂါဇ်၊ လင်း၊ လူ့၊
 သေ၊ ကမ်း၊ ဂါး လင်း၊ ဂွမ်း၊ ယေး၊ ဂွမ်း။

(ဂ) ဂွမ်း၊ လံး၊ ယေး၊ သူ၊ ကမ်း၊ ခေ၊ မိုင်း၊ သိုင်း၊ မိုင်း။

1. မေး၊ ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊ ယေး၊ မေး၊ ကမ်း၊ ကေး၊ ယေး၊
 ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊ မေး၊ လင်း၊ ဂွမ်း၊ ကမ်း၊ ဂွမ်း၊ လိုင်း၊ ခေ၊ ဂွမ်း၊
 ဂွမ်း၊ ကေး၊ ယေး၊ ယေး၊ မေး၊ သေ— ဂွမ်း၊ ကေး၊ မေး၊ ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊ ဂါဇ်၊
 ဂွမ်း၊ ဂါဇ်၊ လင်း၊ ဂွမ်း၊ ဂွမ်း၊ လိုင်း၊ ခေ၊ မေး၊ မေး၊ လိုင်း၊ ခေ။

2. ယူ၊ ဝါး၊ တိုင်း၊ တိုင်း၊ သေ လိုင်း၊ ခေ၊ လင်း၊ လိုင်း၊ ဂွမ်း၊
 လိုင်း၊ လင်း၊ ဂွမ်း၊ ဂွမ်း။

(ခ) ပေးခွင့်။ ဂုဏ်းလုံးယာဇ်၊ သူ့သွင်မိန်းခံ- ရှမ်းကမ်၊ ထာင်၊ ပီခင်ဂေးပီခင်၊ ရှမ်းကမ်၊ ဂိုင်၊ တာဇ်၊ လုးယေးဂေးလုးခင်လိုင်- ဂေးရှမ်းကမ်၊ ပေးသင်၊ ခ၊ ခခင်၊ တေလုံးထွမ်းတုန်းတင်းဂု၊ တင်းမံမခင်းလေး၊ လု၊ တီ၊ တီးဂိခင် တီးယူ၊ ဂပ်၊ ဂပ်၊ မခင်း၊ လွပ်၊ ရှုံးမီခင်းလွှန်းကခင် ရှမ်းထာင်၊ ခခင်၊ လွပ်၊ ပွဲ၊ ခပ်၊ ဂီဂ်း ပခင်မခင်းတုန်း တေကွပ်၊ မးလုံးလိုင်၊ ရှိပ် လွင်၊ ရှိတ်းထွမ်းတင်းယိတ်းမခင်း။

11. လွင်းရှင်၊ ဂုဏ်းမိုင်း မးပင်ဂုမ် ရှုံးလွတ်းယေး၊ တေကမ်၊ လုံးရှင်၊ မးတီးဂပ်၊ တီးလိပ်၊ ပေးရှိတ်းပင်ဂုမ် တီးဂပ်၊ တီးလိပ် ယာဇ်၊ သူ၊ ထာင်ရှင်၊ လွင်းရှင်၊ ထာင်လုးယေးယပ်။

(ဂ) ပေးကခေ၊ ကခေ၊ ကမ်၊ လီ၊ ပင်ဂုမ် လွပ်၊ ရှိတ်းခင်း ထိုခင်း၊ ရှင်၊ ဂု၊ ထူးတီးခိုင်၊ တီးကပ်၊ ဂခင်ခိုခင်းခံ၊ တီးခိုင်၊ သင်ဝုး ယာဇ်၊ သူ၊ လုံးခပ်၊ ရှမ်းဂေး၊ ရှင်၊ ဂ၊ ကမ်၊ ထာင်၊ ပေးယေး၊ လိုင်သေခံ၊ တီးဂေး၊ ယင်းလွပ်၊ ပွဲ၊ ယမ်းသေ တုန်းရှခင်လုံး၊ ဂံဂံခင်း။

လွင်းဝီ.လီ.ယု. ပံးမိုင်း

1. ကခင်ပံးမိုင်း ဂံလုး ယာဇ်၊ သူ၊ တီးလွင်းလုံ၊ လွမ်ယိုင်း တံလုံ၊ ရွပ်၊ ဝုး တုခင်းလိခင်မင်တီးခံ၊ ပီခင်ဂေးဂင် ယာဇ်၊ သူ၊ သုမ်၊ မတ်းယာဇ်၊ သူ၊ မိုခင်ခင်၊ မိဂ်၊ သူလုံ၊ ကုလုံးဂေးသေ ယုမ်၊ ယမ်ဂုခင်းမိုင်း ယုမ်၊ ဂ၊ မိဂ်၊ ရှင်၊ ဂု၊ ခပ်၊ ထင်ခင်းဝါခင်း၊ တီးဂပ်၊ တီးလိပ် ပီခင်ယေးဂု၊ ဂေးမီး၊ တေ၊ ခေးရှိုခင်းဝံ၊ ရှိမ်းယာဇ်၊ သူ၊ လွင်ဂေးမီး၊ ဂုခင်းမိုင်းယိတ်းမုဂ်၊ ခပ်၊ ပွဲလေးသင်၊ ဂံ၊ ဂိခင်လင်းမင်း လိုမ်းတုင်လေးသင်၊ ကမ်၊ ခံးယတ်၊ ယာဇ် ခင်းဝါခင်း

ဂွပ်းလူ့ဂွပ်းမေးလုးယေးဂေးမီး၊ ဂူခင်းမိုင်းပွင်၊ ခာပ်၊
ပခင်ယူ၊ တိုခင်းခူဂ်၊ တိုင်သေ ကမ်၊ ခံ၊ ကမ်၊ ခိုင် လံး
လုးယေးဂေးမီး၊ ကခင်လာတ်းမးပးခိုင်ခံ့— လူဝ်၊
သတိသေ ငိုင်းဝေ၊

၂. လူဝ်၊ ကပ် လလာင်း ကိုင်၊ ဝါခင်း ဂူခင်း ကွခင်တင်း။

(ဂ) လူဝ်၊ လံးဂိုတ်းထွမ်း လီးဂါခင်းမူ၊ ပိုင်သေ မံ၊ ကပ်လလာင်း
ရှ်းတိမ်ထွမ်း၊

(ခ) တူဝ်ပံးမိုင်း လူဝ်၊ ဂု၊ ဟီဝ် ဂူဝါခင်း၊ တူလ်းလင်ဂိုခင်း
သေမံ၊ တင်းကခင်ဂူခင်းဝါခင်း၊ သင်းပခင်ခခင်၊ ထုဂ်၊
မီခင်း၊ ကမ်၊ ထုဂ်၊ မီခင်း၊ ကမ်၊ လံးပခင်မခင်း ဂူဝ်းဂံ၊ ယူဝ်း
ယွမ်း။ ဂူခင်းလူတ်၊ ဂူခင်းထာမ်း လူဝ်၊ ဂိုတ်းထွမ်းလွက်
ကခင် လီးဂါခင်း တမ်းဝံ့ခခင်— ရှ်းမခင်း မခင်း၊ မီခင်း။
မိုင်းဂုဝ်းကပ်လလာင်း လူဝ်၊ မံ၊ တွင်းဝံ့၊ ဂူခင်းလံးကသက်
(၁၂) ချပ်၊ တေ၊ (၁၅) ချပ်၊ ခိုင်၊ ဂိုခင်းမီးလံ၊ ဂေ။
ကံးယီး လံတ်းဂု၊ ကံးသမ် လံတ်းဂု၊ လူဝ်၊ ဂူ။
ပေးလူဝ်၊ ဂူခင်းခခင်၊ ရှ်းလံးဝံးဝံး။

လံးတု၊ ဂိုင်းသိုက်

၁. မိုင်းကပ်လလာင်း ဂူခင်းမိုင်းခခင်၊ တေလံးမံ၊ တွင်းဝံ့၊
လိဝ်းမခင်း၊ လိဝ်းကူ၊ လိဝ်းမေးလေး၊ လိဝ်းဝါခင်း။

(ဂ) ကသက်၊ (၁၅) ချပ်၊ တေ၊ (၁၂) ချပ်၊

(ခ) မီးလုဂ်းလံးလံ၊ ဂေ။

(င) ဂူခင်းဂေ၊ ခခင်၊ လိဂ်၊ ခခင်၊ တိခင်မိုင်း ဂူတုပေ၊ လုင်၊
မီးဂိုင် ဂီခင်၊ ခိုင်၊ လွတ်းယေးဂု၊ မးမူ၊ တုတ်း၊ တု
ယင်း၊ ဂူခင်၊

(က) ဂူခင်းကမ်း၊မီးဂိုခင်းယေး သူလှ်၊ဝီးမိင်းခွင်. ကမ်,ကပ်။

(သ) ဂိခင်းလင်း၊ပိုခင်း- မးတင် ခေးဝါခင်း၊ ခေးဂိုခင်း ကမ်,ကပ်။

(ဃ) ဂူခင်းကကျင်.မိုက်ယွက်လက်.၊ လူခင်း၊ သိုက်ဂပ်,ပိုခင်း ထင်,မူ,တင်,လမ်း ကမ်,ကပ်။

(တ) လူမ်းခင်း, ကခင်းလုံးမံခင်းလင်းခင်း. ထေကမ်, လိုက်လုံးလုံး၊ ပုင်,တိုက်မခင်း ဂိုခင်းခင်း. မီးသမ် ဂေ.၊ ဂှင်းတိုက်ဝံ. ကံးယီးဂေး ထိုင်ခင်း, ဂိုင်းသိုက် ခင်း. လှ်,ကပ်ကံးယီးမးဂိုက်သိုက်. ကပ်ကံးသမ် မးဂေး ကမ်,လုံး။

(ထ) မိုင်းမံလင်းခင်း. လှ်,တူင်းဂူခင်းလံး ခင်းဂိုခင်း ခင်း. ဂေ.လှ်လိတ် မံကပ်ဂေ.ခင်း.။

(ခ) တု,ဂိုက်သိုက်ခင်း. ထေကမ်,လုံးဝေးခေးဝီး ခေးခင်း. ခေးလင်း ခေးခင်း၊ ဂိုခင်းဂူခင်းမီးခင်း. ခိုခင်းလှ်, ဂိုက်သိုက်။

(ပ) လိုက်လံးဂေ.လိပ် ကမ်,လုံးဂှပ်,ဂခင်းသိုက် ခင်း,ဂပ်,၊ ပေးမီးလိုက်လံးသမ်ဂေ. ကပ်ဂေ.ခိုင်း၊ ပေးမီး ဂှ်ဂေ. ကပ်သွင်ဂေ.၊ ပေးမီး လိတ်ဂေ. ကပ် သမ်ဂေ.။

(ဃ) ဂူခင်းလံးကသိုက်(12)ခပ်, တေ,(18)ခပ်, လှ်,တူင်း ကခေး,ကခေး,ထေ လှ်,လုံးထမ်းဂခင်းသိုက်။

လွှမ်းမိုးစွာ၊ ကဆင်လာတီးမုး ပုးခိုင်ခံ့.- ပံးမိုင်း
လှုပ်လံးဂိုတီးလွှမ်း၊ ပံးမိုင်း ခုခင်ကိုင်၊ ဧက၊မိုင်း တေ
ကမ်၊လံးဂိုခင်ငိုခင်းလာပ်၊ ငိုခင်းမူခင် တု၊ဂူခင်းမုးဂိုတီး
သိုဂ်း၊ ပေးမီးလွင်းခံ့. တေလံးလုးတမ်၊ခင်းခင်း
ခေ၊ခေ။

၂. ဂိုတီးဂါခင်မိုင်းခံ့. ကယေးယွဲ၊မခင်း ပီခင်ဂူခင်းမိုင်း၊ ပံး
မိုင်းခံ့. တု၊ဂိုတီးဂါခင်ပွင်းယေ၊ဂူခင်းမိုင်းသေ ခိုင်ပွင်ဂု၊လွင်း
ဂါခင်ပံးမိုင်းဂူလွင်းလွင်း၊ သင်ဝုး ကမ်၊သိုဂ်းသမ်၊လံး ဂူခင်းမိုင်း
ကမ်၊မီးလလင်းဂူခင်းဝံ.ခင်းမိုင်းဂှင်းခံ့လိုင် လွင်းဂိုတီးတင်းသင်း
ပံးမိုင်း တေယွင်းယွမ်းသေကမ်၊ဂုး ဂါခင်ပံးမိုင်းဂေ၊တေကမ်၊
ထိုင်တီးလံး၊ လွင်းပေးကမ်၊ထိုင်တီးဂေ၊ ဂါခင်လံးလုဂ်.ယိုခင်.
ဂေ၊ ကမ်၊လင်းကွင်း၊ ဂှင်းခင်းလေး ဂူခင်းဂိုတီးဂါခင်မိုင်းခံ့.
လှုပ်လံးမီးလလင်းဂူခင်း၊ ခင်းလလင်းခံ့. လွင်းယေလီဂ်၊ကွက်၊
မုးမိုင်၊ပခင် ဂူသမ်၊ ဂူပိုင်ယု၊ယဝ်.။ ဂါခင်ပံးမိုင်းခံ့. ပိုင်လှုပ်
မခင်း တုဂ်းလုးယီခင်၊လိခင်တူခင်းလွဲကမ်၊ဝုး-

- (ဂ) လှုပ်လံးဂူ. ခိုင်ကိုင်၊ မီးလံဝါခင်း၊ ခိုင်ဝါခင်း၊ မီး
လံဂိုခင်း၊ ခိုင်ဂိုခင်း မီးလံဂေ၊ ဂှ်းလံးလလင်း။
- (ခ) ပေးဂိုင်.ဂါင်. ယီဝ်ဂု၊ တေလံးကပ် လလင်းဝါခင်း
ဂူခင်းလေး လင်ဂိုခင်းကွခင်းတင်း။
- (င) တု၊တေကပ်လလင်းခံ့. တေကမ်၊လံးလွင်းငံး ကပ်ပူ၊
ဧက၊ ပူမိုင်းခင် မုးသင်းဂံး၊ တုပံးမိုင်း လှုပ်ယီဝ်
ဂူဝါခင်းသေ ဂိုဝ်းယဝ်.။
- (ဏ) သင်ဝုး လိုင်းတီးခေ၊လိခင် မီးယခင်၊သု၊ ပံးမိုင်း
တိုခင်းကမ်၊လင်းဂု၊ယီဝ်လံးခခင်.- လှုပ်ပံ့၊ဂူခင်းမိုင်း

းမိုင်း
ထေ
းဂိုတ်း
းခင်း

ကခင်လီတ်း၊ ကခင်ယုမ်၊ လှ်ဂျ၊ လီ၊ ကပ်တီး၊ ကခင် ဂူခင်းမိုင်း
ယှံ.ဝံ.- (သမ၊.ဝ၊,ယမ)၊ လှ်,သိုက်;သမ်, ဂူခင်းယိပ်း
လလ၊င်းခခင်း.- ဂှ်;ထုက်,မိခင်း;သေ ကးဂူင်းယှခင်း
ထုတ်,ကပ်။

၊ ပံး
၊ လှ်;
းမိုင်း
သ၊င်း
ကမ်,
ယိုခင်း.
င်းခင်း.
၊ ကွက်,
င်လှ်

(သ) လှ်;ခင်း. ပေးဂိုင်း.က၊င်း. ပံ,ဝိခင်းလံ;ခင်းလိုင်း- လှ်,ပံ,
ဂူခင်းဝ၊ခင်း; ကခင်ယုမ်,လံ;ခခင်း. ဂျ၊လှ်;က၊ခင်း,ကပ်
လင်ဂှ်ခင်း ဝ၊ခင်းလှ်ဝ၊ခင်းခခင်း. ဂှ်;လံ;လလ၊င်းဂှ်ခင်း
ကခင်တ၊င်း။

၃. ပံးမိုင်းခင်း. လှ်,မေ၊တိုတ်.လခင်ဂူခင်းမိုင်း ဂှ်;ဂိပ်းသိုက်
င်းခင်း. ယ၊,ဂှ်;လံ;ကးထမ်,မ ဂိပ်းကပ်၊ ဂှ်;ဂူခင်းမိုင်း ပေးပွင်,
လှ်ဝ၊- ကမ်,ဂိုတ်းသိုက်;ကမ်,လံ;ယပ်.၊ ဝိခင်းတ၊,ဂူခင်း, ဂူခင်းမိုင်း
တီးဂူ;ဂေ၊.၊ ဂှ်;ပေးကွက်,လှ် ပးလှ်ပးခေးသေ ခင်းမးဂိုတ်း
သိုက်;ဂုင်းခခင်း.- လှ်,မေ၊ ဂူလှ်;လခင် ခိုင်ပွင် ဂိုတ်းသ၊င်းဂျ၊
ယှ,ယပ်.။

င်း မီး
း။

4. ပံးမိုင်းယိပ်ဂျ၊ ကိုင်း,လှ်မိုင်းလှ်ကမ်,ဝ၊; လှ်,ဂူ.လှ်;
ခင်းတှခင်း;လိခင်ကိုင်း,ခခင်း. တ၊င်းဂှ်ခင်း၊ ဂိပ်း၊ သံ၊ထိုခင်း၊ ခခင်း.
ဂှ်;၊ ခခင်း.ဂေ၊၊ တ၊င်းလှ်ခင်း၊ တ၊င်းကွခင်း၊ ဂူလှ်; လှ်၊ သုင်၊ တိမ်၊။

ဝ၊ခင်း

(ဂ) လှ်,ဂိုတ်းဂှ်ခင်း;ယိခင်း,လိခင်း- ကိုင်း,လှ် ကိုင်း,ခခင်း.။

ကပ်ပူ,
ံ,ယိပ်

(ခ) ခခင်း.ဂူလှ်;ခင်း.- တိုခင်းကမ်,ဂိုင်း; သေပွက်;၊ ကမ်,ခခင်း
ဂူလှ်;ခင်း. တေ၊,ထိုင်လှ်ခင်းလှ်ဂိုင်း;။

(င) တီးပ၊,ထိုခင်း,ပ၊,မံ.လှ် ကခင်မီးခခင်း.၊ ခိုင်,လှ်တေ၊,
ခိုင်,လှ်။

းမိုင်း
းမိုင်း

(က) တေယှ,လံ; ဂူခင်းဂးဂှ်ခင်း၊ ခခင်း.လ၊င်း လိုင်.လံ;ဂူခင်း
ဂးဂှ်ခင်း။

းမိုင်း ပက်းပိုင်ပံးမိုင်း

(သ) မံ.မီးဂျးခခ်ယှ်,တင်းလှိုင်- မိုခ်ခခ်, မံ.သဂ်း မံ.တိုင်း
မံ.ပင်း၊ မံ.ပီဂ်,လှိုင်းခခ်. လှိုင်,ထိုင်းဝံ. ကမ်,လံးပခ်
ဂုခ်းမိုင်းတီ,ယခ်း။

လှင်းယှ်.လီး ဂုခ်းမိုင်း

1. လှိုင်,ယှ်.ပခ် ခခ်,ဂံးလံးယိုင်းဝါခ်းလှိုင် ဝါခ်းခခ်.
ရှ်းပီခ်မုဂ်. ပီခ်လုမ်း၊ ကမ်,လှိုဂ်းယ၊,သ၊, မိုင်းဂုခ်း ယိုင်းလံး
ကမ်,ဝ၊, ကသ၊ဂ်း (14) ခုပ်, တေ၊, (45) ခပ်းပ၊,မုတ်း၊ လှ်း
ခခ် လှ်းဂေ,ကမ်,ဝံ,၊ ယှ်.ယပ်. ခခ်,ရှိုင်တေမီးလီးဂါခ်းလေး၊
ယှိုင်းငေ; ဂု.ဂုဂ်.လှိုင်.ခိုင်း ဝါခ်းမိုင်း၊ ဂုဂ်းကယှ်.ဂုဂ်းခခ်.-

(ဂ) ရှ်းဂိုတ်းဂါခ် ပီခ်မုဂ်. ပီခ်လုမ်း၊ ဂီတ်,ငေ ခေ.ဂင်း
တုလ်းခိုခ်းလှိုင်.ခိုင်းဂုဂ်း။

(ခ) ရှ်းပီခ်ကခ်ခိုင်း; ကခ်လိပ်ဂခ်၊ လှ်းဂိုတ်းဂါခ် ခေ၊
ဝါခ်း; ခေ၊;ခုင်, ဂုးလှိုင်;လှိုင်။

(င) ရှ်းမီးတင်းခပ်းလှိုင် မိုတ်းဂိုင်းဂခ်သေ သိမ်းပိုင်းဝံ.-
ယှိုင်းငေ; ယံ,ဂံ,တိုင်းငေ; လံးတိခ် လံးမိုင်း။

(ဇ) ရှ်းထွမ်,သုပ်းကပ်ဂါမ်း ယှ်းယှ်, ခခ်းဝါခ်း; ခခ်းခုင်,သေ
ဂိုတ်းဂါခ်တ၊,ကဂျုဂ်း တ၊,ဝါခ်း; တ၊,ခုင်,။

(သ) ရှ်းမေ၊ ယိုင်းဂမ် ယှိုင်းငေ; ထိုင်းလမ်, ပု,မုခ်,ဂုဂ်း
ကုခ်ဂိုတ်း- တေ၊;ဂုဂ်း၊ သါခ်ဂုဂ်း၊ သါခ်သတ်,၊
သါခ်ပီတ်း၊ သါခ်ပီမ်း၊ ရှ်းလင်း လိဂ်းလံး;တင်းဂု.
တင်းဂုခ် ပခ်ဂခ်။

(ဇု) ရှ်းပီခ် ကိခ်ဂိုင်း တ၊,လှိုင်.ခိုင်း ဝါခ်းမိုင်း၊ ရှ်းမေ၊
ဂုဂ်.လှိုင်.လတ်း; ဝါခ်းမိုင်းလေး; ကယှ်.။

တိုင်း
ပံးပခံ
ခခခခ
င်းလံး
လုဂ်
င်းလေ
ခခခခ
ဂင်
ခခ
င်းဝံ
င်း။
င်းသေ
ခခခခ
ဝတ်၊
င်းဂူ
င်းမေ
င်းမိုင်း

(တ) လွှမ်းခင်၊ လွှင်းယ၊သ၊ ဂခခဂိခခ ဂခခလူ၊ ဂခခ
လူ၊ ဂခခတံ။ မိဝ်းသင်သေ ကမ်၊ဝ၊ လွှပ်၊လွှ်ဂမ်၊
ထိမ်ဂခခ။

(ထ) သိပ်းဝခခခခခင်းပွဂ်၊ တေလံးဂွင်၊ပခခဂမ် ထတ်းသင်
လွှင်းဂခခမုဂ်၊လွမ်း မီးလွှင်းယူပ်းယွမ်းလိင်၊ဂိုဝ်၊ တီး
ကခခလိမီးလိင်၊ဂိုဝ်။

၂. တ၊တေ လိုဂ်းတင်း ဂွပ်ပဝ်း ခခခ၊ဂံး လံးယိင်းခခ-
လွှပ်၊ပီခခဂူခခခ ကခခမီးလိင်၊သိင်၊ မီးတခင်းဂူ၊ ကခခဂွပ်ဂူခခခလံး
မီးလိင် ဂွဂ်၊လိင်၊လတ်း ဝခခခခခခ ကယွံ၊ ကခခဂူခခခ ခခခကိုင်၊
ခခခဝခခခယုမ်၊ယမ်ခခခခခ ဂေ၊လိင်ကမ်၊ဝ၊- လိုဂ်၊တခင်၊လံးယူ၊
ဂွပ်ပဝ်းခခခ တေလံးပွင်၊လိင်ယိုင်းမံလေ၊ လွှင်းလံးဂခခခခခခ၊ဂံး
လံးယိင်း ဂွ်းတိတ်းခခခခခခ။

၃. ဂခခလံးလုဂ်၊ယိုခခခခခ- တ၊တေပိုင်းကိင် လံးခခခ
ပီခခခခခခ၊ဂံး လံးယိင်း၊ ဂွပ်းဝ၊ ခခခ၊ဂံး လံးယိင်း ဂိုတ်းပံး
ဂခခ ဂွးမိဝ်း လွှပ်၊ဂိုင်းယိုဂ်း လွှပ်၊ဂိုင်းဂူခခခဂေ၊ ပီခခခခခ ခေ၊
ကပ်ဂခခလိဂ်၊ တေ၊ဂခခယွံ၊ ဂခခပွံးလမ်း၊ ဂခခလူ၊ ဂခခ
တံ။ ဂခခခခခခခခခ လု၊ဂု၊ ဂွးလွှင်းလွှင်းခခခ ကမ်၊လွတ်း
ခခခလံး။ ဂွပ်းခခခလေ၊ ပံးမိုင်းဂွပ်း တေလံးယွံ၊ ခခခ၊ဂံးလံးယိင်း
ဂွ်းတိတ်းခခခခခခ၊ ဂိုတ်းဂွ်းပေးခခခခခခ တ၊လိင်၊ခိုင်း ဝခခခခခခ
ဂွ်းတိမ်ထူခခခ၊ ပူခခခမး ဂူခခခခခခခလိဂ်၊ယွံ၊ ဂမ်၊ခခခ ကမ်၊ပွင်၊လိင်
လွှင်းဂခခခ လိင်၊လတ်း ဝခခခခခခခခခ ကမ်၊ဂ၊- ယိုင်းခခခ
ထုင်းလခခခ၊ဂေ၊ခခခခခခခခခလူ၊လိင် ဂွင်းဂံာဝတ်၊ပွံးဂု၊။

၄. ဂခခလံးလုဂ်၊ယိုခခခခခ- ပီခခခခခခထုတ်း ဂခခမြတ်း
တ၊၊ခွတ်းကပ် ဂူခခခခခခခခခ ဂွးလိင်၊ဂွးခိုင်း၊ ဂွပ်းပီခခခခခခခခခ

ဂါဇန်မှိုင်း၊ ကမ်၊လှ်း၊ ဂူခင်းဂှိုတ်းလဝ်း၊ ဂှိုတ်းခုခမ်၊ ဂွင်းခမ်လေး၊
ဂူခင်းဂှိုတ်းဂါဇန် လံးလုဂ်.ယိုခမ်. လှ်.လၢင်.လှ် လၢင်.ကွက်းကျေ
ဂှ်းသေ- ဂမ်ပိတ်း၊ လှ်ဂှ်း ကခမ်ခဲးဂှိုတ်းလဝ်း၊ ဂှိုတ်းခုခမ်လေး၊
တင်းမၢဂ်းမီးသုခမ်၊တုဂ်။

၅. ပံးမှိုင်း ပီခမ်လုမ်း ထုဂ်းခး၊ တၢင်တုဂ်မူ၊လုမ်း၊ ဂှိုတ်း
ဂါဇန်တိုက်းသုခင်း လံးဂါဇန်မူ၊ပိုင် တပ်.သိုက်းတံးဂူမ်းပွင်း၊ ဂါဇန်
ပံးမှိုင်း တင်းဂါဇန်ခုခမ် ကမ်၊မှိုခမ်ဂခမ် ပီခမ်ဂူခင်းဂှိုတ်းဂါဇန် ယိပ်း
ဂါဇန်လဝ်.၊ ပံးမှိုင်းပီခမ်လုမ်း ယိပ်းဂါဇန် ယံ၊ကုပ်.ပိုင်၊လေး-
သုခင်းတုမ် ဂူလုးလခမ် ခင်းခးလိခမ်ဂှ်း တက်းလံး သုင်းလုခမ်၊
သေ ဂှိုတ်းဂါဇန် ခိုင်သၢင်း၊ ပၢင်သိုက်းဂွၢင်းခွၢင်။

(ဂ) ပံးမှိုင်း ပီခမ်လုမ်း ဂေ၊.တင်း၊ ယွင်းခမ်း ခးလိခမ်
တု၊ခွၢဂ်းယို၊ ကီခမ်ဂှိုင်း မူ၊လုမ်း သုင်၊တုဂ် ယိခမ်းပီခမ်
ဝင်း၊ မှိုင်းယၢခမ်၊သု၊ ဂှၢင်းသိုက်းတေ၊ဂှ်း လှ်၊ယု၊
လပ်.လပ်.သေ သုင်၊တုဂ်၊ သိုပ်၊လီ.သင်၊ ဂှိုတ်းသၢင်း၊
ဂှၢင်းဂါဇန်။

(ခ) ပံးမှိုင်းပီခမ်လုမ်းထုဂ်းခး၊ သုခင်းတုမ်ဂူလုးလခမ် လီ.
သင်၊ လှ်၊သုင်၊ခၢပ်၊ဂီဂ်း ပခမ်ယၢခမ်၊သု၊၊ ပွင်ဂါဇန်
လှ်းလှ်းထီမ် တၢင်းလင်တပ်.သိုက်းဂှ်း။

(င) သင်၊သုခမ် ဂူခင်းမှိုင်း ဂေ၊.တင်း၊ ဝါခင်းခွင်၊ ယု၊ဂှၢပ်၊
ဂါဇန်ဝါခင်း၊ ဂါဇန်ခွင်၊လိုင် တေလံးဂမ်ယိပ်းတုလုးလှ်း
လီ.သင်၊တၢင်းလင်။

(ဏ) ဝါင်းယီခမ် လှ်းလှ်၊ခၢပ်၊ လှ်၊ထၢမ် လှ်.တုမ်ခၢပ်၊
ဝါင်း၊ ခင်းလှ်းခၢပ်၊ဝါင်း တက်းတေလံးပုးဂှ်းမိင်း။

၁. ဂူခင်းလံ၊ဂေ၊ မိဝ်းသင်။

၂. ကခိုင်၊လုံ။

၃. တီးယူ။

၄. လုဂ်.တီးလုံမး ဟိဝ်တီးလုံ။

၅. ပးခွင်းခွင်သင်။ ဂုးမိဝ်းခေံ. ယွမ်းမိဝ်းခိုင်ဂေ၊
ကမ်၊လံး။

(သ) လွင်းပွင်၊ခပ်၊ခေံ. လွင်းတိမ်းပိုင်မခင်းဝံ. တီးဂူခင်းမိုင်း။

၁. ဂိုင်.ဂင်.ဟိဝ်မး ခင်းဝါခင်းခင်းထိုခင်း၊ လုမ်းသိုက်သင်
ကမ်၊ဝုး၊ ဂေ၊လုံဂူခင်းခေံ. လွင်းဂု၊ပွင်၊ပခေံ တီးလုမ်းသိုက်ရှင်း
လေး၊ ပံးမိုင်းကခင်းမီးလမ်ခေံ. ဝံးဝံး။

၂. ပီခေံသိုက်မိဝ်းသင်၊ ဂူခင်းပွင်းတခင်းမီးဂုးဂိုင်၊ ခပ်မး
ထမ်သင် လတ်းသင်လံ၊လံ။

၃. တူလုံးကခေ၊ ကခေ၊ လွင်းဂိုတ်း တင်းသင်းခပ် ကပ်၊
ခွခင်းဂု၊ ကမ်၊ခေံ ကပ်ဂူခင်းဂုပ်၊ဂုးဂိုင်၊ ခပ်ဂံ.ထမ်တင်း
သိုခင်းလုံ။

၄. မိုင်းယွင်း ယခင်းယူ၊ဂိုတ်းဝံ.ခေံ. လွင်းဂူ.လွင်းခပ်၊
ငါင်းခပ် သမ်ပွက်း။ ဂင်ခေံ၊ ဂင်ဝခင်း၊ ဂင်ခမ်း၊ ယွံ.ဝံ.
ဂူခင်းမိုင်းတိတ်းခေံတီး၊ ဝံးယခင်းယူ၊ဂု၊ယပ်. မီးပျတ်.သခေ၊
သင်၊ ခပ်ဂု၊တင်းလုံ လွင်းပွင်၊ပခေံဝံးဝံး။

၅. ဧကးလိတ်း ပျတ်းသခေ၊ ဝွင်းဂင် ဂူခင်းသိုက်လေး၊
ဂူခင်းမိုင်း မိုင်းသိုက်ရှင်းဂု၊မးလေးသင်၊ မိုင်းသိုက်ယူ၊သင်းဝံ.
လေးသင်၊ ယု၊ရှ်းမီးလွင်း၊ ဂူမ်၊တူမ်းဝံ. ကမ်၊တြး ခိုင်ဂခေံ
ခေံ. လွင်းဧကးလိတ်းဟေ၊သင်းဝံးဝံး။

ပုဂ်းပိုင်ပံးမိုင်း

၆. ဂူခင်းကခပ်လုတ်၊လေးတူရုံးထိုင်၊ ခိုင်းမိုင်းခပ်၊ တေလံး
လိက်တိုင်၊ဟူးရှပ်၊ခေးဂါခပ်ကိုင်၊။

- (ဂ) ခုခပ်ကိုင်၊။
- (ခ) ကိမ်ခုခပ်ကိုင်၊။
- (င) ဟူးမံ၊။
- (ဇ) ဂူခင်းလွဲ၊ခုခပ်ကိုင်၊ သာမ်ဂေ၊။
- (ဆ) ဂူခင်းဂပ်၊ လင်းမိုင်း မေ၊မိုင်း ခိုင်းဂေ၊။
- (ဇ) ဂူခင်းကွခပ်ဂိခပ် ကွခပ်လု၊ ပူ၊ပါခင်း ခိုင်းဂေ၊။

တ၊ဟွံ၊ မုဂ်၊လုမ်းဂွပ်ပင်း၊ ခုခပ်၊ဂံးလံးယိုင်း ဟံ၊ကိုင်၊

- ၁. ဂွပ်ပင်း။
- ၂. ကိမ်ဂွပ်ပင်း။
- ၃. ဟူးမံ၊။
- ၄. ဟူးယိုင်းငိုခင်း။
- ၅. ဟူးလီတ်းလလင်း။
- ၆. ဂွပ်ခေးလံး။
- ၇. ဂွပ်ခေးယိုင်း။
- ၈. ဂူခင်းပခပ်ကကျမ်၊ကလုခပ်၊သာမ်ဂေ၊ တေ၊ရှပ်၊ဂေ၊။

မုဂ်၊လုမ်းတ၊ခင်းဝံခင်း၊ခွင်၊

- ၁. ဂွပ်ခေးလံး။
- ၂. ဂွပ်ခေးယိုင်း။
- ၃. ဟူးမံ၊။
- ၄. ဟူးယိုင်းငိုခင်း။
- ၅. ဟူးလီတ်းလလင်း။

လံး

၆။ ဂူခင်းပခပ်ကကျမ်၊ကဏ္ဍ၊ခင်း၊သမ်ဂေ၊။ တေ၊၊ဂု၊၊ဂေ၊။
ဂူခင်းလှိုင်တ၊၊ခင်းမ၊၊ခင်းမုဂ်၊လှမ်းခပ်၊ လှိုင်၊ပီခင်းဂူခင်း
ကခပ်လှိုင်ယု၊လှိုင်ယပ်း လှိုင်ဂု၊၊ခင်း မေ၊၊ဂုဂ်၊လှိုင်၊လတ်း
ဝ၊၊ခင်းမိုင်း လှိုင်၊တေလှိုင်၊တင်း၊ပီခင်းလံး။

ဝ၊၊ခင်းခိုင်းဝ၊၊ခင်း၊ တေလံးလှိုင်၊တင်း၊ ဟူးဂု၊၊ဝ၊၊ဂခပ်

၁။ ပူ၊မိုင်းကမ်၊ခခပ် ပူ၊သီခပ်ပူ၊ဂေ၊။

(ဂ) ပေးကသင်၊ပူ၊မိုင်း၊ ဂီမ်ပူ၊မိုင်းလေးဟူးမံ၊ ဂူခင်းလှိုင်၊
ခေးဝ၊၊ခင်း၊ သှင်ဂေ၊။

(ခ) ပေးပီခပ်ကသင်၊ပူ၊ဂေ၊၊ ဝံ၊ဂီမ်ပူ၊ဂေ၊၊ ဟူးမံ၊ခိုင်း
ဂေ၊။ ဂူခင်းလှိုင်၊ခေးဝ၊၊ခင်းခိုင်းဂေ၊။ သင်ဝ၊၊မီးဂူခင်း
ဂု၊၊ဂုတ်း ဂခပ်သိုက်း S. U. A လှိုင်၊လှိုင်၊ပခပ် လှမ်း
ခင်း၊လီးဂခင်း မီးခင်းဝ၊၊ခင်းခခပ်၊ သင်ဝ၊၊မီးဂူခင်း
မုခပ်လှိုင်၊လေး၊ ဂူခင်းသှခပ်လှိုင်၊ (၁) ပူ၊ပခင်း၊ (၂)
ခူးသှခပ် ခင်းဝ၊၊ခင်းခခပ်၊ သင်ဝ၊၊ မီးဂူခင်းတုဂ်၊ခီ၊တ
ဓမ၊၊ဂု၊၊ဝ၊၊ ဓမ၊၊မံ၊၊ ကခပ်ယခပ်ဂိခင်းခခပ်၊ လှိုင်၊လှိုင်၊
ပခပ်ခေး၊ဂူခင်းခပ် တုလှိုင်ထိုင်ခပ်ယု၊၊ လှိုင်၊တုလှိုင်၊ခေး၊
ဂူခင်း ကခပ်ဂိခင်းလေး၊ကခပ်သ၊၊သေဂုတ်း၊ မင်တီးခပ်၊
ဓမ၊၊ဂု၊၊ဝ၊၊ ခခင်းမံ၊၊ဂေ၊၊မီးငိုခင်း ကုဂ်၊လှိုင်၊ခင်းခင်း
ယု၊လှိုင်၊ခင်းခပ်၊ တေကမ်၊လှိုင်၊လံး။

၂။

➤ လှိုင်၊လှိုင်၊တုလှိုင်ထိုင်ဂူခင်းလှိုင်၊

(ဂ) ခပ်းသခပ်ဂှိုင်လှိုင်ခင်း။

(ခ) ငိုခင်းဂမ်၊ထီမ်။

(င) လှိုင်၊ဂု၊၊ဝ၊၊ လှိုင်၊ဂု၊၊ဝ၊၊ သှိုင်၊လှိုင်၊ သှိုင်၊တင်း လှိုင်သေ
သမ်ချက်၊ခပ်၊ တေကမ်၊လံးလှိုင်၊လေး၊တုလှိုင်ထိုင်သင်

၂။

သေမီင်း၊ တၢ်လုတ်းခးဝါခးပူၤဂေၤခံၤ ပေးကမ်၊
 တီမ် [16] ဂျိမ်းခိမ်းခိမ်း လုတ်လုတ်ပူၤဂေၤ တင်း
 ဟူးမံၤခင်းတင်းဂုမ်းလုံၤ ခိုင်ဂေၤကမ်လံးမီး ဂီမ်
 ပူၤဂေၤ လံးခပ်ခးဂါခးခုခ်ကိုင်၊ ခုခ်ကိုင်ခံၤ
 တေလံးကပ်ဂုမ်းမိုင်းလိုက်တိုင်ကွက်မး ဟံၤယၢခ်၊
 သူကမ်ဝါး ဟံၤတပ်သိုက် S. U. A ဂုမ်းကမ်ဝါး
 တင်းသွင်ဟံၤခုခ်ကိုင်ခံၤ တင်းတေလံးပီခ်ဂုမ်းမေ
 ပွင်ဂါခ် တုတ်ယူၤလွမ်းယၢခ်သူ၊ လုံလုတ်ပီခ်ဟံၤ
 ဂုမ်း ဂီပ်လုတ်လုတ်ပုဂ်းပိုင် မၤခင်းချဲၤတမ်းမးခခ်
 ပေးကမ်တိုင်ခိက်ဂါခ် S. U. A ငလး ဂါခ်လိုင်
 တတ်း ဂါခ်ဝါခ်ခိုင်ခခ် ခုခ်ဝါခ်ကိုင်တေလံး
 မေခံးလုံသေ ဂျိတ်းလွမ်း၊ ခင်ဂျိတ် တေမီးကကျွင်း
 ခိုင်ဂုမ်းမိုင်းခခ် လုတ်လံးမေယုခင်းတင်းလုံထံမ်
 ဟံၤယၢခ်သူမၤခင်းခပ်၊ ခပ်ခမ်တင်းဂါခ် ခုင်း
 လိင်းဂုးလုင်းလုင်း မးလုံပုခ်ဂုမ်းမိုင်း။

- (ဂ) ခုခ်ဝါခ်ဝါခ် ဝါခ်ကိုင် တေလံးပုခ်ဂိုင်း ယိပ်းဂမ်
 ထင်းဝါခ် ထင်းခိုင်ငလးယိပ်းဂမ်ပုခ်ဂိုင်းခခ်လံး
 ခခ်ယိင်းခပ် ဂျိတ်ခင်းသင် ခုခ်သုင်။
- (ခ) တၢ်သုင်းဟံတ်းကမု ခုခ်ဝါခ် ခုခ်ကိုင်၊ ခုခ်ကိုင်၊
 ကမ်လံး တိပ်းတတ်းလိုင်သၢမ်ပာ်၊
- (င) ခုခ်ဝါခ်ကမ်လံးတိပ်းတတ်းလိုင် (150) ပေးကမု
 ယုတ် တေလံးတိုင်ပံးမိုင်းသေ မးတိပ်းတတ်းကမု၊
 တေကမ်လံး ကပ်ဂါခ်လုံဂေၤလိပ်သေ တိပ်းတတ်း၊
 တေလံးကပ်ဂါခ်လုံထင်းဝါခ် ထင်းခိုင်ငလးဂျိတ်ခး
 ခခ်ယိင်း ခခ်လံးတင်းသိုင်ဝါး။

(က) ငိုခမ်းတမ်းကမုခံ. တေကမ်,လံးသို,ခပ်; ခွံးငိုခမ်းဂွင်
ဂါင်၊ ပေးခွံးဝါခမ်း; ခွံးခွင်,မီးခေးဂါခမ်တၢ,တေ
လှံ.လံး,ငိုခမ်း- လှံ,လံး; ကပ်လှံ. ခပ်;ခွံးခေးဂါခမ်
ဝါခမ်း;ခွင်,ယူ,ယပ်.။

ခေးဂါခမ် ထပ်;ဝါခမ်း; ထပ်;ခွင်,

(ဂ) ဂူခမ်းထပ်;ကၢ,ယုကသၢဂ်;ယို, မီးလံးဂေၢ. လှံ,ဂိုတ်း
လလၢင်းဝံ.သေ တေ,ကပ် ကသၢဂ်; (45) ခိုခမ်း;ခွင်-
ယိုင်းလံးကမ်,ဝါ; တင်းသိုင်း;တေလံး;ခပ်;ပုး ခွံးမုဂ်.
လှံ;ထပ်;ဝါခမ်း; ထပ်;ခွင်,ယူ,ယပ်.။

(ခ) ထပ်;ဝါခမ်း; ထပ်;ခွင်,ခမ်. တဂ်းတေလံး;လှံ; ခုခမ်ဂိုင်,
ခုခမ်ဝါခမ်း; တီဝ်းတတ်းကမု ခွံးဝါခမ်း;ခွံးခွင်,၊ ကမု
ယို,ဂိုတ်းဂွံးလီဂ်.၊ ကမုလီဂ်.ဂိုတ်းဂွံးဂံးလံး။

(င) လုဂ်;လၢခမ်ဂူခမ်း;ခမ်, ခွံးဝါခမ်း;ခွံးခွင်,ဂေၢ; တေလံး;
သင်,သွမ်ဂွံး;ကွမ်ဂခမ် ဂံ.လု,ဂံ.တၢခမ်း ဂံ.ခိုခမ်း;ဂါခမ်,
ခိုခမ်း;ဂွံး တီဂွံးဂံး,ယု,သု,ယိုမခမ်း, ခမ်,ဂိုဝ်တေ
ကမ်,ဝုတ်းဝံး,၊ ဂွံးခိုခမ်း;သင်.ခိုခမ်း;သင်ခမ်. မီးတီ;
ထပ်;ဝါခမ်း; ထပ်;ခွင်,သေ သေ,သွမ်; လုဂ်;လၢခမ်
ဂူခမ်း;ခမ်,ခိုင်ပွင်ဂိုတ်းသၢင်းယူ,ယပ်.။

(ဆ) တိုဂ်းသွမ်;ဂွံး;လုဂ်;လၢခမ် ဂံ.ယုဂ်, ဂံ.သွမ်; ခိုတ်းခိုင်,
ခိုတ်းယၢမ်း မိုဝ်;ပိုခမ်း;ယုဂ်,သွမ်;ခမ်. လှံ;သီမ်ဂခမ်
ကပ်ဂခမ်ဝါ;။

(ဃ) သင်,သွမ်ဂူခမ်း;ခမ်, ယု,ဂွံး;မိုဂ်;လှိုင်းလေးလှံ,ဂါမ်း;
သီး လှံ;တေ,လှံ; ယံ,သု,ယု; မဝ်းဂမ်တၢင်းလှံ
လှိုင်းခမ်. တဂ်းတေကမ်,လံး;ပခမ်မီးလးလး။

(၃၃) သင်၊ သူခပ်ပခပ်လုက်၊ လာခပ် ဂွံးခေးဂွံးခင်း မခင်းဂီခင်း၊ ပူခင်းမးတံးဂုင်းခင်း. ခေးဂွံးခင်းကမ်၊ မခင်းဂီခင်း၊ ကမ်၊ မီးလီးဂါခင်းကသာဂ်းကယွံ၊ ကမ်၊ ထိုင်ဂေး; ဧတ၊ ခေးဂွံးခင်းယဝ်. ကမ်၊ မခင်းကမ်၊ ဧလ၊ ခိုင်ဂ်းလှိုင်သွင်လှိုင်ပီတံးဂခပ်ဂေးမီး သွင်သာမ်ပီတံးဂခပ်ဂေးမီး ဂါခပ်ဧတ၊ ခေးဂွံးခင်းခင်း. တံးဂုင်းယုပ်ယုမ်းသေပိုခင်းယဝ်. လွင်းခင်း. ခံးဂွံးမီးလီးဂါခင်း မခင်းဂီခင်း၊ ဂျ၊ မိုဝ်းခေးကခပ်ပီခင်းထဝ်းဝါခင်း; ထဝ်းခိုင်၊ ဂူခင်းလှိုင်ဂုင်းခပ်လှိုင်၊ လံးမေးခိုခင်း. လွင်းခေးဂွံးခင်းခင်း. — ဂွံးမခင်းဂီခင်း၊ ဂွံးမိုခင်းခင်း၊ ပီးခင်း. တၢင်း၊ လှိုင်. တၢင်း၊ ခိုဝ်း လှိုင်ယု၊ ခင်းမိုဝ်းတံးဂုင်းသေ။

လီးဂါခင်းဧတ၊ ခေးဂွံးခင်း

လွင်းဧတ၊ ခေးဂွံးခင်းခင်း. — ယုးလံး ကသာဂ်း (22) ခိုင်၊ ယုးယိုင်းကသာဂ်းတမ် (18) ခိုင်၊ ယဝ်. မီးက၊ ခေး၊ တံးတတံးဂုင်းဂုင်းလံးယု၊ ပေးဝုးသွင်ပုးသွင်ယံ၊ ဂုဂ်. ပီင်းဂခပ်ဧတ. ဧတ. မခင်း၊ မခင်း၊ လှိုင်— တု၊ ပီခင်းဂုပ်. ပီခင်းဂုးဂု၊ ခင်း. ပေးဧမးသယေးလံးခိုခင်းလိ၊ ပေးဝုး ပေးဧမးယံ၊ လှိုင် ကမ်၊ သယေးလံးဂေး; ခံးတံးတတံးသီခင်းလှိုင် ကပ်ဂခပ်ခင်း. ယံ၊ လံး လှိုင်၊ မီးသၢဂ်းသေ၊ ခိုင်ဂ်းဂေး. သေကပ်. ဂွံးခေးဝါခင်းခိုင်၊ ပီခင်းသၢဂ်းသေ၊ ခါမ်၊ ဂတိသေခိုင်ပိုင်လှိုင် ဧတ၊ ခေးဂွံးခင်းလံးယု။

ပေးဝုး လံးယိုင်းယံ၊ ခိုင်ဂ်း ကသာဂ်းကမ်၊ တမ် ကမ်၊ ခခပ် ကမ်၊ တမ်ထင်းသွင်ယံ၊ လှိုင်— ဂုဂ်. ပီင်းဂခပ်တၢင်း၊ ဂွံးဂေးယဝ်. ပေးကမ်၊ လံးသယေး ပေးဧမးသွင်ယံ၊ လှိုင်— ကမ်၊ လံးဧတ၊ ခေးဂွံးခင်း. ကမ်၊ လံးကပ်ဂခပ်လးလး. ပိဂ်. သမ်. ဝုး—

ပေးမေး ဟွမ်.လှို ဟံ၊ခိုင်;ယဝ်. တ၊ဟံ၊ခိုင်; သမ်.ကမ်၊
သယေးလံး; ခေ.ဂေး; ကမ်၊လံး;တေ၊ခေး;ဂှိုခင်း ကမ်၊ဂေး၊ ဂျေး
ဂခမ်သေ လံး;ဟံးဂေး; တိုခင်းကမ်၊လံး; ယူ၊ယဝ်.၊ ပီခမ်ကခမ်
ယိတ်းပဂ်းပိုင်ခေ. လိုဂ်.လိုဂ်.လမ်၊လမ်၊ယူ၊ယဝ်.။

ကသ၊ဂ်းတင်းသွင်ဟံ၊ တိမ်ယဝ်.ပေးမေးကမ်၊ဂျိုဂ်းဂေး;
မီးကခွင်.ကယေး ကပ်ဂခမ်လံး;ယူ၊၊ ဂှိုဂေး; လှိုဝ်၊မီးသ၊ဂ်းသေ၊
ထဝ်းဝ၊ခင်း; ထဝ်းခွင်၊ တင်းသွင်ဟံ၊။ ပေးဝေး; ကသ၊ဂ်း; ကမ်၊
တိမ် ပေးမေးကမ်၊ဟွမ်.လေး; လဂ်.ဂခမ်ဂျု၊ သမ်.မိုခမ်ဂခမ်တင်း
ကေးထမ်၊မု. လဂ်.ထူခမ်ကပ် လဂ်းလ၊င်းပိုခင်း;သေ လှိုဝ်၊ပခမ်
တမ်၊ ခခ်းခခ်းခေးခေးကမ်၊ဂှိုင်.ယဝ်.။

ကမ်၊လံး;ကေးထမ်၊မု.တိဂ်းတိုင် ငိတ်းငီခင်းကပ်ဂခမ်၊ ပခမ်
ဝံ.လ၊ဂ်းသွင်၊ဂှိုဝ်း ကမ်၊မီးသ၊ဂ်းသေ၊ ကသ၊ဂ်းကမ်၊ထိုင် ပေး
မေးကမ်၊ဟွမ်. ကမ်၊ခခမ် ဟွမ်.ဟံ၊ခိုင်; ကမ်၊ဟွမ်.ဟံ၊ခိုင်;
တိုခင်းကမ်၊လံး;လေးလေး၊ ပေးဝေး;ယူလှိုဟိုသေကမ်၊ဝေး; ထွမ်း
ခေင်၊ခေး;တမ်းဂှိုခင်းခင်းပဂ်းပိုင်ခေ.လေး; လှိုဝ်ပီခမ်ယိတ်းဟံ၊ဂျု၊
ထိုင် ယိတ်းမပ်ဂေးလေးတမ်၊မပ်၊ ယိတ်းခခ်းဂေး; ထွမ်းခေင်၊
လီးဂ၊ခင်းသေ ဝံ.ကပီတ်းမိုခမ်ခေင်၊ တိဂ်းဂခမ်.လဂ်းယိင်း ခခင်း
သ၊ဝ်ပိုခင်း;သေ လေးတမ်၊၊ ဟံ၊၊ခခင်းယိင်း ထေမီး ကခွင်.
ကယေးလှိုဂ်းဂျုထူ.မို၊ထိုင်;ဟံ၊လှိုဂေး; ထေကမ်၊လံး;ဂ၊ခမ်.ဂှိုဂ်း;
ဂှိုခင်းသီးလေးလေး။

လှိုဝ်းတေ၊ခေး;ဂှိုခင်းခေ. ထုင်းထမ်၊ဂပ်၊ဂေး;ယဝ်. ထုင်း
ထမ်၊မို၊ဂေး;ယဝ်. ဂှိုဝ်းဝေး; လံး;ယ၊ဂ်း၊လ၊ဂ်းသွင်၊ပခမ်ဂခမ်ဂှိုဝ်း
ကမ်၊မီးဂှိုခင်းသ၊ဂ်းသေ၊ တင်းသွင်ဟံ၊၊ ကမ်၊မီးဂ၊င်း.ခေ၊မိုင်း
ယူဝ၊ခင်း;ခွင်၊ ပေးမေး; တင်းသွင်ဟံ၊၊ ကမ်၊သယေးလံး;ထိုင်—

ပဂ်းပိုင်ပံးမိုင်း

မူ,လုမ်း တိုခင်းကမ်း,ဝူခင်း,ခါမ်,လံး လုးလုးယူ,ယဝ်. ပုးခိုင်
ဂူးချာဂ်;ခေ. ဒီခင်းတေးမုဂ်,ဓေ သပ်းလိင်းဂွံးဂင်.ဓေ,မိုင်းဓေ;
ဂူခင်းမိုင်းဂူ.ထိုင်သေဂမ်း ကိဂ်,ပုးသိုဂ်းဂုးခင်းဂွံးတင်းသိင်း။

ဟံ,လိဂ်းလံး

လွင်းဟံ, လိဂ်းလံး တု,ဂူခင်းမိုင်းတံး ဂူးလိဝ်. ဂူးခိုင်း
လွဝ်,ဂူးဂူးဂေ။

(ဂ) ဂွပ်းဝုးဂွပ်းဂိုတ်းဂါခင်းတု,လိဝ်.ခိုင်းဝါခင်းမိုင်းတံးဓေ;
လွဝ်,လွ.လိဂ်းတံး. ပူခင်း.မုးလိဂ်းတံး ကမ်း,ခိုတ်းဂါဂ်း
ခိုတ်းပါခင်း လုဂ်းလါခင်းသွခင်းလိဂ်းယူ, သေတု.ဂေ;
ဂါခင်းလိဝ်.လတ်း ဝါခင်းမိုင်းကမ်း,ပွင်,လိင်း. ခင်း,ဂိုဝ်
လိဂ်းတံးဂွပ်း ပေးတေခိုတ်းဂါဂ်းပါခင်းခင်း. မိုင်းလိဝ်
လတ်းကိတ်,လိဂ်းတံးဂွပ်းဂေ;မီးယဝ်. တု,တေကိတ်,
ကွဂ်,လိဂ်းမုး- ပီခင်းလခင်း. ပီခင်းလခင်း.ခင်း. ခိုင်ပွင်
ဂိုတ်းသင်းဂု, ယူ,ယဝ်.။ တေ,ကပ် (1980) ခင်းမုး
တေ,ထိုင် (1983) ခင်း. လံးကိတ်,ကွဂ်, လခင်း.ငပ်း
လခင်း.ခိုင်; လခင်း.သွင်. ကိဂ်,ပုး ပံးသွခင်း,ခပ်.။
ခင်း,ဂိုဝ်မိုင်းခေ;မုး တေ,ထိုင်ဂု,လခင်း.ဂပ်း လခင်း.
သိပ်းခင်း. တေခိုင်ပွင် ဂိုတ်းသင်းဂု,တိဂ်းတိဂ်းယူ,။

(ခ) ခင်း,ဂိုဝ်ပပ်.လိဂ်းဂွပ်း တေဓဟုးတိုခင်းဂု, လွတ်,ဂူးတီး
ဓေ; ဂူခင်းမိုင်းတံး တေလံးကါခင်း, လံးသွခင်း,ခင်း.
ပံးမိုင်းဂွပ်း လွဝ်,ကပ်ပုခင်း;ယူခင်း ခင်းခင်းခေ;ခေ;
သေ တိုဂ်းသွခင်းဂု,ယူ,ယဝ်.။

(င) တု,တေသွခင်းပခင်းလိဂ်း ခင်းဝါခင်းခင်းခိုင်,ခေ.- လွဝ်,
မီးဂူခင်းဂေ.ခိုင်; ကခင်းမီးတင်းဂူ. ဟံ,လိဂ်းလံး-

နိုင်
သ;

ဝံး

သ;
ဝံး;
ဂုး
နိုင်
နိုင်
တံ,
ပွန်
မုး
ဝံး၊
ဝံး၊
ခံ၊
သု၊
တံး
ခံ၊
ခေ၊

ပွင်၊
း-

ပီခင်လံးဂေ၊လီ၊ ယိုင်းဂေ၊လီ၊ တာင်၊ပီခင်လံးယု၊
ခခခံ၊ ဟံ၊ခံ၊ပီခင်မုဂ်၊လုမ်း ကုခင်ဂွင် ဂုခင်းဝါခင်း
ဂုခင်းပွင်၊ မေ၊လိဂ်းလံး တာ၊ဂုခင်းခင်းဝါခင်း၊မေ၊လိဂ်း
မုးခခခံ၊ ခပ်မီး ပုခင်းယုခင်းသုခင်ပခင် ကခင်ဂိုတ်းလံး
ဂွံးမီးဂွင်းဂိုခင်းခံ၊ မီးလံးလံး။ ပေးမီးဂွင်းမုခင်လင်
ကမ်၊ခခခံ ဂွင်းခရိယာခင်း၊ခပ် ဂုယုခင်းတာင်းလံးထီမ်
တာ၊သုခင်လိဂ်းပခင် ဂုခင်းဝါခင်း၊ ပေးဝါး ကမ်၊မီး
ဂွင်းမုခင်လင်၊ တီးဂိုခင်းခံလိုင် ယုခင်းတာင်းလံးထီမ်
ဂုခင်းဝါခင်း၊သေ တင်းဂိုတ်းပခင်ဂွင်းဂိုခင်း လင်ခိုင်၊သေ
သုခင်ကပ်။

- (က) လှိုင်၊ယု၊ မုဂ်၊လုမ်းဂုခင်းလှိုင် ယုးဂျာပ်၊ဂါခင်းသေ ဝါင်း
ဟံခင်တံးတတ်း ငိုခင်းတံ၊မုးခပ်၊လေး၊ လီးဂါခင်း
ဂွင်းဂိုခင်း ဂွံးပေးတံတ်းခံတ်း။
- (သ) ခူးသုခင်ခခခံ၊ တေလှိုင်၊မီး ပာင်ဂုမ် ဂုခင်းဝါခင်း၊သေ-
တံးတတ်း။
- (ဂ) ခူးသုခင်လိဂ်းခံ၊ တေလှိုင်၊ခင်းဝိုင်းမုးဂိုပ်၊ ကမ်၊ခခခံ
တေပီခင်ဩ၊ ယေ၊သု၊ ခရိယာခင်း၊ မုးသုခင်ပခင်ဂိုပ်၊
ကမ်၊ခခခံ တေပီခင် ဂုခင်းတာင်၊ကိုင်၊ တာင်၊မိုင်းမုး
ဂိုပ်- လှိုင်ခံ၊ လှိုင်၊လံး တုလုင်းလုမ်း ဂုပ်ပီခင်ဂုခင်းလှိုင်၊
ခပ်၊ ယာခင်း၊သု၊မုးလုမ်းဂေ၊ဂါင်ဂုင်းသေ ဂိုတ်းပီခင်
ယေးလှိုင် ဂုခင်းဂိုင်း၊ ဂွပ်းခံ ပိုင်၊လု၊ဂေ၊ ဂွံးလံး၊
ယေးဂေ၊ ဂွံးဂါင်းခခခံ၊ ပံးမိုင်း ခုခင်ကိုင်၊ ခုခင်
ဝါခင်း၊ လှိုင်၊မေ၊ခိုင်ပွင် ဂိုတ်းသင်းဂု၊ ယု၊ယပ်။

ခိုင်း

(တ) မြိုင်းဂုဏ်ပုဏ်မုဒ်- ဂုဏ်ဝါဒ်ခွဲကွဲ၊ ချေးပေါင်၊ ဂုဏ်ဂမ်၊
 ခေမံ ကမ်၊ ခံ့ပုဏ် လုဂ်၊ လာခေ သုခေလိဂ်၊ သုခေလံး၊
 ပေးလွှေယူ၊ ဂုဏ်သုခေလိဂ်၊ ခပ်တူပ်၊ ဝါး- လှုပ်၊ လိင်-
 ဝှမ်း၊ လိင်၊ ဂံး၊ ပွဲ၊ ဂံး၊ ပွဲ၊ ခေ၊ ပေးခပ်လက်လိမ်
 ဂုဏ်လိဂ်၊ ဂုဏ်ကမ်၊ လံးလွှေ၊ ဂံးခွဲဂံး၊ လာတံးလိင်၊ ခေတေ၊
 ထိုင်မြိုင်းလိင်၊ ဂုဏ်ကမ်၊ ဂုဏ်လိဂ်၊ လေး၊ မြိုခေခေ၊ ဂုဏ်
 ဂုဏ်ပုဏ်၊ တုကမ်၊ လိင်ယပ်၊ ပေးဂုဏ်ပုဏ်၊ တု
 ကမ်၊ လိင်ဂေး၊ ဂမ်၊ ယု၊ ပွဲခေဂံးလံးခိုခေ၊ သာင်-
 ဂုဏ်ဂိုဏ် ဂုဏ်ဂေးကမ်၊ ဂုဏ်၊ လာတံးတီးတံးမခေ၊ ပွဲခေ၊
 ဝါး- ဂုဏ်ဂုဏ် ကခေဂုဏ် ယု၊ ခေမခေပခေ၊ ယု၊ ဝခေ၊
 ဝခေ၊ ခိုခေ၊ ခိုခေ၊ ဂုဏ်ယင်းတိုဂ်၊ ဝါး- ဂါင်ဝခေ၊ ပခေ၊
 ယု၊ တိုဂ်တိုဂ် ယင်းကမ်၊ ယု၊ လှုပ်ခေ၊ ပီခေဂုဏ်
 လုဂ်ခေ၊ လှုပ်ပီခေဂုဏ်တံးဂုဏ်ခေ၊ မြိုခေခေ၊ မြိုင်း
 ခေးသျှ၊ ကမေ၊ ခီ၊ ဂါခေ၊ ခပ် ပေးခိုခေ၊ ယိုခေမခေ၊
 မီးလံသိပ်ပီယပ်၊ ခေလှုပ်ခေ၊ ကမ်၊ မီးလှုပ် ကမ်၊
 မီးခေ၊ ကမ်၊ မီးမံ၊ တိုခေပီခေမဂ်၊ ဂိုခေ မဂ်၊ ယု
 သိင်၊ သိင်၊ ယပ်။ ဂုဏ်ယင်းကမ်၊ ယု၊ တိုဂ်၊ ဝါးခေ၊
 လှုပ်ခေ၊ မီးမံ၊ လှုပ်၊ မံ၊ ဂုဏ် ခုခေ၊ ခုခေသင်ခပ်ယု၊
 ဝံ၊ ဂုဏ်သင်လေး၊ တိုဂ်၊ ထိုင်၊ ဂခေယု၊ လှုပ်၊ ဂုဏ်ဂုဏ်
 တုဏ်ကပ် ပု၊ မုခေ၊ ပခေခိင်းဂုဏ် လာတံးဝံ၊ ဂုဏ်၊
 ပိင်၊ ဂု၊ မြိုင်းလိင် ထူးသခေလိခေ၊ ပေးကမ်၊ ဂုဏ်
 လိဂ်၊ လိဂ်ဂုဏ်ကမ်၊ ခိုတံးဂါပ်၊ ခိုတံးပခေဂေး၊ ဂုဏ်
 ကမ်၊ ဂုဏ်လှုပ်ကေး၊ ကေး၊ ဂမ်၊ ယု၊ မေ၊ ထိုင်၊ ယု၊
 ဂုဏ်ပွဲခေ၊ ဂံး၊ ဂုဏ်ခေ လှုပ်မီးလုဂ်၊ လာခေ လှုပ်၊ ခတ်း
 လွှေ ပခေသုခေလိဂ်၊ ဂုဏ်မေ၊ လိဂ်ခေ၊ မေ၊ ခေ ဂုဏ်
 လိဂ်ခေ၊ ယပ်။

ထာဝ
 ဂုဏ်
 ခုခေ
 ပေါင်
 ယံ၊

ဂမ်.
ဒါး၊
လိင်.
လိမ်
တၢ်
ဂုဏ်း
တၢ်
ဂၢင်.
ဂီၢ်ခဲး
ဝဲခဲး
ပုဏ်၊
ဂုဏ်
မိၣ်
မၤခဲး
ကမ်၊
ယု
ခဲး
ယု၊
ဂုဏ်
မိၣ်
ယု၊
ခဲး
တၢ်
ယု၊
ခဲး

(ထ) မုဂ်.လုမ်းဂေၤမိၣ်တီၢ်, လွၢ်းဂူ.တၢင်းမေၤပိၣ်,လၢ၊။

1. ဂူၢ်ပဝ်း။
2. ဂီၢ်ဂူၢ်ပဝ်း။
3. ယုးမံၤ။
4. ယုးယိၣ်းငိုၣ်ခဲး။
5. ယုးလီၤတၢ်လၢင်း။
6. ဂုဏ်းလူၢ်ပခဲးကကျၢ်မိၣ်, ခဲးမုဂ်.လုမ်း [5] ဂေၤ.
တေၤ, [7] ဂေၤ။

လံးလံးငိုၣ်ခဲး တၢ်,တေခဝ်းမၤခဲးမုဂ်.လုမ်း ဟံၤ,လွၢ်းဂူ.
တၢင်းမေၤခဲး. လိၣ်သေဂီၢ်ကပ် ငိုၣ်ခဲးတူၢ်ဂူၢ်ဂီၢ်ခဲးခဲး. လွၢ်း
ဂုဏ်,ဂၢ်.တၢင်းခဲး ကခဲးကူၢ်,ခဲးကူၢ်, ခဲးဝဲခဲး လူၢ်,လံးဂီၢ်
ခဲး, ကမ်,ခဲးခဲး မုဂ်.လုမ်းဂေၤမိၣ်တီၢ်,လၢ,ပံးမိၣ် လူၢ်,တူၢ်,
ပၢင်,ဂုဏ်သေလၢ တၢ်တၢ်ဂီၢ်ကပ် ဂူၢ်ပီၣ်ခဲး ဂမ်.ထံမ်
ဟံၤ,လွၢ်းဂူ.တၢင်းမေၤ။

ဟံၤ,ယု,သု,ယေး

- (ဂ) လွၢ်းယု,သု,ယေးခဲး.— ပီၣ်တီၢ်ပိုင်ကိၣ် ဂုဏ်းဂုဏ်း
လုမ်းခဲး,ယု,သု,— သု,သု, ဟံၤမခဲးလၢပီၣ်
ကယေးယု, ကခဲးခိၣ်, ဂူၢ်ခဲးလၢ— ခဲး,ဂီၢ် တီၢ်
ဂူၢ်ဂီၢ်,လၢ ယု,သု,ဟံၤမခဲး ပေးတေကမ်,ဝုတ်
ဝဲခဲး,မိၣ်ခဲးခဲး. မိးတီၢ်ခဲးဝဲခဲး, ခဲးကူၢ်,
လၢ,ထံးဝဲခဲး ထံးခဲး, လူၢ်,ကူၢ်ဂုဏ်တိုၣ်သုခဲး
လုဂ်ဝဲခဲး ခဲး,ဂီၢ် ယု,သု, ဟံၤခဲး ဟံၤမခဲး
ပေးတေဂီၢ်ခဲးဂူၢ်,မိၣ်ခဲးခဲး. လူၢ်,ကူၢ်ဂုဏ်
ခဲးလိၣ်တီၢ်သၢင်ဂူၢ်,ယု,ယဝ်။

ပုဂ်းပိုင်ပံးမိၣ်

(ခ) လှမ်းအင်၊ ထိုင်းကမ်၊ ဟိုင်းငဝ်းဟိုမခင်း မီးဝံ့အခင်း၊
ရှိုင်းဝါး၊ ထိုင်းဝါး၊ ထိုင်းခိုင်၊ တေလံးသေ၊
သူခင်း ဂူခင်းဝါး၊ လိမ်လိပ်၊ လိမ်ယို၊ ကူခင်းခင်းခင်း၊
ထိုင်လူ၊ တါးခင်း။

(င) ဟူးယိပ်းဂါခင်း ဟံ၊ သ၊ သခါ၊ ခံ။ ယူ၊ ခင်းတြးသေ
တေလံးလှံးဂီတ်၊ ခေ ဂျေ.ဂင်း လှံးတူလှံးလေး ဂျေး
ပခင်းတြးဂူခင်းဝါး၊ အင်၊ ရှိုင်းယါခင်း၊ သူ၊ ပေးတေ
ကမ်၊ ကင်းမေးလှမ်း၊ ဂေ၊ ရှိုင်းလံးခင်း၊ လှိုင်း၊ ဂံ့.ပခင်း
သတိ ပါးလှိုင်း၊ ခေတင်း ဂူခင်းခင်းဝါး၊ ခင်းခိုင်၊
ရှိုင်းရှိုင်း ရှိုင်းလိပ်း မေယူ၊ မေဂါခင်း လှမ်းလိပ်းဂါခင်း
ဝါးခင်းခိုင်၊ ဝါးခင်းလှိုင်း ဝါးခင်းခင်း။

(က) ဟ၊ သ၊ ဘ၊ သခါ၊ မိင်းလှိုင်းကမ်၊ ဝါး တေလံးဟိုင်၊
ပိုင်းဂခင်း ယ၊ ပေသါခင်းခင်းသေ သေ. သူခင်းဟ၊ သ၊
ဂခင်း၊ လှိုင်းလိလှိုင်းလှိုင်း မီးမေးခင်းကိုင်း၊ ခင်းဝါး၊
ရှိုင်းလှိုင်းဂခင်း။

ပံးသ၊ သခါ၊ ခင်းမိုင်းတံး မီးသီ၊ မိင်း

1. ပုတ်.ထဟ၊ သ၊။
2. ခရိယါခင်း၊ ဟ၊ သ၊။
3. မူ၊ သလိမ်၊ ဟ၊ သ၊။
4. ဟ၊ သ၊ ဂူခင်းရှိုင်း၊ ဟီ။

လှမ်းအင်၊ ဟ၊ သ၊ သီ၊ မိင်းခင်း- ဂူခင်းမိုင်းတံး ဂူလှိုင်း.
ဂူခိုင်း မီးကခိုင်. ကယေးလေး လှိုင်းလိပ်း တ၊ ဂူခင်းရှိုင်း၊ ခေ.
ထိုင်ရှိုင်းဟို ရှိုင်းမခင်းလံး။

ရှိုင်းင
လှိုင်း
ကမ်၊

ရှိုင်းင
တိုင်းလ
မေ၊
ကခင်း
မိခင်းလှ

မှိုင်းသု
ဂါခင်းပ
ဂူခင်းရှို
ရှိုင်းမေ
သူခင်းဂူ
ပေးင
တင်း

ဂူခင်းဝ
မိုင်းင
ပေးရှ

ပန်းပိုင်

လွင်းလိုခ်းကၢင်,မူတ်းသ့

၁. ဂျိုခ်းဂူခ်းခိုင်းလင်လေး၊ ဝါခ်းဂူခ်းခိုင်းလုဂ်း၊ ခင်၊ ဂျိုခ်းထေလိုခ်းကၢင်,မူတ်းသ့ ဂျိုခ်းလွင်းယူ,လွင်းဂိခ်း ပေးဒီမ်.လိပ်း၊ လွင်းယူ,လီ ဂိခ်းဝါခ်း ခိုင်းဝါခ်း၊ ခိုင်းဂျိုခ်း ခေးဂု, ပေးတေကမ်,ယေးတိုခ်းခေခ်း။

ဂျိုခ်းခိုင်းလင် လွင်,မီးထၢင်တၢတ်, ခိုင်းလုဂ်း၊ ဂျိုခ်းဂျိုခ်း ဂျိုခ်းယေး လွင်,ပတ်းဟိတ်းဒီမ်. ကုဂ်.လု,ဂူဂ်းဂျိုခ်း ကမ်,လီမတ်. တုးလၢင်းဂျိုခ်း၊ လွင်,ဂျိုတ်းသိုင်းမတ်. ဂူဂ်းဂျိုခ်းတီးခိုင်း၊ ခမ်. မေ, ခမ်.လိခ်း လွင်,ဂံ.ဟိတ်းဂံ.လၢင်.ပခ်း၊ တီးဝံ.ယုတ်းယပ်း ကခ်းဂူဂ်း, လွင်,ခုတ်းလုဂ်းပိတ်း၊ ဂိခ်းယု,ဂျိုခ်းကံတူ, ကံခေခ်း၊ မိခ်းလုခ်းခိုင်းဂျိုခ်း။

၂. ခိုင်းခေးလိခ်း ဂုတ်းထိတ်းခေခ်း. ခင်,ဂျိုခ်း တေခိုခ်းယု, မွဲ,သုင် တုတ်းတုခ်း လွင်,ခိုင်ပိုင်ဂျိုတ်းသၢင်း ကမ်,လိဂ်း ဂါခ်းလိဂ်. ဂါခ်းယု, ဂါခ်းမတ် ဂါခ်းခေခ်း လွင်,ဂံ.ပၢဂ်းလွင်း ခေတၢင်းပခ်း ဂူခ်းမိုင်း ဂျိုခ်း. ဂျိုခ်းလိတ်း၊ ယု,ဂျိုခ်း ယၢခ်းသု, မေးထွမ်,ထိမ်လံး၊ ဂျိုခ်းမေ,ထွမ်,ကတ်ခေခ်း,ငၢင်းယၢခ်းသု, သုင်,ပခ်းဟိတ်း,ဂုတ်း၊ လွင်, သုခ်းဂူခ်းမိုင်း ဂျိုခ်းမေ,ပိတ်.လိခ်းတေ, ယၢခ်းသု, ခင်,ဂျိုခ်း ပေးတေကမ်,လံးထုပ်.ပေ. ပခ်းတၢမ်,လံးခေခ်း. လွင်,မေ,ခေ တၢင်းလိတ်.လံးလၢတ်းဂျိုခ်း။

ပေးယၢခ်းသု, မေးလိတ်းထၢမ်ပူဂ်း, ပူ,မိုင်း ကမ်,ခေခ်း ဂူခ်းဝါခ်း၊ ပေးသိုဂ်းဂုတ်းမီးဝံ.လေး တိုဂ်.ကုဂ်,ဝါခ်းဂု,ဂူဂ်း မိုခ်းတေကမ်,လၢင်း သုင်,သိမ်းလံးခေခ်း. လွင်,လၢတ်းသိုဂ်းသိုဂ်း ပေးဂုတ်းဂု,တၢင်းတုဂ်း၊ လွင်,လၢတ်းဝု, ဂု,တၢင်းကုဂ်,။

ပေးယာဇ်၊ သူ၊ အမ်၊ လှိုင်၊ လာတ်၊ ဝါး၊ ရှိုင်းသိုက်၊ ရှိုင်းကော၊
ပေးယာဇ်၊ သူ၊ ကော၊ လှိုင်၊ လာတ်၊ ရှိုင်းသိုက်၊ ရှိုင်းအမ်၊ ရှိုင်းပိုင်၊
ရှိုင်းသိုက်၊ အမ်၊ အမ်၊ အမ်၊ ရှိုင်းကော၊ အမ်၊ ယာတ်၊ ပေးရှိုင်း
ယာဇ်၊ သူ၊ ကော၊ ပေးလာတ်၊ ယာတ်၊ ရှိုင်းအမ်၊ ယာဇ်၊ သူ၊ အမ်၊
အမ်၊ အမ်၊ ရှိုင်းကော၊ ကမ်၊ ရှိုင်းအမ်၊ ယာတ်။

ပေးယာဇ်၊ သူ၊ ထာမ်- အမ်၊ ရှိုင်းကော၊ မေးယာဇ်၊ သင်၊
ပိုင်၊ အမ်၊ လာတ်၊ အမ်၊ ရှိုင်းဝါး၊ အမ်၊ ရှိုင်းကော၊ လှိုင်၊ မေးထာတ်၊ ရှိုင်းအမ်၊
အမ်၊ မေးလှိုင်၊ ထာမ်၊ ရှိုင်းအမ်၊ သူ၊ လှိုင်၊ ရှိုင်း ကမ်၊ လှိုင်၊ ရှိုင်း လှိုင်၊
မိုင်၊ သိုက်၊ ပံ၊ ကေး၊ ဝါး၊ လှိုင်၊ ပိုင်၊ ကေး၊ ကေး၊ ဝါး။

ရှိုင်းအမ်၊ ရှိုင်းဝါး- ကမ်၊ လှိုင်၊ ရှိုင်း၊ အမ်၊ သူ၊ အမ်၊ သင်၊ သင်၊ ရှိုင်း
အမ်၊ သေ တိုက်၊ ကမ်၊ ရှိုင်း၊ မိုင်၊ အမ်၊ ရှိုင်း၊ မိုင်၊ ဝါး၊ ရှိုင်း၊ တူ၊ လှိုင်၊ ကေး၊
ကေး၊ သေ လာတ်၊ လှိုင်၊ လှိုင်၊ ရှိုင်းယာဇ်၊ သူ၊ အမ်၊ မေးလှိုင်၊ လှိုင်၊
လှိုင်၊ တူ၊ လှိုင်၊ လှိုင်၊ မိုင်၊ မေးယာဇ်၊ မေးယာဇ်၊ ကေး၊ ကေး၊ မေးယာဇ်၊ သေ
လာတ်၊ ယာတ်။

ရှိုင်းဝါး၊ တာမ်၊ အမ်၊ သူ၊ လှိုင်၊ ရှိုင်းလှိုင်၊ လှိုင်၊
အမ်၊ ဝါး၊ ယာဇ်၊ သူ၊

(ဂ) ပေးယာဇ်၊ သူ၊ ယာတ်၊ မေးအမ်၊ ဝါး၊ အမ်၊ ရှိုင်း၊ ပိုင်၊ ပိုင်၊ မိုင်၊
ရှိုင်းဝါး၊ ကမ်၊ ဝါး၊ လှိုင်၊ မေးလှိုင်၊ တူ၊ လှိုင်၊ လှိုင်၊
အမ်၊ ရှိုင်းလှိုင်၊ ယာတ်၊ ထာတ်၊ လှိုင်၊ အမ်၊ ကမ်၊ ရှိုင်း၊
ရှိုင်း၊ အမ်၊ ရှိုင်း၊ သင်၊ ကမ်၊ ကမ်၊ ပိုင်၊ လှိုင်၊ အမ်၊
တူ၊ လှိုင်၊ လှိုင်၊ ပိုင်၊ လှိုင်၊ ရှိုင်းကော၊ ရှိုင်းလှိုင်၊ လှိုင်၊
သိုက်၊ သိုက်၊ သိုက်၊ လှိုင်၊ ဝါး၊ လှိုင်၊ ယာတ်၊ ပေးလှိုင်၊
လှိုင်၊ အမ်၊ ရှိုင်း၊ တူ၊ သိုက်၊ သိုက်၊ သိုက်- ယာတ်၊ ယာတ်၊ ရှိုင်း၊
လှိုင်၊ လှိုင်၊ လှိုင်၊ ပိုင်၊ ဝါး၊ အမ်၊ လာတ်၊ ကေး၊ လှိုင်၊

၇၂၊ ယူ၊ လွင်းခုံ. ဧတ. ဂုဏ်းရှိတီးကခပ်ဂီၢ်းတေ၊ ပိုခမ်း
ခံၣ်ဂှ်းလွတ်းယေးဂူၣ်း။

မိုၣ်းဟွံးဂုဏ်းလီၤ. လူ လုမ်းလးယၢခပ်, သူ, ခခပ်.
တၢ်ဂုဏ်းလွတ်, တူၣ်းတၢင်းဂီၢ်းတၢင်းသၢင်းယၢခပ်, သူ,၊
ကာခပ်, တူၣ်းဂူၣ်းခပ်မီးဂးဂှ်. ခိုၣ်းလၢဂးခခပ်ခပ်
မီးမီၣ်းသင်လံာ်. မိၣ်းတသိၣ်းခပ်ပီၣ်ခပ်မံၤသင်. ဂူၣ်း
လွတ်, ထွမ်,၊ တၢ်ဂုဏ်းလွတ်, တူၣ်း. ခပ်လွတ်, သင်. ခပ်
လၢတီးသင်. ကၢပ်းဂုၤ, ဂုၤ. ကၢပ်းခခပ်ဂုၤ. ယူခမ်း
ဂူၣ်းဂုၤ, ဂုၤ. ဂူၣ်းသွင်, တၢင်းဂုၤ. - ခပ်ဂံၤ. ထၢမ်
တၢင်းလွဲ. ပေးလံးဂူၤ. - ပွင်, ပခပ်ယံၤ, သီၣ်ယၢ,
ပံးမိုၣ်း ကမ်, ခခပ် ယံၤ, သိုၣ်းဂုဏ်း ကခပ်မီးလမ်ခခပ်.
ဝံးဝံး။

ဂုဏ်းလွတ်, ယူ, တံးဂူၣ်း ဂူၣ်ပပ်းလွင် တပ်. သိုၣ်းတံး
ဂူၣ်းပွင်းသေ ယိပ်းဂၢၢ်ခပ်မူ, ပိုင်ကခပ်ခိုၣ်းကခပ်လီၤဂီၢ်း
ဂၢၢ်တၢ်, လိၣ်. ခိုၣ်းဝၢခပ်မိုၣ်းတံး. ကမ်, ခံးယၢ, သၢ,
လိၣ်. ခိုၣ်းမီၣ်းဂူၣ်း. ပေးဂုၣ်. လိၣ်. လၢတီးဂုဏ်းဂီၢ်း
ဂၢၢ်တၢ်, ဝၢခပ်မိုၣ်းခပ်. လုၣ်းလပ်းလုၣ်းခခပ်လုၣ်းမေ,
ဂူၣ်းယၢခပ် ဂူၣ်းယူခမ်းဂေၤ. ယိပ်းသွင်းမိုၣ်ခခပ်. မီး
ကေးလၢ, မိုၣ်ခခပ်. ထိုင်မိုၣ်းဂီၢ်းယိတ်း လီၤဂၢၢ်ခပ်
မူ, ပိုင် ဂၢၢ်လံးလုၣ်. ယိုခပ်. လိၣ် - ပီၣ်ခပ်ပီးခွင်. လိၣ်.
လၢတီးလမ်ထွံဂခပ်ဂေၤ. တံးတေလံးပခပ်တၢမ်,
မိုၣ်ခခပ်ယူ, ယဝ်.။

ပံးမိုၣ်းလေးယံၤ, သိုၣ်း

၁. ပံးမိုၣ်းလေးယံၤ, သိုၣ်း ဝံၤ. မိုၣ်ခခပ်, ပီးခွင်. ဂူၣ်းပေး
ဂူၣ်းမေ, လိၣ်ဂခပ် ကမ်, လံးလိၣ်, ယေခံးချးဂခပ်။

ပဂ်းပိုင်ပံးမိုၣ်း

၂။ ပံးမိုင်းလေးဟံ၊သိုင်းခံ။ တိုခင်းလှိုင်၊ ဂိုင်းရှမ်းဂခံ
ခေး၊ဂခံကမ်၊မိုခံဂခံသေတု၊ဂေး၊ တေလံးလံးထံမိဂခံ။

၃။ ပံးမိုင်းခံ။ ယု၊ဂေး၊ဂခံ ဂုခင်းမိုင်းလေး- ဟံ၊သိုင်း
ဂေး၊လိတ်းလှိုင်၊ပျတ်၊သခေး၊ ဂုခင်းသိုင်းလေး၊ ဂုခင်းမိုင်း လှိုင်၊
ယပ်၊ဟိုတ်၊ဂု၊လှိုင်၊လှိုင်၊ ဂု၊ပိုင်ပိုင်။

၄။ ပေးမူ၊လုမ်းသိုင်းဂုင်းဟိပ်ခင်းတုခင်းခေး၊လိခံပံးမိုင်း
လှိုင်၊ဂု၊ထူပ်းသင်းလင်းခေး ကခေး၊ကခေး၊ခပ်၊ငါးဂု၊လှိုင်၊
လှိုင်၊ယပ်။

၅။ လုမ်းခင်း၊ကလှိုင်၊ဟံ၊သိုင်းမီးခခင်း-

- (ဂ) ခပ်၊ငါး။
- (ခ) ခင်းသခင်း။
- (င) ဂုခင်းဂုပ်၊။
- (ဆ) ဂုခင်းလှိုင်၊တင်း။
- (ဃ) သိခင်းတု၊သံ၊တင်း။
- (ဇ) ဂုခင်းမတ်၊ ဂုခင်းလိပ်း ဂုခင်းခေပ် လံးလှိုင်၊သိမ်း
ယုတ်းယု၊ရှ်းလှိုင်၊ဟေး။

၆။ ဂပ်းဂံ၊လှိုင်၊ကမူ၊ဂုခင်းမိုင်း သိုင်းတေကမ်၊လံးတိပ်း
တတ်းသင်၊ ပေးဝု၊ယု၊သိုင်၊ယု၊သိုင်း မီးရှိုမ်းလမ်ခခင်း ပေး
မီးကမူ၊ကခံခိုက်၊လိက်၊ခခင်း ပံးမိုင်းလှိုင်၊ဟိတ်း ဟံ၊သိုင်းမေး
သေ လံးထုမ်၊လံးငိခင်း ပခံကဂျမ်၊ကလု၊ခင်း၊ဂခံလိယု။

၇။ ပံးမိုင်းလေးသိုင်းမီးလှိုင်၊ (ပျတ်၊သခေး၊) သုခင်းတုဝ်
ကမ်၊ဝု၊၊ ဂခံမူ၊လုမ်းကမ်၊ဝု၊၊ တေကမ်၊လံး လတ်းပု၊ခေး၊
ဂုခင်းမိုင်း၊ လှိုင်၊လပ်၊လပ်၊လှိုင်၊လှိုင်သေ ဟေး၊သင်းဂခံ။

လှိုင်၊
ရှ်းတု၊
တုခင်း၊
၆
တုခင်း၊
သေက
တိုခင်း
10
ကမ်၊ဝ
ခေးဂုခ
11
တေက
12
ဂုလှိုင်၊
13
14
တေ၊ဝ
1
ရှ်းတု
2
ဂုခင်းမို
ပန်းပိုင်

ဂခမ်
သိုက်
လွင်း

၈. ပံးမိုင်းလေးသိုက် တွမ်းလိခ်ကခမ်ခိုင်; ကခမ်လိဂခမ်
လှပ်,ဂံ.ခပ်;တိုင်,ပင်,ကုပ်,ကွင်းဂခမ်၊ ဂခမ်သိုက်လေး; ဂခမ်မိုင်း
ရှ်းတွမ်းခေ;လိခ် ဂတ်းယိခ် တေကမ်,လံ;မီးခမ်.ပွတ်း လိခ်
တွမ်း; ရှင်းဟိုရှင်းမခမ်း။

မိုင်း
လွင်း

၉. သင်ဝါ; ပံးမိုင်းလေးသိုက် ကမ်,ထုဂ်,မီခမ်းဂခမ် ခမ်း
တွမ်းလိခ်ခေခမ်. တေကမ်,လင်; တွင်းတွမ်း ခိုခမ်းယှ်, မှ်,သင်
သေကမ်,ဂါး၊ ဂုခမ်းမိုင်း ခီခမ်းတေထင်,လိဂ်. ခိုင်မူ,လုမ်းရှင်း၊
တိုခမ်းကမ်,လံ;မီးလးလး။

၁၀. ဂပ်းဂံ၊လှည်း လွင်းဂခမ်မိုင်းကမ်,ဝါး- ဂခမ်မူ,လုမ်း
ကမ်,ဝါး၊ လှပ်,မီးဝိရိယ ဂိမ်သုပ်း ဂိမ်ပက်,၊ ကမ်,လံ;ကွက်,ပက်,
ခေဂုခမ်းမိုင်းဂုဂုခမ်ထွမ်း။

၁၁. ဂုမ်းသေ.ခေမူ,လုမ်းလေး; ဂုခမ်းလှင်သင်.ခိုင် တက်
တေကမ်,လံ; ကွက်,ပက်,ခေဂုခမ်းမိုင်း တိုခမ်းယါ,ရှ်းမီး။

၁၂. လှပ်,မေ၊ယုဂ်.ယွင်းမူ,လုမ်းလေး; ဂုခမ်းလှင်သင်.ခိုင်၊
ဂုလ်းလခ်ဂုခမ်းမိုင်း ယုမ်,ယမ် မူ,ပိုင်လီးဂခမ်း။

သိမ်း

၁၃. ပခမ်ရှ်းဂုခမ်းမိုင်း ရှ်းထတ်းလှ် လှိုင်.ခိုင်းခိုခမ်းသင်။

တိပ်း
ပေး
ဂ်းမါး

၁၄. လှပ်,သုခမ်းသေ,ဂုခမ်းမိုင်း ပေးကွက်,လှ်ရှတ်းဂုခမ်သေ
တေ,သု; ယခမ်,သု,။

လီးဂခမ်း ပံးမိုင်း

ဂ်းတုဂ်
ခေ

၁. လှပ်,ယုမ်,ယမ် သင်.ခိုင် ရှ်းထွမ်းမူ,ပိုင် လီးဂခမ်း
ရှ်းတတ်းခီတ်း။

၂. လှပ်,မေ၊ယု, မေဂိခမ်၊ မေပွင်းယေ, ဂုခမ်းမိုင်း၊ ရှ်း
ဂုခမ်းမိုင်း။

မိုင်း

ပက်ပိုင်ပံးမိုင်း

၈. ကမ်,လံးကပ် ကၢ,ခေၤ,တိက်းတိင်ဂူခင်းမိုင်း ရှိတ်းကကျၢင်.
လဝ်း ကကျၢင်.ခခေ။

၄. ကမ်,လံး မၢပ်,မိုဂိခမ် ငိုခင်းသူး ငိုခင်းလၢပ်း၊ တိက်းသိုဝ်.
တိက်းခံ။

၅. ကမ်,လံး သူးယၢး မင်းဂမ် ဂူးမိုင်းမိုင်း။

၆. ကမ်,လံး တေၤ,လွင်းလေး ကမ်,လံးပခမ်မီး ပၢင်တေၤ,
ပၢင်လွင်း။

၇. ကမ်,လံးပံး,ခင်းခိး ငိုခင်းတူင်းလေး သိုဝ်.ခင်းခိင် ငါးခိင်၊
ခိင်ဂူးမိုင်းမိုင်း၊ ဂၢးပီခမ် သိုဝ်.ခိင်တင်းလွင်။

၈. ပေးပီခမ်လံး ကမ်,လွင်,ဂိုမ်ခင်းခင်း ဂူခင်းမိုင်း ယိပ်းတိုင်း၊
သင်ဝါး ကမ်,ဂိုမ် ကမ်,လံးခမ်လိုင်- ပေးဂိုမ်ယပ်. လွင်,လံးသွင်,
ခိုခင်းလင်းမခင်း၊ ပေးကပ်လူ.လိပ် ဂွင်းဂံ၊ တေလံး သံးတိခင်း
ခိုခင်း လွမ်းခင်း,ဂၢးခခမ်မခင်း တီးလင်းဂိုခင်း။

၉. လွင်,ယွင်,သေ, ခပ်.ယမ် ပေးထင်း မေးဂေးလေး-
တီးပိုင်းခပ်.ထိုင်ဂွင်းဂံ၊။

၁၀. တေကမ်,လံးခါခင်းဂူခင်းမိုင်း ရှိးရှိတ်းဂါခမ်သုခမ်,တူဝ်။

၁၁. ကမ်,လံးကပ်လိုင်,သိုင်မူ,လုမ်းလေး လိုင်,သိုင်သၢင်.ခခိင်
ရှိတ်းဂၢ.ခံ။

၁၂. ပေးရှိတ်းဂါခမ် သုခမ်,တူဝ် တေကမ်,လံးကပ် ကမ်.
ကၢ,ခေၤ,မူ,လုမ်းသေ ယိပ်းတိုင်း။

၁၃. လုမ်းလေး ခွင်းခွင်ကယေးယွံ, ကခမ်ကယွံ.ကၢပ်ပခမ်
ခခမ်. တေကမ်,လံး လၢးလိပ်. လၢးလိပ်တီးလၢးလၢး။

ကျပ်.

14. လေးလင်း ကယေးယ့်, ဂူးလွင်းလွင်း တေကမ်,လံး ကပ်
ဂွင်းဂုံ၊ လးလိဝံ. လးလိပီတ်း။

ဂိုးသိုဝ်.

15. တေကမ်,လံးပိတ်.လီခ် သာင်.ခိုဝ် တိဂ်းတိုင်သင်းတိုး
ခါ.ခါမူ,လုမ်း။

ဒ်တေ,

16. ကမ်,လံးကးထမ်,မ မေးယိင်း အင်းသင် ဂုတ်.လုဂ်;
ထုဂ်,မေးဂိုခ်း။

လးခိဝ်.

17. ကမ်,လံးကးထမ်,မ ဂူးဂိုမ်ခွင်းခွင်ငိုခ်းခမ်း ဂုခ်းမိုင်း။

းတိုင်း၊

18. လွင်းမာပ်,မိုဂ်ခ်ငိုခ်းသူး ငိုခ်းမုခ်ဂုခ်းမိုင်းခံ. ပေး
ပီခ်ပံးမိုင်းဂိုတ်းယိတ်းလိုင်- ဂုခ်းမိုင်းမီးကခွင်.ကယေး တင်,
ထိုင်တီးယံ,သိုဂ်းလံး။

းပံးသွင်,

19. ပေးပီခ် ယံ,သိုဂ်းဂိုတ်းယိတ်းလိုင်- လွင်,တင်,တီး
ပံးမိုင်း၊ ပံးမိုင်းလွင်,တင်,တီးဝင်းလုမ်း။

းလေး-

20. ဂးပီခ်သုခ်မာဂ်,ဂျာဂ်မံ. ကူးယီခ်,ပခ်းဝါ,ဂုခ်းမိုင်း
တေ,ကပ်မာဂ်,ယိတ်. မာဂ်,ခိုဝ်၊ တေ,ထိုင် ကုဂ်.လုဂ်,ဂုခ်းဂိုင်း၊
မု.လး ငိုခ်းခမ်း ဂူးပိုင်ပိုင်ခံ.- တေလံး လံးလူ လံးထိင်း၊
ခင်,ဂိုဝ် ဂုခ်းမိုင်း တေလံး ဂိခ်လိုင်, ခင်,လိုင် မာဂ်,မီးခခ်.
လွင်,လံးထိမ် ဂုမ်,လုမ်းတုလ်းထိုင်ခပ်။

တူဂ်။

င်.ခိုဝ်

ကမ်.

21. ဂုခ်းမိုင်းခံ. ပီခ်ဂိုင်းလွင်ခွင်တု,လိင်.တူင်.၊ ကသာဂ်;
သိုဂ်းဂုင်း၊ ပုင်,တိဂ်းမခ်း- မိုခ်ခင်, တိုဂ်,သုခ်ဂုံ; ခေးဂုင်း
ကခ်ခိုင်;၊ လွင်,မေလုမ်းလး ဂိတ်,ခေခေ.ဂင်းပခ် ယေးတု,
တေမးယု.ကပ် လူ.လိင် ကမ်,ဂူးမီးခခ်.- ပီခ်ပုခ်;ယုခ်း
ပံးမိုင်းဂုင်းလွင်,ဂုမ်,လုမ်းယပ်.။

ဂ်;ပခ်

ပံးမိုင်း

ပဂ်းပိုင်ပံးမိုင်း

၂၂. ပံးမိုင်းခံ. လှိုင်၊ဂိုတ်း လံးကူခမ်း တေ၊ခိုင်၊ ဂွမ်း
 လတ်း လှိုင်၊တီးသုင် တီးတံမ်၊ ပိုင်၊ဂွင်းတိုင် ဂွ်းလီတူလှ်း၊
 ဂွ်းမီးတင်းယံခမ်း၊ ဂွ်းဂိုင်၊တခမ်း၊ ခင်း၊ဧကးဂိုင် ဂူခမ်းမိုင်း၊
 တီးယူ၊ တီးဂိခမ်း ဂွ်းမီးကဧကး၊ ယ၊မီးလွဲမ၊ခေ၊ ဂွင်းပိုင်၊လင်း
 ပိုင်၊ခခမ်း၊ မိုင်းဂူခမ်းမိုင်း ယိတ်းမုဂ်၊ဂု၊ခင်း၊ ခိဂ်၊လီ ပိုင်လ၊
 မ၊သ၊ပွဲးလမ်း လွမ်းခင်း၊ယ၊သ၊ ပိုခင်းမီးခခမ်း၊ ခိခင်းလှိုင်၊
 သတီ၊ လှိုင်၊ဂိခမ်း လှိုင်၊မင်းလင်းလေး၊ ဧမးယိင်း ခခင်းသိုင်
 တီးပိုင်ပွဲး မ၊သ၊ခခမ်း၊ လှိုင်၊ဂျိုင်၊လံးလွမ်း ယ၊သ၊ပိုခင်း၊
 ကမ်း၊ခခမ်း တီးခခမ်း တီးခင်း လှိုင်၊ဝေ၊ပခင်းဂူခမ်းထင်းဂူခမ်းဧက၊
 သ၊ဂ်းဂီးမီးယ၊ ယ၊ခံ၊ဂု၊ခင်း၊ ခိုင်ဂွင်းခိုင်လီခမ်း ကခင်းဂူခမ်း
 မိုင်းသိုဝ်၊ဝံ၊ခခမ်း၊လးလး။

၂၃. ဂွင်းပီခမ်းပံးမိုင်းခံ. လှိုင်၊မိတ်၊တူမ်း ခွင်ကခင်းဂူခမ်းမိုင်း
 ဂမ်းထံမ် ပခင်းဂွင်းခခမ်း- မိုခင်းခင်း၊ ငိုခင်းဂမ်းထံမ် ခင်း၊သ၊ခမ်း
 ကမ်းဝ၊- လံးမးယဝ်၊ ယ၊ဂွ်းဂွင်းဂုံ၊လူ၊သုမ်း။

- (ဂ) ခင်း၊ဂိုင် လလင်းဂိုခမ်း တေတူင်းတူခမ်းမး ခင်း၊ငိုခင်း
 ဂမ်းထံမ် တေလံးခခမ်း။
- (ခ) ခင်း၊ဂိုင်ခေးလိခမ်း ကေ၊ရီ၊ယ၊ဂွင်း တေတူင်းခွက်၊
 ဂွင်းယွဲ၊မး၊ ဂူခမ်းမိုင်းတေခမ်းမး၊ ကိခင်းဂိုင်းသိုက်၊
 ဂွင်းတေယွဲ၊မး။
- (င) ခင်း၊ဂိုင်လိုင်၊သိုင် မူ၊လမ်းတေလီလေး တူင်းခွက်၊ဂွင်း
 ဂူခမ်းမိုင်းတေဂူ၊လှိုင်၊ ဂွင်းဂိုတ်းဂခမ်း လံးလုဂ်၊ယိုခမ်း၊
 မိုင်းတံး ဂွ်းကမျးတင်းလံ၊ ပေးယုမ်၊ယမ်၊ ဂူခင်းဂူ၊
 လှိုင်၊ ဂူခိုင်း ဂွ်းပေးမီးလွဲ ခံးလွဲထံမ် ဂမ်းထွက်၊ဂွင်း
 ပီခင်းလှိုင်၊သေ ခင်း၊မးပခင်းဂိုင်း ဂခင်းလုဂ်၊ယိုခမ်း၊ဂွင်း
 သီ၊ခေးပိတ်၊ယံ၊ခခမ်း၊ လှိုင်၊ခတ်းလွဲဂိုတ်းသ၊င်းဂု၊။

၂၄။ လှုပ်,မေ့ တံပိုးတံတီး ဂါဇ်မပ် ဂါဇ်ခွက်၊ မိန်းလှုပ်
ထိုက်,ရှိုတ်းဝံး၊ မိန်းလှုပ်,ထိုက်,ရှိုတ်း။

(ဂ) ပုင်,တီဂ်,မခင်း ဂါဇ်ခွက် ကခပ်ဝါးခခပ်. မှိုခပ်ခပ်,
ဝင်းလှမ်း ထီ.သင်,မး ဂါဇ်ကယေးယ့်, လေးသင်၊
ယါခပ်,သူ, မးဟီဝ်လမ်လေးသင်- လှိုင်းခပ်. ခပ်,ပီခပ်
ဂါဇ်ခွက် လှုပ်,ခိုင်ပိုင်ရှိုတ်းသင်; လခင်းဂခင်း။

(ခ) ဂါဇ်မပ် ကခပ်ဝါးခခပ်. ဂါဇ်ခင်းကိုင်, ခင်းဝါခင်း-
ကမ်,ခခပ် ဂါဇ်သူခပ်,တူဝ် လှိုင်းခပ်. ထိုက်,ရှိုတ်းပါး
လင်ဂေးလံး။

လှုပ်,တံပိုးတံတီးကမူ.

၁။ ပေးမီး ကမူ. ပံးမှိုင်း လှုပ်,ရှိုတ်းမှိုခပ်ခပ်, ယှံးဂါဇ်
ခမ်း ဟီဝ်,ဟီဝ်, ပီင်းပီင်း၊ ကမူ.ယ့်, ရှိုတ်းရှိုတ်းလိက်. ကမူ.လိက်.
ရှိုတ်းရှိုတ်းရှိုတ်း။

(ဂ) ထု,တတ်းသိခပ် ကမူ.ခပ်. လှိုဝ်သေ (500) ကမ်,လံး
တံပိုးတံတီး၊ လှုပ်,တင်,ထိုင်တီး သင်.ခခိုင်။

(ခ) ငိုခင်းတမ်,ကမူ. ပံးမှိုင်း တေကမ်,လံးယိပ်း၊ လှုပ်,
ကပ်,ပခပ်လင်းကမူ. ဂမ်းလိပ်။

(င) ပေးမီးကမူ. တေလံးရှိုင်း. ထပ်,ဝါခင်းထပ်,ခိုင်, ဂူခင်း
လှိုင်သွင်ဟီ,သေ တံပိုးတံတီး။

(လ) ကမူ.ခပ်. တေကမ်,လံးတူလှမ်းခေးလိက်.ခေးယ့်, ဂူခင်း
ဟခပ် ဂူခင်းမီး ခိုင်းလင်းခိုင်းခခပ် လှုပ်,ဟီဝ်,ပီင်း။

ပံးမှိုင်း ပက်,ပိုင်ပံးမှိုင်း

(သ) လွှင်းကမူ့ခေ. ပေးပီခေ ဂါခေဝါခေ; ဂါခေခွင်, ကမ်,
ခိုက်.လိုက်.ခေခေ. လွှင်,ကပ်;ပခေဂါင်.ဂေ, ထင်းဝါခေ;
ထင်းခွင်, တံင်းတတီး။

(ဃ)

(ဇ) ခွင်းကမူ့ခေ. ကမ်,လင်း;တံင်းတတီးမိင်းမခေ;၊ လွှင်,
တူင်းထွမ်း ကခေ,ကခေ, ကမူ့. ခေ.သေ တံင်းတတီး။

(တ) လွှင်းတတီးကမူ့ခေ. လွှင်,မီးသါဂ်;သေ, သွင်ဟံ၊၊
ပေးတံင်းတတီး ယပ်.ဂေ; ဂ်;ယပ်.၊ ခေင်,ဂိုဝ်း
လင်မး တေကမ်,ခိုခင်းသုဂ်.သဂ်. သွင်းခေမ်ဂခေခေ.
ဂ်;မီးသါဂ်;သေ,လံးမိုင်း သွင်ပးသွင်ဟံ၊၊

(မ)

(ထ) လွှင်းကမူ့ခေ. ဂံ.သွင်းခေမ်ဂခေဝံးမခေ;၊ ဂိုတ်းယပ်.
ကမ်,ယပ်. ဂွပ်;ခိုင်းပီးခိုင်းခွင်.ခပ်. မင်ဂေ. ပီခေ
သိုက်;၊ မင်ဂေ. ပီခေခေ. မိုင်းတတီးကမူ့.ခေခေ.—
ခပ်ကမ်,မီး၊ ဂွပ်;ခေ မိုင်းတတီးကမူ့.ခေ. လွှင်,မါခေ,
မီခေ;ထွမ်းတြး၊ လွှင်,မီးသါဂ်;သေ, သွင်ဟံ၊၊သေ
ခေမ်ဂးဂိုဝ် လီဂးခေခေ.ယပ်.။

(ခ) လွှင်းတတီးကမူ့ခေ. တေကမ်,လံးဂိခေသွး ဂိခေလပ်;၊
ဂေ.လံးဂိခေသွး ဂိခေလပ်; ငိုခေ;သွးငိုခေ;မုခေခေ.
တေလုးတမ်, ခေဂ်;ခေဂ်;ခေခေ။

(ဃ)

(ပ) ငိုခေ;တမ်,ကမူ့ခေ. ပံးမိုင်းတေကမ်,လံးဂိခေ. ထုဂ်,
လီကပ်လီဂ်,ဧယပီခေငိုခေ;ဂမ်.ထမ် ဟံ၊လွှင်း မုခေ
လင်းဂု.၊ ဟံ၊သွခေ လိဂ်;လံးဂု.၊ ဂိုတ်းခွင် ဂိုတ်း
တင်းဂု.၊ လွှင်,မေ တူင်းသေ လီဂ်,ဧယ ဂ်;ပီခေ
ယွခေ;လီဂွခေ;ခွင်းကိုင်,ခွင်းဝါခေ;။

၁၆၆၆
၁၆၆၆

လူဝီ၊
တီး။

၆၁၊ ၆၂၊
၆၃၊
၆၄။

သင်.
ပိခင်
ခင်.-
၁ခင်,
၆သ

၁၆၂
၁၆၆.

ထိုသို့၊
မည်သို့
တတ်သော်
ပင်

30.

(ဃ) ဂူခင်းရှင်းခံ့။ မီးမ၊၊ခေ။ တေးသ၊၊ ဂူဂေ၊၊ လှိုင်၊
သတီ၊လှိုင်၊ ပိုခင်းမ၊၊ တ၊၊င်၊လ၊၊တ်၊ရှင်း၊ ကမူ၊သင်
သေကမိ၊ဝ၊၊ ဂှ်လံ၊လှိုင်၊လ၊၊ခင်း၊ပိုခင်း၊သေ တံ၊၊င်းတတ်း
ဂ၊၊ခင်းယိတ်း၊ မ၊၊င်ဂေ၊၊ခံ့။ မခင်းယိတ်းပိုခင်း၊ယူ၊မ၊၊ခင်း၊
မ၊၊ခင်း၊ ယင်းဝ၊၊ ကမိ၊ယိတ်း၊ မေ၊လ၊၊တ်၊ သှင်းလီ
ဂှ၊၊မ်းဝ၊၊ခင်းသေ ယှင်းရှင်း၊ ကင်ခှင်းခှင် တှခင်းရှင်း၊
ခံ့ရှ်၊ကမူ၊မခင်းပေ၊ပိုခင်း၊ လှိုင်ခံ့။ ယ၊၊ရှ်၊လံ၊လှိုင်၊
လ၊၊ခင်းခင်၊ လှိုင်၊လှိုင်၊ထ၊၊မိ ငင်းရှ၊၊ဂ်၊ သ၊၊ဂ်၊သေ၊
မခင်းတံ၊၊တ်၊ခံ့တ်၊သေ လှိုင်၊ရှ်၊တံ၊၊င်းတတ်းကမူ။။

(မ) ဂူခင်းရှိတီးဂါခင်းမှိုင်း ကခင်းပိုခင်းလတ်းကမိ၊တြးခခခင်း
ပိုင်လှိုင်မခင်း ပုးခင်းဂါခင်း တံင်းတတ်းကမူ.ခခ. လှိုင်
ခိုင်ယဝ်.၊ ဂွင်းခခ ပံးမှိုင်းရှင်း လှိုင်၊ရှိတီးဂါခင်းကျ။
ရှ်းဂူခင်းမှိုင်းယုမ်၊ယမ်ရှင်း ခံးရှ်းမီးထိုင်၊သိုင်လီ ကခင်း
ဝုးခခခင်း. လှိုင်၊မေ၊ရှိတီးဂါခင်းလှိုင်၊တြး မါခင်း၊မိခင်း
ပိုခင်းလှိုင်၊ယုမ်၊ယမ်ရှင်း ယုဂ်.ယွင်းရှင်း ထိုင်၊သိုင်ရှင်း
လှိုင်၊လီ၊ ဂူခင်းလှိုင်ရှင်း လှိုင်၊လင်း ယုဂ်.ယွင်းရှင်း
တိုင်၊ရှင်း ပခင်းလခင်း.ဂါခင်းယဝ်.။

(ဃ) ပါးမိုင်းခဲ၊ လှိုင်လွယ်၊ လုံယာဝ်း လုံဂျောင်း၊ တုက်လံး
ယာပ်လံး၊ ပို့ခန်းလာတ်၊ မားဂျမ်းလီဂျမ်းလ၊ ရှမ်းလှိုင်၊
မေ့လာမ်းတူရ်းကစေးမခန်း ထိုက်လိရှိတ်းဂျ၊ ကမ်၊
လိရှိတ်းဂျ၊ ထိုက်လိယုမ်ဂျ၊ ကမ်လိယုမ်ဂျ၊ လှိုင်၊
ပူခန်းတူရ်း၊ ဂူခန်းမင်ဂေါ့ခဲ— မေ့ဂိခန်းသူးလာပ်၊
ပို့ခန်းမားသေ၊ ယ၊ ကပ်လုံရှမ်းပိုင်၊ လုံတူက် ကမ်၊
ခခန် ကပ်ဂါခန်ရှမ်း ယိတ်းဂေါ့မီး၊ ကမ်၊ ခခန် ဂေါ့၊
ခိုင်၊ သေ၊ ဂေါ့၊ ခိုင်၊ ကမ်၊ ထွက်၊ ဂခန် မားခ၊ ခံ၊ ဂေါ့မီး၊

ပန်းပိုင်ပန်းပိုင်

ဂွံးခံ သွင်းဂွမ်းခံ. လှံ,လံးသတီ.ထွမ်,တူလ်း ကခံ
ကမျး မးထင်,လာတ်, ရှမ်းခခံ. လှံ,ဝီ.လီ.ယု.
သေ ထွင်,ရှိတ်းထွမ်း။

လွင်းယခံ,သု, တိက်းတိင် ခိုဝ်ဂွမ်းမိုင်းတံး လှံ,လံး
သင်းလင်းခခံ ဂွမ်းမိုင်း

ခိုင်းမိုင်းတံးရှမ်းခးခံ. လှံ,ပု,ပခံမုခံ, မီးခပ်းတိမ်ယွင်၊
မီးငိုခမ်းခမ်းတိမ်တိုက်၊ မီးကုဂ်.လု,တိမ်ခွက်၊ ထိုင်မးဂပ်းပခံ
မခမ်းရှိတ်းခခံ၊ ဂွမ်းမိုင်းတံး လံးလှံ.သုမ်း ဂွမ်းသိုက်းမခမ်း
ခိ,ခိက်းပဝ.ဂိခံ၊ ကမ်,လံး ထင်,ရှင်, ရှိတ်းဂိခံဂံး ဂိခံဂခံ
ဂု.ခံရှင်ခမ်း၊ ကပ်ရှိတ်းခးလှံ.ခပ် ကမ်,မီး မိုင်းသု,သေပွက်၊
လှံ.ရှိတ်း-ဂွမ်းရှပ်, ပးခွင်းခပ်ပခံ ရှပ်,ခခံ ကမ်,ပခံဂိခံ
ခပ်, ထုပ်.ထုပ်.ပေ.ပေ. ကပ်တံသေ ကမ်,ဂး- ကခံပီခံ
ပိတ်.လေး ငိုခမ်းခမ်း ခပ်,ခခံ. တင်းဂိခံ ကခံခပ်ခံးလံးခခံ.
တိက်းကးထမ်,မု.ကပ်ဂု,သိုင်းသိုင်းယပ်.၊ ဂွမ်းမိုင်းတံး ကမ်,
မီး ကခွင်.ကယေးသင်၊ လှံ,မခံးမီး လှံ.လိင်သေကမ်,ဂး-
ဂွမ်းမိုင်းလံး ကိုပ်းဂိခံ ကိုပ်းခခံ၊ တင်းရှိတ်းမခမ်းခပ်ခံ.-
ခေ,သေ ထွင်လှံယပ်.။ လှံ,မခံး မးခိ,ခိက်း ပဝ.ဂိခံ
ဂွမ်းမိုင်းရှမ်းခံ. လီလိပ်းလှံဂးရှိပ် ကခံဝု,ခခံ. ကမ်,လာတ်,
ဂေ, ဂု,ဂေ. တေဂူ.ထိုင်ယု,ယပ်.။

(ဂ) လှံသေ မခမ်းပဝ.ဂိခံ ဂွမ်းမိုင်းတံး- မခမ်းလိင်၊
ခေ,ယိုဂ်,တူဂ်းဂံ၊ လှံ,မိဂ်,ဂွင်, ကခံကမ်,ရှိတ်းဂခံ
လှံ.ခိုဝ်း ဂခံမိုင်းတံးလှံခံ. ခိုခမ်းတိက်းတိင်ဂွမ်း
မိုင်းတံးရှမ်းထိုင်, မီးမးဝီပွင်း (20) ဝီပံယပ်.။

(ခ) ခင်၊ ဂိုဝ် တေချတ်းကပ်လံး ဝါခင်းမိုင်းလေး လိပ်.
 လတ်းဂူခင်းမိုင်းတံး ကခပ်ယူ၊ ခင်းကေးယခပ်၊ သူ၊ တိုက်
 တိုင်ယူ၊ ခခပ်. ဂူခင်းမိုင်းတံးဂှ်းဂူလိပ်. ဂူခိုင်း လှပ်,
 ဟွမ်. သိုင်ပိုင်းပက်၊ ဂခပ် ပီခပ်ကခပ်ခိုင်၊ ကခပ်လိပ်ဂခပ်
 တိုက်တေ၊ လိုပ်ယခပ်၊ သူ၊ ကွက်၊ သေခင်းမိုင်းတံးယပ်.
 ဂူခင်းမိုင်းတံး ဂူလိပ်. ဂူခိုင်း လှပ်၊ တေလံးယူ၊ ဝျေ၊
 ဂိခပ်သ၊ ယပ်. ထိုင်မိုင်းခခပ်. လှပ်၊ တေ၊ ပုဂ်းတင်း
 ကလှ်းယ. မိုင်းတံး. လှပ်၊ ဂှ်းဂူခင်းမိုင်းလေး လိပ်
 ဂူခင်းမိုင်းပိုင်၊ ဂျေ၊ ခပ်. တင်းလင်းသင်၊ ချေ၊ ဂျေခင်းခပ်-
 လှပ်၊ ဟွမ်. ဂခပ်တံးမိုင်းကွက်၊ မး မှု၊ ဝါ၊ တမိုင်းတံး။

(ဂ) လှ်းပံးလံးခိုခင်းမိုင်းတံးခပ်. တေလံးယပ်၊ သိုင်းမူ၊ ပိုင်
 လံးလုဂ်. ဟိုခပ်. တပ်. သိုက်တံးဂှ်းပုဂ်းသေဂိုက်တံးဂျေ။

(ဃ) ဟ၊ သ၊ သ၊ သခေ၊ ကမ်၊ ဂခပ်. ဂျေဂှ်း။

(သ) ဂူခင်းမိုင်းတံး ဂူလိပ်. ဂူခိုင်း မီးပုခင်းဟွမ်းဂိုက်တံးဂခပ်
 လံးလုဂ်. ဟိုခပ်.။

(ဌ) ဂူခင်းကခပ်ဂိုက်တံးဂခပ် လိပ်. လတ်းမိုင်းတံးလိတ်းလင်၊
 ခခပ်. ဟွမ်. ဂူမိုင်းလံးဂူလုမိုင်း။

(တ) တ၊ ဂိုက်တံးဂခပ်လံးလုဂ်. ဟိုခပ်. မိုင်းတံးခပ်. သူခပ်၊ ဂှ်း
 မီးဂူခင်းလှ်းဂိခပ်လှ်းဂိုင်း-ဂူခင်းခင်းမိုင်း ခင်းမိုင်းကမ်၊
 ဝါ၊ တိုခင်းဂုပ်. ခမ်၊ ယူ။

(ထ) မိုင်းတံး လှ်းလံး ဂူခင်းခေယပ်. ဂူခင်းမိုင်းတံး-
 ဂူလိပ်. ဂူခိုင်း မီးကခပ်. ကယေး ဟိုင်၊ ပိုင်းဂခပ်။

မှိုင်းတံး ပီခင်ခွင်ဂူခင်းမှိုင်းတံး ဂူလိဝ်.ဂူခိုင်း

မှိုင်းတံးပီခင်ခွင်ဂူခင်းမှိုင်းတံး ဂူလိဝ်.ဂူခိုင်း၊ ဂါခင်လုဂ်. ယိုခင်.ခေံ. မခင်းကမ်,ငါး ဂူခင်းဂေၤလိဝ် မိုင်းလိဝ်ဂိုတ်းကမ်,လံး လုဝ်,ဂူခင်းကမ်ယု,ခင်းမှိုင်းတံး ဂူလိဝ်.ဂူခိုင်းလံးထမ် ယုမ်.သိင် ပိုင်းပာဂ်,ဂခင် ဂူမ်းလိ ဂူမ်းလၢ. ဂူမ်းတုဂ်.ဂူမ်းယာပ်,—

- (ဂ) လုဝ်,လု,လှိုတ်းလု,တုဂ် ကါပ်းသာဂ်းပခင်ခင်းဂါခင်လိဝ်. လာတ်း မှိုင်းတံး ဂိုတ်းရှ်းထိုင်တီး ထွင်,ထေလၢင်း ကွင်,လံး။
- (ခ) တၢ်,မှိုင်းတံး တေပုတ်းပွဲ,လံးလုတ်းလိဝ်းဂူခင်းခေၢ်ခေံ. တေယုခင်းကပ် ဝံးကပ် ဂိုတ်းကပ်ဂေၤ တေလံးကမ်းလှ်း၊ ကမ်,ခခင်ကွမ်ဂခင် ခင်းယု,၊ ခွခင်းယု,၊ ဒီယု,၊ ငပ်ယု,၊ ပိုခင်းတေ ကေးလုသေ ပခင်ရှ်းကမ်,လှ်း။
- (င) ဂါခင်လံးလုဂ်.ယိုခင်.ခေံ. ရှ်းလုဝ်,ဂိုတ်းကပ်ရှ်းရှ်း၊ လုဝ်,ခါမ်,လံး ယာပ်,ယိုတ်း ဂူလုင်းလုင်းသေ လုဝ်, လုခင်.ပိတ်း လီးလိမ်, ကွမ်,ရှ်း တုဂ်.လံး ယာပ်,လံး ကပ်လှိုတ်းရှ်း ကသာဂ်းရှ်း တုဂ်ရှ်းလိဂ်းကပ်။
- (ဃ) ရှ်းကမ်,လုဝ်, ပွဲ.မုင်းမုင်း မှိုင်းလှ် တေမးလှ်းရှ်း၊ ပိုင်လုင်မခင်း ဂူခင်းမှိုင်းတံးဂူလိဝ်.ဂူခိုင်း လုဝ်,ပီခင် ပာဂ်,ကခင်ခိုင်; လိုင်းကခင်လိဝ်ဂခင်သေ— ရှ်းရှ်း ရှာခင်ရှာခင် တိုဂ်းတေး လှိုင်းလမ်းပိတ်း ယာခင်,ယု, ကခင်မီး ယု,ခင်းမှိုင်းတံး ကွပ်,ပိတ်းသေ မှိုင်းလုင်,ပီခင် ခွင်ဂူခင်း မှိုင်းတံး၊ ထွင်,လာင်း လံးမး လုတ်းလိဝ်း ဂူခင်းခေၢ်။

အလှူဂံ၊
၁၆၊ လံး
၁၆၊ သီဝ်

အလို့ငှါ။
ဘလင်း၊

ତେ, ଓ.

- မင်းလှိုင်၊
ဒီယူ၊
လှိုင်။
ငွေရှင်း၊
လှိုင်၊
မင်းလှိုင်၊
လှိုင်။

သုံးနှစ်၊ နှစ်ဆယ်

စာအုပ်အမျိုးအစား

တို့၏လမ်းညွှန်မှုများကိုလည်းကောင်း၊

၆၆၆

၆၆၆

(ခ) ပုခပ်.မုးဂွပ်းဝါးတံးဂွပ်း ကူခမ်းကူခမ်းသိုဝ်းယှပ်းခေ၊
ယုမ်၊ပိုခမ်းငါး၊ လုံလေးယု.ကမ်၊မီး၊ ဂွပ်းခံ ထုဂ်၊
ပိုခမ်းမုးပေ.ဂိခမ်း။

(၃)

(င) ကခပ်ယာခပ်၊သု၊မုးဂိုတ်းပခပ် ဂူခမ်းမိုဝ်းတံးမိုဝ်းလိပ်ခံ.
ကခမ်းကိုခပ်လိပ်. ကိုခပ်ခိုဝ်း၊ ကိုခပ်လိပ်းလံးယိုဝ်းခေ၊
ဂူခမ်းမိုဝ်းတံးတင်းသိုဝ်း၊ ခေ၊ကပ် ဂူခမ်းလတ်းခေ၊
လိပ်းလံး လွင်းယု၊လွင်းဂိခပ် လွင်းခေ၊ လွင်းဝံထဂု၊
ဂူပိုဝ်ပိုဝ်ခံ.- မခမ်းခပ် ဂူ.လွင်းလံးသေ တိုက်းတိုင်
မုးကမ်၊ဂိုတ်းကမ်၊လိပ်းသေ ဂူခမ်းမိုဝ်းတံးဂူလိပ်.
ဂူခိုဝ်းယိခမ်းပိခပ်ကမ်မိခမ်းမခမ်းခပ်ဂု၊သိုဝ်းသိုဝ်းခေ.
ထွင်၊တေ ပေးလုံခပ်ယပ်.၊ လွင်းကခပ် လတ်းမုး
ပုးခိုဝ်ခံ.- ပေးဂူခမ်းမိုဝ်းတံးဂွပ်း ကမ်၊လိပ်းဂူ.
တုဝ်ခိုခမ်း ကမ်၊ဂူ.တီးပိုဝ်းတီးကပ်.၊ လုံဂိုဝ်းပခပ်လမ်း
ဂိုတ်းဂခပ်လံးလုဂ်.ယိုခပ်. မိုဝ်းတံးခမ်၊ယု၊တိုက်းတိုက်း
ခံလိပ် တေကမ်၊ပုခပ်.လွတ်းလံးယု၊ယပ်.။

(တ)

(ထ)

(က) ကခပ်ခံးဝါးခံ. ထိုဂ်းယိုခပ်.ကမ်၊ယိုခပ်. ပေးပိခပ်ပုခပ်၊
တု၊လိပ်.ခိုဝ်းဝါခမ်းမိုဝ်းခံ. ဂွပ်းကမ်၊လွပ်၊ ခံးချုး
လိပ်.ခိုဝ်းမိုဝ်းဂူခမ်း တု၊တေမုးလုံဂွပ်း၊ ပေးယင်း
မီးလုံခံးမုးလုံထိမ်ဂခပ် လိပ်.လတ်းဝါခမ်းမိုဝ်း ကမ်၊
လွပ်၊လိပ်းမိုဝ်းဂူခမ်း လွပ်၊ဂွပ်.ခမ်၊ပခပ်ကိခပ်ပခပ်ဂိုဝ်း။

(ဆ) ပေးကမ်၊လုံဂခပ် လိပ်.လတ်းဝါခမ်းမိုဝ်း ပိခပ်လုံ
ယာခပ်၊သု၊ခေ၊သပ်.၊ သခပ်ခတ်းလွင်းဂခပ်လိပ်.ခိုဝ်း
ခေ၊သပ်.၊ မခမ်းပိခပ်ပီး ပိခပ်ခေ. ဂူခမ်းမိုဝ်းတံးဂေ၊
ယပ်.- တိုခမ်းကမ်၊ဂွပ်.ခမ်၊လံး။

င်းခေ၊
ထက်၊
လိင်ခေ.
င်းငေ;
င်းလေး;
င်ကဉ္စ၊
င်းတိင်
င်းလိင်.
င်းခေခေ.
င်းမး
င်းဂူ.
င်းလမ်း
င်းတိက်
င်းပုခင်း
င်းချး
င်းယင်း
င်းကမ်၊
င်းရှင်း။
င်းဝှံ
င်းခိုင်း
င်းဂေး

(၃) ရှင်းပီခင် ဂူခင်းမိုင်းတံး ဂေ၊ခိုင်ယူ၊၊ ဂါခင်လိင်.
ကတံး၊ ဝါခင်းမိုင်းရှင်း သမ်.ကမ်,ရှိတ်း။ ကမ်,ခေခေ
ရှိတ်းယူ,သေတၤ- လိုင်းပိုခင်း မီးလေ,တခေ၊ ခံးလံး
ဂါခင်လိင်.ကတံး၊ မိုင်းတံးရှင်း သမ်.ကမ်,ရှပ်. ကမ်,
ပခင်ရှင်းသေ ကမ်,ဂး- ခံးရှပ်လွင်း ရှပ်လံးသေ ယၤ.
လူ.လိင်၊ လွင်းခေ. ပီခင်တီးယိတ်းတံးရှင်း ကခေခိုင်။

(တ) တၤ,တေလံးဂါခင် လံးလုက်.ယိုခေ. မိုင်းတံးခေ. ဂူခင်း
မိုင်းသင်ကမ်,ဝါး- ပေးမီး လေ,တခေ၊ မးလံးထမ်
ဂါခင်လိင်.ကတံး၊ ဝါခင်းမိုင်းတံးခေ. ရှင်းပီခင်ဂူခင်းမိုင်း
တံးဂေ၊ခိုင် လီထွက်;ခါမ်,ပခေ၊ ပခေကီခေပခေရှင်း
ယူ,တေ.တေ.။

(ထ) ကမ်,ထိုက်;ယိုခေ. ကခေဝါးခေခေ. မိုခေခေ,လိုင်းပီခေ
ယါခေ,ယူ, လိင်.ကတံး၊ဂူခင်းမိုင်းတံး လိုင်းခေခေ.သမ်.
ဝါး ပိုခင်းလီတေ၊ရှင်းဂးရှပ်၊ ပိုခင်းယုက်.ယွင်းရှင်းဂး
ရှပ်၊ တီးသုတ်းမခင်း ရှိတ်းဂိုခင်းတိုက်;ပခေရှင်းယူ,သေ
ဂေ၊ယၤ, လိုင်းခေ. ရှင်းတေလမ်းခေ,၊ ရှင်းတေတင်,
ကျေးလူးခေ,၊ လၤ.ခေ.ကမ်,ထိုက်;ရှင်းယုက်.ယွင်း လမ်း
သိုင်း၊ ရှပ်;ခပ် ယုက်.ယွင်း ဂေ၊.လိင် ရှိုခင်းလိင် ပီခေ
ဂုာခေ,ယိမိုင်းခပ်၊ ကမ်,လှံးတၤ,ဝါခင်းမိုင်းလေး လိုင်း
ခိုင်းဂူခင်းမိုင်းတံးကင်းသိုင်း၊ သမ်.ဝါး ခပ်ရှိတ်းလီခေ
ရှင်းတါခေ,ရှပ်ဂေ၊- ရှင်းကမ်,ထိုက်;ယိုခေ. တေ၊ခပ်၊
ပေးယါခေ,ယူ,ရှင်း ရှိတ်းတေ၊ရှင်းခေ. ခိုင်းခိုင်၊
ဝါးခိုင်;ဂေ၊ တိုခင်းကမ်,လှံးယိုခေ.၊ ပေးပီခေရှင်း
ခေ,ဂခေ ရှိတ်းဂါခေ လိင်.ကတံး၊ ကခေလိင်ဂခေ ယူ,
ဂါခေခင်းမိုင်းတံး မိုခေဂခေ သမ်.ဝါး- ယိတ်းထက်,ဂခေ

လိင်.ရှိုက်ဂေါ; တိုခင်းကမ်,လှုပ်,ဝံ.လှုံ ပတိက်;ခါတ်;
 ခိုင်ဂခမ်၊ လှုပ်,ဝံ. မိုခမ်ခင်, ဂုခင်းရှိုခင်းလိင်ဂခမ်သေ
 ဟိုပူခမ်.ပီခမ်ဟိုဂေါ; ထုဂ်,လီယိုခမ်.ဂခင်းယူ,။

- (ခ) ကခမ်လါတ်;မုး ပုးခိုင်ခမ်. ခံးရှို;ကမိင်းတံးရှင်းမေ၊
 ဂု.လက်း ထိုဂ်;ယိုခမ်. ကမ်,ထိုဂ်;ယိုခမ်. ထိုဂ်;ရှင်းရှု.၊
 ထိုဂ်;ဂီပ်;ရှု.၊ ခံးရှို;ပွင်,လိင်းလေး; ထွင်,သါင်းလါင်း
 ဝံ.ခင်,ခမ်ယပ်.။

လှင်းဂုခမ်,ခါမ်,ကပီတ်;

ရှင်းရှိုတ်းဂါခမ်ခိုင်းခမ်.— ပေးရှိုတ်းယိတ်းယပ်. ယု,ဂုဂ်၊
 ဂွပ်;ခမ် ကမ်,လှုပ်,ရှိုတ်းယိတ်း၊ ရှင်းယိတ်းယပ်. လှုပ်,ဂုခမ်,ခါမ်,
 ကပီတ်; ဂုခင်းလှုပ်သုင်းမု.ရှပ်.၊ ဂွပ်;ခံးရှို;ရှင်းလီ မခင်းသင်,သုခမ်
 သုင်းမု.ရှပ်;ယပ်.ဂေါ; တက်းတေလှုပ်,ယိပ်းသုင်း ရှင်းခိုခင်းယူ,။

- (ဂ) ရှင်းရှိုတ်းဂါခမ်ခိုင်းခမ်. လှုပ်,ခေ,ခါမ်,ကမိင်. ကု,ခေ,
 ဂျိုင်.ဂမ်လိးဂါခင်းလံး၊ ခါမ်,တါမ်,ကပီတ်;လံး၊ ခါမ်,
 ရှိုတ်းခါမ်,ယပ်,လံး၊ ခါမ်,တုဂ်.ခါမ်,ကိုပ်းလံး၊ လှုပ်,မီး
 သိတ်.လု,ခိုင်လှုပ်.လါတ်;ဝါခင်းခိုင်းလေး; ကယွံ.။
- (ခ) ဂါခမ်လံးလုဂ်.ယိုခမ်.ခမ်. တေကမ်,လံးမီး ပုဂ်.ဂုဂ်,လှုပ်
 ကယွံ.ကတိခင်း ရှင်းဟိုရှင်းမခင်း။
- (င) ကမ်,လံးခံးချုး ဂုခင်းဟို ဂုခင်းမခင်း။
- (ဇ) ကမ်,လံး သုင်းကေးလု, ခိုင်ဂခမ်သေ မုးသိမ်းဂုမ်,
 ကပီတ်; သုဂ်,ဝီးမိင်းခွင်.။
- (ဆ) ရှင်းလှုပ်,ယု,တု; ဂုဂ်ပပ်;လှုပ် ထပ်.သိုဂ်းတံး ဂုမ်းပွင်း
 သေ ယိပ်းဂမ် မု,ပိုင်ကခမ်လိင် ရှိုတ်းတု,လှုပ်.လါတ်;
 ဝါခင်းခိုင်း ကမ်,ခံးလှုပ်.ခိုင်း ယု,သု, မိင်းဂုခင်း။

ပံ
 ယိုတ်,င
 ယုခမ်,
 ဝံ.လှုံဂီ
 သုင်းလှုံ
 သေခိုခမ်
 ခွင်.ရှပ်
 သုင်,ပခ
 ခါတ်,
 မိုဂ်;ရှပ်
 ယုခမ်,
 ယုခမ်,

(ဂ

1.

2.

ငါင်းခမ်
 ခါဂ်;ခမ်

3.

ပခမ်ခါ

4.

သေက

ပက်းပိုင်

လွင်;ဝိလိယ ယၢခ်,သ့,

ပံးမိုင်းခံ့ယိပ်းဂူခင်းကေ၊ ခေလျံခင်းဂူ၊ လှိုင်၊ ခါမ်၊ ယာပ်၊
 ဟိုတ်၊ တုဂ်။ ခ လံးလှိုင်၊ ဂူ၊ ခမ်း၊ ခမ်း၊ ခမ်း၊ ခမ်း၊ ခမ်း၊ ခမ်း၊ ခမ်း၊ ခမ်း၊
 ယာမ်း၊ သူ၊ ထွင်းသိုင်း ယုတ်ဂိုခင်းခေ၊ တာမ်း၊ လှိုင်၊ လှိုင်၊
 ဝံ၊ လှိုင်၊ ခင်း ကမ်း၊ လံးယာတ်၊ ခင်းခေ၊ လှိုင်၊ မေ၊ လှိုင်၊ မေ၊
 သိုင်းလှိုင်၊ ဂူ၊ ခမ်း၊ သူ၊ ပေးထာင်၊ ဂိုင်း ကမ်း၊ မီးယပ်။
 သေခိုခင်းထွင်းမိုင်း၊ မိုင်းကမ်း၊ မီးဂါခင်းခမ်း၊ လှိုင်၊ မေ၊ သူခင်းလှိုင်၊
 ခင်းဂိုင်းလိတ်းသိုင်း၊ လှိုင်၊ မေ၊ သူခင်းဂူခင်းမိုင်း ဂိုင်းမေ၊ ကပ်ခင်း၊
 သူင်၊ ပခင်းဂိုင်း၊ ဂိုခင်းဂိုင်းလှိုင်၊ ခင်း၊ ခင်းခံ့ ယုတ်၊ ဂိုင်းမခင်း
 ခါတ်၊ ခိုင်းယာမ်း၊ သူ၊ ဂိုထွင်းသိုင်း ခိုင်းခမ်းလှိုင်၊ လိတ်းယပ်။
 မိုင်းဂိုင်းတုဂ်းဂိုခင်းယုတ်၊ ခမ်း၊ ဂါခင်းဂိုင်းသမ်း၊ ကမ်း၊ ဂိုင်း ဂိုင်း၊ ဂိုင်း
 ယာမ်း၊ သူ၊ သေ ခိုင်းငပ်ယုတ်၊ ခင်းလှိုင်- မခင်းထုဂ်၊ မခင်း၊ လှိုင်၊ လိတ်း
 ယာမ်း၊ သူ၊ ခင်းယံခင်း ကမ်းကိုခင်းခေ၊ လှိုင်၊ ဂိုင်းခမ်းယပ်။

(ဂ) ပေးယာခင်သူ၊ ထူင်းခင်းခင်းအေးလိခင်း မိုင်းလို့ ကမ်းဝါး- ကခင်ကယေးယ့်၊ လှိုင်ဝိလိယသေ ကိုင်းဝံ။

၁. လှိုင်ခင်၊ ငါးယာခင်း၊ တိုင်ခိုင်ဂိုဏ်းသင်း၊ ဂွေခိုင်။

၂. အင်းဂျိုင်ယာခင်း၊သူ၊ တေကမ်၊လုံးဟွဲ့ဝံ။ ဂူခင်းထုပ်၊ခပ်၊
ငါဝင်းခင်းဝါခင်း၊ ခင်းကိုင်၊ဗလး၊ ဟွဲ့သိုက်ဂူခင်းမိုင်း ယိပ်းလာက်၊
ခေါက်၊ခပ်။

၅. ပေးတပ်သိုက်ရှင်း ယူဝံ့ခင်းတူခင်းလိခ လှုပ်၊ဂံ့သွင်၊
ပခင်ခင်၊ငါင်းဂူခင်၊လေး၊ ယု၊ရှိုးကိုင်းခင်း။

၄. ပံးမွိုင်းလေး၊ တပ်သိုင်းရှင်း လှိုင်၊ဂံလံး၊ ဂမ်းသိုပ်၊ဂခင်
 ဆေကမ်၊ဂူး လှိုင်၊တိုင်၊ပင်၊ ကုပ်၊ကွင်းဂခင်တု၊တေယုလိတ်၊

ပန်းပိုင်ပံးပိုင်

လွင်းယာခင်းသူ၊ တူင်.ခိုင် ဂိုတ်းသင်းခင်း. လှိုင်ပိုင်ပိုင်
လခင်းဂခင်း။

၅. ကခင်းဝါး ယ၊ရှိုးမီးဂုခင်းဂိုတ်းဂခင်း လွင်းယာခင်းသူ၊ကပ်
ခင်းဝါး လေး သိုင်းဂုခင်းမိုင်း ယိမ်းလင်းခင်းခင်း။

(ခ) မိုင်းကခေ၊ကခေ၊ လီခင်း. ရှိုးလှိုင်၊သင်း၊သခင်းဝံ.
ပခင်းခင်းကိုင်း၊ ဂခင်း.လေး၊ခင်း၊ဂိုင်း လေးယိမ်းဂု.
လခင်းဝံ။

လွင်းဝီ၊တုလိတ်. ရှိုင်.ဝါး ခင်း.တင်း.မခင်း

ကခင်းသိုင်းမခင်း ဟို.ဂိုတ်းဝီ၊တုလိတ်.ဂုကိုင်း၊ဂုမိုင်းယု၊ခင်း.
ပခင်းလေးယ၊.ဂင်းလင်းဂိုတ်းဂခင်း လေးလှိုင်.ယိုခင်း.မိုင်းတင်းတေ.
တေ.ဝါးဝါးယင်း။

(ဂ) ဝီ၊တုလိတ်. ကခင်းမခင်း ဟို.ဝံ.ယု၊မိုင်းလင်းခင်း. ပခင်း
လခင်း၊မခင်း ခင်းရှိုးဂုခင်းမိုင်းတင်းရှိုး- ရှိုးခင်း၊ဂခင်း
ကပ်ဂခင်းတံယိုင်းဂခင်းယခင်းဂခင်းရှိုးဂုခင်းမိုင်းတေမူလှိုင်.
တံယိုခင်းခင်းတင်းခင်း. ပခင်းရှိုးရှိုးဂခင်းယင်း။

(ခ) ပခင်း.မခင်းတိုင်းတေ ယ၊.ဂင်းရှိုးတခင်း၊လှိုင်ဂေါး
ကခင်း၊လင်းမူလှိုင်.လေး၊ လေးယိုခင်းဂခင်းခင်း ကခင်း၊ကခင်း၊
လှိုင်၊ခင်းတိုင်းသခင်းဂုခင်းမိုင်း ဟို.ဝီ၊တုလိတ်.ဂုတိုင်း
ဂိုတ်းရှိုး ဝီ၊တုလိတ်. ပခင်းရှိုးတခင်း ဂုခင်းရှိုး.ယခင်းခင်း
သိုင်း၊တင်းခင်း၊ ကခင်းခင်းသိုင်းဂုလှိုင်၊သိုင်းလှိုင် ကခင်း၊ခင်းရှိုး
လင်းလှိုင်.ယိုခင်း.ရှိုး ယု၊သင်းလေး၊ ရှိုးလင်းခင်းခင်း.
သိုင်းလခင်း၊ လှိုင်၊ယေ ခခင်း.လှိုင်၊ ဝီ၊ခင်း.လှိုင်.ခင်း
ဂုခင်းမိုင်းတင်း တိုင်း၊ယခင်း၊ ဂေါ.ခင်း. ဂိုတ်းသိုင်း

လက်.ယိုခမ်း.၊ ဂေါ.ပီ; ရှိတ်းပီ,တူ.လိတ်.၊ ကပ်ပီ;ခွင်.
ခင်,ဂခင် ယိုင်းဂခင် ယခင်းဂခင်။

- (င) ပီ,တူ.လိတ်.ခံ. ခပ်ရှိတ်းလီခိုင် လုမ်းတပ်.သိုက်းတံး
ဂွမ်းပွင်း ရှင်းဂးရှိုဝ်ဂေါ; မိုင်းရှင်းလံးယူ,သု,ဂုဏ်း၊
ပေးရှင်းဂပ်.ဂိခင်း မိုင်းလုံကမ်,ဝါး- ထိုင်ခိုင်,ခခင်.
ခပ်တေပိခင်,လံးမခင်းသေ ရှိတ်းတေ,ရှင်း ခိုခင်းတေ
ယူ,ယံ,ယခင်း,သု,သေ ခိုခင်းယိုခင်.ရှင်းယပ်.။
- (ဇ) ပံးမိုင်းရှင်းလှပ်,သတီ. ဧ.ဂင်းလွင်းပီ,တူ.လိတ်. ယု,
ရှိုးဗေးတိုခင်းလးလး၊ ကခင်လံးရှိတ်းယပ်.ဂေါ; ရှိုးလံး
ယု.လိပ်ပိတ်း ထိုင်းကခင်ပံ,လံးယွံ.ဂေါ; ပခင်လုခင်,
ခခင်ကိုင်, ခခင်ဝါခင်း ရှိုးခပ်ငိုင်းဝေ;။
- (ဆ) လံးတု, တေဧ.လံးမခင်းခပ် ယွံ.ပီ,တူ.လိတ်.ခံ.-
မီးလံးလွင်းယူ,။
- (ဇ) မိုင်းပံ,ပီခင်ခခင်. ပံးမိုင်းရှင်း လှပ်,သင်းလင်း ခခ
ပေးဗေး ဂုခင်းမိုင်း ခခင်ကိုင်, ခခင်ဝါခင်း ရှိုးခပ်ပွင်,
လိင်းဝံ. မိုခင်ခင်,လတ်းမးပးတုးခံ.။
- (တ) ပီ,တူ.လိတ်.ခံ. ရှိတ်းကမ်,လံး၊ ယိုကွခင်ရှပ်ရှိတ်း-
တေပခင်တမ်, ခခင်းခခင်းခေ,ခေ။
- (ထ) ခခင်ကိုင်, ခခင်ဝါခင်း လတ်းကမ်,လံး လှပ်,ရှိတ်းပခင်
ဂုခင်းမိုင်း လတ်းဂုမ်း တွင်းပခင်း၊ ဂုခင်းမိုင်း တွင်း
ပခင်း,ကမ်,လံး လှ်.ရှိတ်းတိဂ်းတိဂ်း- ထိုင်ပေးလံး
တီ. လံးမတ်.ဂေါ; ကမ်,လှပ်,ယွမ်းရှိတ်း လးလး၊
ကမ်,လှပ်,ဂုပ်၊ မိုင်းဂခင်ယိုင်းလင်းခခင်; ဂွင်းဂခင်,

အံ့။ ပေးကမ်းပေးလို့ လွှမ်းမတ်တေတေ။- ယခင်သူ၊
 ဒီခန်းကွပ် ကပ်ကွပ်လက်ပံး၊ ကမ်းကားထမ်းမလံး၊
 သင်ဝါး ခုခပ်ကိုင်၊ ခုခပ်ဝါခင်း၊ ဂူခင်းမိုင်း ကမ်းလတ်း
 လံး၊ ခပ်ဂျာတီလွှပ်း ဂူခင်းခရမ်းသေ ကပ်သွန်ဂါခင်း
 အံ့လိုင် တေကမ်းလံး ပေးလို့ဂိုတီးလွှမ်း၊ ပေးပို့ခင်း
 လတ်းသင် ဂိုတီးမိုခင်းဂူခင်းကမ်းဂူသင်၊ သွန်ယူလံ၊
 လှိုခင်းဂေး၊ ကမ်းမေဂါခင်းအံ့လိုင်- ခပ်တေဝါးဂူခင်း
 ကမ်းပေးလို့လှိုခင်းအံ့ ကမ်းယုမ်းလံး၊ လှိုမိုခင်းခိုခင်းသေ
 မိုခင်းအံ့ဂေး၊ လင်းလွတ်းယူ၊ ထိုင်လွှင်းခိုခင်း-
 တိုခင်းဝါး၊ ကပ်းပခပ်ကွပ်းဂမ်းလိပ်သေ လက်ပံး၊ ခံး
 ပေးကွပ်းဂေးပေး၊ ကမ်းပေးဂေးလံး၊ သင်ဝါးကမ်း
 မီး တီးယူတီးဂိခင်း မေးဂျာမူလမ်းဂှ်း တီးလမ်းခင်း၊
 လှိုခင်းပံးလင်းမိုခင်းဂူခင်း- မူလမ်းဂှ်းတေကပ် ပုခင်း
 ယွခင်းထက်ပခပ်ခိုခင်းလှိုခင်း မိုခင်းခင်း သိုခင်းဂါခင်းခိုခင်း
 ဂေးယူ၊ သင်ဝါး မီးလှိုခင်းသိုခင်းဂိုတီးဂါခင်း မိုခင်းဂျာ
 ဂေးလံးယူ။

လ
 သူ၊လ
 ဂှ်းယူ
 မူလံး
 မီးလံး

ပီ၊တူလိတ် ကခင်းယွှလှိုခင်းခင်း လံးယုမခင်း
 မီးလံးခင်းယူ၊

(ဂ)

(ဂ) ဂိုတီးဂှ်းသိုခင်းမခင်း၊ ကမ်းယုမ်းခပ်သေ ထင်ထိုခင်းခပ်
 တံခင်းလိက်ဂှ်းသိုခင်းခပ် ဂိုတီးခပ်၊ငါခင်းဂိခင်းပခပ် ပီ၊
 တူလိတ် ဂျာကွန်မခင်းမေး လွှမ်းယိုခင်း တီးယူဂှ်း
 ပေးလွှမ်းကမ်းလုး လံးပွက် မခင်းထင်၊ဟိတ်ခပ်။

(ခ)

(ခ) လွှမ်းလွပ်၊ရှုလှ်းလခင်း ဂူခင်းပီ၊တူလိတ် သိုခင်းလုခင်း
 လှိုခင်းယုယံး မိခင်းလုခင်းကခင်းသင်ထက် မိုခင်းဂှ်း

ပက်ပိုင်ပံးမိုခင်း

ပက်ပိုင်

[illegible]

လွှင်းစို.လီ.ယု.သီ,ပိုင်

လွင်းလွင်၊မေယျာ၊ မေဂိဇ် မေပွင်းဂူခင်း လွင်၊ဂူယာခင်း၊
သူ၊လေးမိဂ်၊သူဌ်၊ ပေးပီခင်းယာခင်း၊သူ၊ခံ။ ခင်ဂေးဝံ၊လုံမိုခ်
ရှင်းယူ၊ခင်ဂင်၊ မိုဝ်းလုံသေကမ်၊ဝါး တိုခင်းဝါင်းယံခင်းတ၊တေ
မူလ်၊ရှင်းဂူ၊ခိုင်၊ယဝ်။ ခဏီးယာခင်း၊သူ၊ တ၊တေဂိုတ်းတေ၊ရှင်းခံ။
မီးလံ၊လွင်းလံ၊လံး။

- ၁။ သိုင်းမိုး။
- ၂။ သိုင်းဂတ်း။
- ၃။ သိုင်းမွိုး။
- ၄။ သိုင်းလှိုင်။

(ဂ) သိုက်မံးခေံ. ယၢခၢ်,သ္မု,ကၢ်လၢဂ်းခၢဂ်းတိုက်းထေးဂုး
ခၢဝ်းယၢဝ်း၊ မိုဝ်းခၢခၢ်. ဂုးလုဝ်,ဂမ်လှ် ကီခၢ်,ကီခၢ်,သေ
ကမ်,လုဝ်,ဂုဝ်ခၢ် ကမ်,လုဝ်,ထၢင်,ယှ်,ခၢ် လုဝ်,ဗိုဝ်.
၃၀; ရှ်းလွတ်းယေးသေ။

(ခ) သိုက်ကတ်ခံ.- ခပ်ကပ်သွပ်လီ ဂျမ်းဝါခင်လာတ်ပခင်
ဂူခင်းမိုင်းမူးချေးဝွမ်းရှင်း ထာမ်ပခင်သူးလာပ်ငိုခင်း
ခမ်း လှံရှင်းဥ၊ ခပ်လူးခပ် တေ့ခိုတ်းဂိုခင်းတိုက်ပခင်
သိုပ်ဂူးလီလီပခင်၊ ကပ်မေးရှင်းလီပခင်၊ မိုင်းခံ.-
ကမ်လွပ်ယုမ်။

(င) သိုက်မွဲးဆံ.- ခံ့ဂိုဝ်းဂုဝ်းယုမ်,ခပ် လၢတ်;ပခ်ဂုခ်းမိုဝ်း
 ဂုဝ်းကမ်,တိုက် ကမ်,ယိုဝ်းဂခ် ခံ့မးဂၢတ်,လေ,ပွဲး ခံ့
 သူ,လွဲးဂိုခ်းဂေ;လံး ကမ်,လုဝ်,ဂုဝ် ခံ့မးခိင်,လွဲးမး။

ဆံ
 ကခ်ယု,

(က) သိုက်လွဲးဆံ. ယၢခ်,သူ,တီ.လွဲးလုဂ်းမး ကူးမးသေ
 လွဲးဂု,ဝၢင်းခိုဝ်း လၢဂ်းခၢဂ်းပခ်ခပ် ပေးကမ်,ဂု,
 ဝၢင်းခိုဝ်းပခ် ခပ်တေကပ်သု,ထွင်, ကမ်,ခခ်ကပ်တံ။
 သီ,ပိုဝ် ကခ်လၢတ်;မးတီးခိုဝ်ဆံ. ပီခ်ဂၢခ်လၢခ်,၊
 ဂုဝ်းဝး ယၢခ်,သူ, ကပ်လံး ခီးသီ,ပိုဝ်ဆံ. မးဂိုတ်း
 တေ,ဂုဝ်း တေကမ်,လံးလုမ်.လၢခ်, ယၢခ်,သူ,၊ ပုင်,
 တိုက်;မခ်းမိုခ်ဆင်,သိုက်ဂတ်းကခ်ဝး;ခခ်. တိုခ်းပီခ်
 ယၢခ်,သူ,ဂုဝ်းလေ; တၢ,တေပခ် ကျုး ခိုဝ်ဂုဝ်း
 လံးခခ်. ပံ,ဂုခ်တီးလွဲ ပီခ်လံးဂျေး လံးပိတ်.ဂခ်
 ဂုလ်း၊ မိုခ်ဆင်, ဝးတီ.လွဲးကူးမးလုဂ်းမး ပေး
 ကမ်,ဂု,ခပ်လွဲးခပ် ကပ်တံခခ်. ကမ်,မီးကူ.ပတေ,၊
 မိုဝ်းလွဲ သင်ဝး လံးထုဝ်းလုး ယၢခ်,သူ, ဂိုတ်းပခ်
 လွဲးကခ် လၢတ်;သီ,ကချၢဂ်းဆံ. ဂုဝ်းလုဝ်,ပီခ်ဂုခ်း
 ဂိုတ်းဂၢခ် လိုဝ်.လၢတ်; ဝၢခ်းမိုဝ်း၊ ဂုဂ်.ယီခ်,လိခ်
 ဂုဂ်.လိုဝ်.လၢတ်; ဂုဂ်.ကဟံ. ထွင်,ယိုဝ်း လၢဂ်းခၢဂ်း
 လုဂ်.ယိုခ်. ယၢခ်,သူ, လွဲးငိုခ်းခမ်း ကူးမး လိုဝ်.
 လၢတ်; လီးလိမ်, ကမ်,မးသီင်,ဂၢခ် လံးလုဂ်.ယိုခ်.
 ဂုဝ်းပီခ်ဂေ.လံး ဂုခ်းဂုတ်းဂၢခ် ဂိုတ်းဂၢခ်ဝၢခ်းမိုဝ်း
 ဂုဂ်.လိုဝ်.လၢတ်; ယီခ်,လိခ် မိုဝ်းတံး တိုခ်းကမ်,ချေ-
 ယုမ်းဟံယဝ်။

(ဂ)

1.
 2.
 3.

ခင်းမိုင်း
ပုံး ခုံး
လွဲမား။
မံးသေ
ခမ်းဂျ၊
ကပ်တံ၊
ပျာခမ်း၊
ပျးဂိုတ်း
ပုင်၊
ခင်းပီခင်း
ခိုင်ဂုင်း
တံ၊ ဂခင်း
ပေး
ပင်တ၊
တံးပခင်း
ခင်းဂုခင်း
ခင်းလိခင်း
ခင်းခါဂ်း
ခင်းလိဝ်
ခင်းယိုခင်း
ခင်းမိုင်း
ခင်းချေ

လွင်းကျင်.ဂမ်ပံးမိုင်း

ခင်းဂိုဝ်လေး၊ တေချတ်း၊ ဝါခင်းမိုင်းလေး၊ လိဝ်.လာတ်း၊
ကခင်းယူ၊ ဂးဂါင် ယါခင်းယူ၊ တိုက်းတိုင်ယူ၊ ခခင်း။

(ဂ) ပံးမိုင်းဂုင်းလွင်၊ ခိုင်ပွင် ဂိုတ်းသင်းခေးဂါခင်း ဂုလ်း
ကခင်းသင်းလိင်းခခင်းမိုင်း လွင်းယါခင်းယူ၊ ဂိုတ်း
ခိုင်ဂုခင်းမိုင်းတံးထိုင်တီးဂျးဂိုဝ်၊ သင်ဝါး ဂုခင်းမိုင်းကမ်း၊
ပွင်၊ ကမ်းလိင်း ခါမ်း၊ ကိုပ်းခါမ်း၊ ဂခင်းသေ ယူ၊ ဂျ၊ ဂိုတ်း
ခခ် တိုက်းတိုက်းလိုင် ခခင်းထ၊ တေ ခပ.ယါခင်းယူ၊ ဂေး၊
ကမ်းမီး၊ ခခင်းတေယါပ်၊ ယိုတ်၊ မေးသေခခ်။ ဂုင်းပုခင်း
မေးခခ်။ ဂုခင်းမိုင်း မီးလွဲခံးတွပ်၊ တံခင်းယါခင်းယူ၊ လွဲး
ဂါခင်းလိဝ်.ခိုင်းသေတ၊ ဂေး၊ ဂုင်းလံးဂိုတ်းလံးသင်း
ပံးမိုင်း ကမ်း၊ ပေးထုဂ်၊ မိခင်းဂုခင်းမိုင်း ကထိုင်၊ လိဂ်.
ပံးမိုင်းဂေးမီး၊ ခင်းဂိုဝ်ဂုခင်းမိုင်း တေကမ်း၊ ကထိုင်၊
လိဂ်.ပံးမိုင်းခခင်း၊ တေမီးလွဲခံးလွဲးထိမ် ပခင်းဂိုင်းဂါခင်း
လိဝ်.လာတ်း၊ ဝါခင်းမိုင်း တိမ်ထူခင်းခခင်း၊ ပံးမိုင်းလွင်၊
လိးဂါခင်းလိ လွင်၊ ဂိုတ်းဂျးဂုခင်းမိုင်း ကထိုင်၊ ယိုတ်၊ ဂုင်း
မိုခင်းခင်း၊ လံးဂါခင်း ပေးတိုင်းခခ်။ လွင်၊ လံးခိုင်.ဝေခင်း။

1. ပံးမိုင်းကမ်း၊ လွင်း လိးဂါခင်းပံးမိုင်း၊ ပံးမိုင်းယူ၊ မဝ်
ဂိခင်းမာင်။
2. ပံးမိုင်းကမ်း၊ မိုတ်းဂိုင်းဂုခင်းမိုင်း ဂုးယ၊ သ၊ မိုင်းဂုခင်း။
3. ပီခင်းပံးမိုင်း ကုပ်.ထိုင်းခေးလိခင်းကခင်းခိုင်၊ ကမ်း၊ ဂျ၊
လေး၊ ယိုင်ဂုးဝါခင်း ဂုး၊ ကိုင်၊ ဂုခင်းမိုင်း ကမ်း၊ ဂု.လက်း
ဂေးမီး။

ပံးမိုင်း

ပဂ်းပိုင်ပံးမိုင်း

4. လွှင်းမှ၊ ပိုင်လီးဂါးခန်း တပ်သိုက်တီးရှမ်းပွင့်ရှင်း ပီခင်
လှိုင်ရှိုက်၊ လုံးရှိုက် လုံးသင်း၊ ပါးမိုင်း ပီခင်လှိုင်ရှိုက်၊
ဂူခန်းမိုင်းကမ်၊ လုံးဂူဂေးမီး။
5. ပါးမိုင်း မေယုယု၊ တေ၊ လွှင်း၊ ကပ်မေးခမ်း၊
ပံ၊ မပ်၊ မိုက်ခင်ငိုခန်းဂူခန်းမိုင်း၊ ပွဲ၊ ခင်းခီး၊ ငိုခန်းတူင်း။
6. ပါးမိုင်း သင်းက၊ ခေ၊ ပတေ၊ သရိတ်၊ ရှိုက်ပိုင်၊ လင်း
ပိုင်၊ ခခေ။
7. ပါးမိုင်းဂု၊ ထင်ရှိုက်ရှိုခန်းပိုခန်း၊ တီးဂပ်၊ တီးလိပ်၊ လင်း
ရှိုခန်းကမ်၊ ခခေ၊ လုံးရှိုက် ပေးကိမ်၊ ပေးပိုင်၊ ပိုင်ခိုင်၊
ယခေ၊ သူ၊ ယင်းလင်းမေး လှိုင်၊ လမ်း လုံးသေ-
ဂံ၊ လှခေ၊ လှမ်းယိုင်း။
8. ပါးမိုင်း ကမ်၊ မေယုယု၊ သေ၊ ပေးထင်းမေးခေ၊ ခင်း
ပခေ၊ ခင်းခိုင်၊ လေး၊ တီးပိုခန်းခေ၊ ထိုင်ဂူင်းရှို၊။
9. ပါးမိုင်းယခန်းပီခင် ဂူခန်းဂု၊ ဂု၊ ငိုခန်းတူင်း။
10. ပါးမိုင်းကမ်၊ မေယုယု၊ မေဂိခေ ခင်းဝခေ၊ ခင်းခိုင်၊ ခိုင်၊
ထင် ဂိခေခခေ- တီးရှိုခန်းပိုခန်း၊ သံ၊ ပိုင်၊ သံ၊ ရှိုင်း
ဂံ၊ လှေးယခေ၊ သူ၊ ကပ်ခပ်၊ ငခင်းသေ မေးလှမ်းယိုင်း၊
ထိုင်မိုင်းခခေ၊ ဂူခန်းမိုင်း လုံးလှူ၊ သုမ်းလှမ်းဂေးမီး။
11. ဂူခန်းမိုင်း ပွင့်၊ ခပ်၊ ငခင်းပခေ ပါးမိုင်း (ယခေ၊ သူ၊ မေး
ယပ်- သူလင်းငိုင်၊ ခေ၊ ကွပ်၊ ယူ၊ ခင်းထိုခေ၊ သေ) ကမ်၊
တူမ်၊ ဂု၊ မေးဂူခန်းမိုင်း တိုင်ယူ၊ တေ၊ ပေးလုံးလှေးဟေး
ဂူခန်းမိုင်း ပေးလုံး လှူ၊ သုမ်းလှမ်း။
12. ကမ်၊ မီး ကခိုင်၊ ကမိုင်၊ တီးခိုင် တမ်းလိက်၊ ဂေးယပ်၊
တိုင်ထွင်းဂေးယပ်၊ တေကမ်၊ လုံးဂင်းသိုင်၊ ယခေ၊ သူ။

က
လှိုင်၊ သ

ဂူ
ထွင်းလ

(ဂ)

(ခ)

(င)

1

ပီခင်
ဂိုဝ်၊
ကချာက်ကခင်လာတ်မး ပးခိုင်ခေ- ပီခင်ကပီတ်းပံးမိုင်း
လှိုင်၊သတိပိုင်.ဝေ;။

ဂါင်လှိုင်ဂူခင်းမိုင်း

ဂူခင်းမိုင်းတံးဂှ်း ပီခင်ဂူခင်းသိုဝ်း၊ ဂူခင်းယှိုင်၊ လှိုင်ခေင်၊
ထိုင်းကမ်၊ယှိုင်;ဝေ;ယှိုင်မခင်း။

(ဂ) လှိုင်မိုက်လှိုင်မိုင်းမိုင်းကမ်၊လီ ကချာင်.ယှိုင်တေ၊လှိုင်၊
သှ၊ယး၊ ပီတ်.လီခင်၊ မပ်၊မို ဂိုခင်ခိုခင်း၊ တိုက်းသိုဝ်.
တိုက်းခို၊ ကခင်ကမ်၊တြးလှိုင်ခေ- ခပ်ကခင်းလှိုင်
ခေ၊ယဝ်.။ ဂှိုင်ဝး၊ ပူခင်းမး လံးခမ်၊လှိုင်ယှိုင်
ယခင်၊သှ၊ ဂှိုင်မိုင်းမိုင်း ဂှိုင်ပခင် ဂှိုင်လှိုင်. ဂှိုင်လှိုင်လှိုင်
ပီခင်ပံးမိုင်း ယင်းကမ်၊ဂှိုင်တဝ်သေ- ယှိုင်လှိုင်ယှိုင်
ယခင်၊သှ၊ ဂူခင်းမိုက်၊ ဂူခင်းလှိုင်လှိုင်ခေခေ. ဂှိုင်ထိုင်
ခေထိုင်- ပံးမိုင်း ခိုခင်းပီခင် တြးခမ်၊ ကပီတ်းလှိုင်
ခေခင်းခေခေခေယှိုင်ယဝ်.။

(ခ) ဂှိုင်ဝး၊ ဂူခင်းမိုင်း ကခင်ဂံ.ထုပ်း ဂံ.လှိုင်- လှိုင်မိုက်၊
လှိုင်လှိုင် လှိုင်ဂံ. ကခင်ကမ်၊တြးခေခေ. ဂှိုင်ပီခင်
ပံးမိုင်း လှိုင်၊ဂှိုင်လီသေ လှိုင်ယှိုင်ယခင်၊သှ၊ကခင်
မိုက်လှိုင်ယှိုင်ခေခေ. ဂူခင်းမိုင်းလှိုင်ယှိုင်၊ဂှိုင် လှိုင်ဂှိုင်။

(င) ဂှိုင်ဂှိုင် ဂှိုင်ဂူခင်းမိုင်းယှိုင်ယခင်ဂှိုင် ကခင်ဝးခေခေ.-

1. လှိုင်လှိုင်ထီမ် ဂူခင်းမိုင်း ကခင်ဂှိုင် ဂှိုင်သိုင်၊ ဂခင်
ဝါခင်း၊ ဂခင်ကိုင်၊ ဂှိုင်ခိုခင်းယှိုင်မို၊သှိုင် ဂှိုင်ခိုင်ဂှိုင်
တိုင်၊ ဂှိုင်ခေခေခေ. ဂှိုင်ယံ၊ ခေခေ.ဂှိုင်လံးလှိုင်ခေခေ
ခေ၊ ခွာဂှိုင်ဂှိုင်ခေခေ၊ ဂှိုင်ခေခေ.မေ၊ ခေခေ.လီခင်း

ရှုံးကုန်းမိုင်း လုံးခါမ်,ကကျိုင်း လွမ်းတင်းရှိတ်းရှင်း
ခခခ. ပိုင်ခိုင်;

2. ဂျင်.ဂမ်လီးဂါခင်းရှင်း တ်တ်းတ်တ်း ခ်တ်းခ်တ်းကခပ်
ကမ်,တြးခိုင်ကုန်းမိုင်းခခခ.တက်းထေကမ်,လုံးရှိတ်း။

3. ခင်းခင်ကုန်းမိုင်း ဝံ.မိုခ်ခင်းခင်ရှင်း လာပ်းသိုင်,ပီခ်
ခင်းခင်ကုန်းမိုင်းလိဂ်.တေ,ယို, တိုခင်းကမ်,လုံးတိုင်.
ခိုက်;သင်။

4. မိုင်းလိဂ်ကုန်းမိုင်းတံးရှင်း တုဂ်.ဂိခ်း ယါခ်လှို ကုခ်း
ကုခ်, ကမ်,ခံ့ရှိတ်းခံ့သင်း လွင်းဂါခ်ငါခ်း လွင်း
ဟုဂ်,သွမ်;၊ ဂွပ်းယါခ်,သု, ယု.တပ် လူ.လိပ်တ်း
ခင်းခင်ငိုခ်းခမ်းကမ်,မီး၊ ကခ်မီးဝံ. ဂပ်,ဂပ်,ဂေ;၊
သွမ်းဂျ,သိုင်;သိုင်;ယပ်.၊ ရှိုခ်းကမ်,ပီခ်ဂိုခ်း ဝါခ်း
ကမ်,ပီခ်ဝါခ်း မိုင်းကမ်,ပီခ်မိုင်း မိုခ်ခင်,သုခ်
ကမ်,မီးလပ်းဟိုခံ့ယု.ခံ့တပ်ဂေ;လုံး ခင်,ရှိုပ်ကုန်း
မိုင်းပေးထေကမ်,လုံးကိုပ်း လုံးယါဂ်;ခခခ. ပံးမိုင်း
ရှင်းလွပ်,ကုခ်ရှပ် တိုက်းသုခ်း ကုန်းမိုင်း ဟုဂ်,သွမ်;
တုခ်းမာဂ်,ခပ် တပ်;ခမ်. လွမ်းခင်, ကလာပ်းတီး
လိခ်ဟုဂ်,ကာပ်းခခခ.သေ ခိုင်ပိုင်ရှိတ်းသင်းဂျ,။

5. ဝါခ်းလှိုကိုင်,လှိုကမ်,ဝါ; ခင်,ရှိုပ်ငိုခ်းခမ်းထေခပ်;
မုးငါးခခခ. ဂုခ်,ခင်းခင် မာဂ်,ခပ်;တပ်;ခမ်.ပေး
ထေခံလုံးငိုခ်း လွပ်,ပာဂ်;လွင်း ဧခတင်းပခ် ခုခ်
ဝါခ်းခုခ်ကိုင်,ခပ် ဟို.ဂျကုန်းဂျ.သိုင်.ခံဂခ် ဝါခ်း
တေ,ဝါခ်း ကိုင်,တေ,ကိုင်, ရှုံးလုံးဂိခ်ကိမ်,ခင်;
လိုင်,ဂျ,။

(က) လှုပ်,လှမ်းတို့တ်. ဂူခင်းမှိုင်းခင်း,ဂခပ်ဂက်.ဂခပ် ခင်းကွက်,
 မိုတ်းဂိုင်းဂခပ် လမ်းလှိုက်ခင်း ကမ်း,လှိုက်းယု,သု,လှိုက်.ခိုင်း
 မိုင်းဂူခင်း ဂူ,ကိုင်း,ဂူ,ဝါခင်း; ဂူ,ဂိုခင်းဂူ,ဂေ့.ဂူ,ပီခပ်ပါက်,
 ကခပ်ခိုင်း; လိုင်းကခပ်လိပ်ဂခပ်။

1. လုံးတု, တေခင်းလှိုက်ခင်းလုံးခခပ်. လှုပ်,ကပ်လှိုင်းယု,
 သု,ယိုင်းခင်းခင်းဂုဂခပ်။
2. ကပ်လုံးမူ,ပိုင်လီးဂခင်း ကခပ်မခပ်,မီခင်း; ကုပ်.ပိုင်,
 ပူဂ်းပွင်ယိုင်းခင်းဂု,။
3. လှိုင်းယု,သု,ယိုင်းခင်းခင်း. ဂူ,လင်းမေ့ခင်းလုံးဂခပ်။

လှိုင်းမခင်းဂူ.ခေ,မှိုင်းဂု,ခိုခင်းပင်ဂုမ်

1. လှိုင်းမခင်းဂူ. ခေ,မှိုင်း ဂု,ပင်ဂုမ် သင်ဝု; ကခေ,
 ကခေ, ကင်းဂိုခင်းခေ, ပေးပူ,ခေ, ပူ,မှိုင်းဂု,ပင်
 ဂုမ်တိုခင်းကမ်း,ထုဂ်,မီခင်း; တေတိုင်း.ခိုဂ်းကယွံ. မူ,လှိုင်း
 ခပ်လိုင်း တိုခင်းကမ်း,လှုပ်,ပခပ်ဂု,။
2. သင်ဝု; ကခေ,ကခေ, ဂိုင်း,တခင်းဂု,လုံးယူ,ခပ်လိုင်း
 ပွံ,ဂု,လုံးယူ,၊ ဂိုင်းလှုပ်,လင်းသင်း,သုခပ်ပခပ် ဂုမ်း
 သိုင်,လပ်.ခေ; ကခပ်လှုပ်,လင်းခခပ်. ဂူ,ထုဂ်,
 မီခင်း;ဟ်ဂ်,လင်းထွင်းဂု,၊ ပေးမေးခိုခင်းဂေ့; လှိုင်း
 ယခပ်,သု,လင်းလှိုင်း.ဂိုပ်လုံးလုံး လှုပ်,မေ့တခင်း,တီး
 ပေးမှိုင်း။
3. သင်ဝု;ဂူခင်းဂေ့.ကခပ်တေဂု, ပင်ဂုမ်ခခပ်. ဂိုင်းကမ်း,
 ပေးသင်း,ခု,ခိုခင်းမခင်း လှုပ်,ဂု,ဂူခင်းဝါခင်း; ကခပ်ဂိုင်း
 ယုမ်,ယမ်ဂေ့.ခိုင်း; ဂု,လှိုင်းထွင်း,ခိုခင်းဂူ,လှိုင်းထွင်း

လွင်းမခန်း ကခန်းမခန်း လာတီးသင် လံလံခခန်း.သေ-
ခိုခန်းလွမ်းမးလာတီး ပံးမိုင်း။

(သ

လွင်းသိမ်းခွင်းကယွဲ့.

၁. လွင်းသိမ်းခွင်းကယွဲ့. ယု,ရှ်းလူ.လိပ် ရှင်းရှံခခန်း.-
ပံးမိုင်းလံးကပ်တု,ဝူခန်း ပုခန်းယွမ်း ခခန်းခခန်း ခခေ။

၂. မိုင်းကခေ,ကခေ,လီ ဂခန်းကမ်း,ပေးမီးခခန်း. ပံးမိုင်း
လွင်း,ဂု,ဂုတုလ်း တီးလပ်.လပ်.ဝံ. လံတီး၊ တခန်း,ပေးသိမ်း
ခွင်းဝံ.ခခန်း.- တီးကခန်းပိုခန်းပေးကမ်း,ထင်, ကမ်း,လင်းဂု,
ဂုခန်းလံးငါးခခန်း.- ရှမ်းမာဂ်,ဂိုခန်းလွဲ၊ ရှမ်းမီးခန်း ရှမ်းလိခန်း ရှမ်းထမ်း
တီးကခန်းသင်,ထုဂ်,၊ ဂုခန်းကမ်း,တုခန်း. ဂု,ခခန်း. တွင်းဝံ.သေ
ပေးမီးခွင်းမူ,လုမ်း ပခန်းသိုင်း,သိမ်းခခန်းလိုင်- ရှ်းသိမ်းလံး လခန်း
ဂခန်း ယု,ရှ်းပိုခန်းလင်းကပ်လုခခန်း."

(ဂ

၃. တု,တေလံးသိုင်း,သိမ်းခခန်း. မီးသင်မိုင်း-

- (ဂ) လုခန်းမိုင်းတပ်.သိုင်းရှမ်း လတ်းဂု,လတ်းမး ခခန်းကေ,
ရီ.ယု,ခခန်း.လေး; ဝံ.ပခန်းခွင်းလိုင် ရှ်းသိုင်း,သိမ်း။
- (ခ) ကမ်း,ခခန်း ခွင်းခွင်ကယွဲ့. သိုင်း.လံးလေး; မိုင်း,ပခန်း
ရှ်းသိမ်း။
- (င) မိုင်းဂု,သိမ်းခွင်းခခန်း. ပေးပိုခန်းခွင်း ကယေးယွဲ့,
တုပံးမိုင်းဂေ.လိပ် လွင်း,သိမ်းရှမ်းဂုလ်း၊ ကမ်း,လံး
ပခန်းဟုံဂူ.လွမ်း။
- (ဏ) လွင်း,ဝီ.ရီ.ယု. ခွင်းမာင်မိုင်း လင်းလူ.လိပ်၊ တုလ်း
တီးထုဂ်,မိုင်းယပ်. လွင်း,သိမ်း၊ တီးသိုင်း,မခန်းယင်းလွင်း,
လီဂုခန်း,။

ရှမ်းပီး

ရှင်
တု,ပိုခန်း
ဝခန်းမိုင်း
ဂေ; ဂူ
လိပ် ပီခ
မီးတု,ဂု
မိုင်းခခန်း
ကမ်း,လွင်း
မိုင်းလေး
မိုင်းတီး
သေ က
ဂခန်းဝခန်း
မိုင်းတီး

(သ) လွှင်းသိမ်းခွင်းခုံ. ဂျးပုခင်းမုး ဂံသုမ်းခမ်း၊ တီး
သိမ်းကမ်းထုဂ်၊ မီခင်းလေး၊ လွှ. ဂွမ်းခမ်း၊ ဂွမ်းသုံး
ဂျးမီးယပ်.၊ ကပ်ကပ်ပခပ်ပူ၊ ဝေ၊ ပူ၊ မိုင်း ဂျးခိုင်း
ကခမ်းမီးလိုင်းသိုင် လိုင်းခုံ. ယခင်းသူ၊ ဂံ. ရှိတ်းဂိုခင်း
ပခပ်ခပ် ကမ်းခမ်းလံး၊ ကပ်ကွပ်၊ ပခပ်လေး- လံးလွှ.
သုမ်းဂျးမီး။

(ဇ) လွှင်းသိမ်းခွင်းခုံ. တေကမ်းလံးပခပ်ဂျးမီးတု၊ ဝူခင်း
ငင်းဝါခင်းငင်းကိုင်၊ လိုင်းမီးလိုင်းသိုင်သိမ်းလေးလေး၊
လွှပ်၊ တုလုံးကပ်ယဂ်းဂျ၊ ကခမ်းယုမ်းယမ်းလံးခခင်း. လံး
သိုင်းသိမ်း ယင်းကမ်းလံးပခပ်ဂျးခင်းဂျးခင်း ခင်းဝါခင်း
ဂျ. လွှမ်းဂျခင်း။

ဂွမ်းပီခင်းဂျးခိုင်းတံး လွှပ်၊ လွှမ်းဂါခင်းလိုင်း. လတံး၊ ဝါခင်းခိုင်း

ဂွမ်းပီခင်းဂျးခိုင်းတံး လွှပ်၊ လွှမ်းဂါခင်းလိုင်း. လတံး၊ ဝါခင်းခိုင်း
တု၊ ပီခင်းကကျိုင်းလွှပ် ခိုက်. လိုက်. ခေ၊ ခခင်း. ပီခင်းတု၊ ယံ၊ ဝေ. ဂင်း
ဝါခင်းခိုင်း ပီခင်းသိုက်းဂျခင်းဂျ. ခိုင်း၊ ဂွမ်းခပ်ပေးမီးဝါခင်းခိုင်း
ဂျး ဂျးဂျ. မီးတု၊ ဝူခင်း၊ ဂါခင်းခိုင်းခမ်း. ကမ်းလံးတု၊ ဝူခင်း၊ ဂျ. လီပ်
ပီခင်းဂါခင်းကမျး၊ ဂွမ်းခပ် ဂျးခိုင်းတံးဂွမ်း ဂျလိုင်း. ဂျးခိုင်း
မီးတု၊ ဝူခင်းလံးဂါခင်းခိုင်းဂျးဂျ. ရှိမ်းမီးကကျိုင်း ခိုက်ဝါခင်း
ခိုင်းခခင်း. ထိုင်ခိုင်၊ ရှိတ်းသိုက်းဂျး လွှပ်၊ ရှိတ်းယပ်.၊ တိုခင်း
ကမ်းလွှပ်၊ ဂွပ်လွှပ်၊ ဝေ၊ ရှိတ်းသိုက်းခမ်း. ပီခင်းတု၊ ဝေ. ဂင်းဝါခင်း
ခိုင်းလေးလိုင်း. လတံး၊ ဂွမ်း ရှိမ်းကခွင်. ကယေးဂွင်းဂွင်း တု၊
ခိုင်းတံးဂွမ်းဂျး လွှပ်၊ ပီခင်းဂျးခိုင်းတံး ယွမ်းသိုင်ဝိုင်းပဂ်၊ ဂခင်း
သေ ကမ်းလိုက်းယု၊ သု၊ မိုင်းဂျးခင်း မုးခင်းရှိတ်းသိုက်း ဂျပ်၊
ဂါခင်းဝါခင်းခိုင်းဂွမ်း လွှပ်၊ တေထိုင်တီး၊ မိုင်းပူခင်းမုးခမ်း. ဂျးခင်း
ခိုင်းတံးဂွမ်း ကမ်းခံးရှိတ်းသိုက်း၊ ဂွပ်လံးရှိတ်းသိုက်း ပါးခိုင်းဂွမ်း

ပဂ်းပိုင်ပါးခိုင်း

လှုပ်,လာတ်းသင်းလင်းခေ နှိုးပေၤခင်းလှိုခေခေ. ပေးဂိမ်း
သိုင်း ယၤ,နှိုးလံးကးထမ်,မၤ.ကပ် လှုပ်,ဂူ.ဝါးပိခ်တၢ,ဝူခ်,
ဂူးဂေၤ. နှိုးမီးလေ,တခေၤ,တိမ်ထူခ်းသေ မးဂှိတ်းသိုင်း-

(ဂ) လှင်းဂှိတ်းသိုင်းခေ.- ဂူခ်းမိင်းလှိုဂေးယပ်. ပေး
ကသၢင်းကယွံ,ထိုင် တိုခ်းလှုပ်,ဂှိတ်းသိုင်း။

(ခ) ဂှိတ်းပိခ်ဂူခ်း ယူ,ခင်းမိုင်းတီး ဂိခ်ခပ်; ဂိခ်ခမ်.ခင်း
မိုင်းတီး ဂှိတ်းကမ်, ဂှိတ်းသိုင်း ကမ်,ဂှိတ်းဂၢခ်လိပ်.
လာတ်းမိုင်းတီး တေဂျၢ,ဂှိတ်းသိုင်းသင်. လှိုဂၢခ်မိုင်း
လှို. မိင်းလှို ကမ်,ဝါး မိုင်းလိပ် ကမ်,ဂှိတ်းဂၢခ်သိုင်း
တပ်.သိုင်းတီးဂူခ်းပင်းဂှိတ်းဂေၤ; ကမ်,လှတ်းဂှိတ်းသိုင်း
မၢခ်းလမ် မၢခ်းလိပ် ပီ,တုလိတ်. ခွခ်.တပ်.မၢခ်း
ကမ်,လှတ်းတံတၢင်ပိုခ်းဂူး။

(င) ဂှိတ်းခေ ယိုပ်,ဂျၢ,ဂှိတ်းသိုင်းယၢခ်,သု, တံတၢင်ယၢခ်,
သု,ခေခေ. လှုပ်,ဂှိတ်းသိုင်းယံ,လိပ်.လာတ်း ဝၢခ်းမိုင်း
ဂှိတ်း တေမီးကကျူင်း ခေခိပ်လိပ်.လာတ်း ဂူခ်းမိုင်းတီး
ဂူးလိပ်.ဂူးခိုင်း တေလံးခမ်,လးလမ်,လး လံထူပ်;
လံပၢခ်ဂျၢ,ဂူးဂေၤ. ခံးဂှိတ်းယုမ်,ယမ် ဂှိတ်းဝၢခ်းမိုင်း
လိပ်.လာတ်းဂှိတ်းခိုခ်းသေ လိပ်းပိခ် ဂူခ်းလံးခမ်,
ကယွံ,ထိုင်ခေခေ. လှုပ်,လံးဂှိတ်းသိုင်း ထၢမ်းဂှပ်,ဂၢခ်
ဝၢခ်းမိုင်း ဂူးဂေၤ. လှင်းခေ. ပံးမိုင်းလှုပ်,သင်း
လင်းပခ်ဂူခ်းမိုင်းဂူ.ပွင်,လိင်း။

ဂှိတ်းသင် ဂှိတ်းလုဂ်.ယိုခ်.

ဂှိတ်းမီးပိုခ်းဝံ. လိဂ်းဂူခ်းမံပၢင်လှုပ်. ဂၢခ်လုဂ်.ယိုခ်.ခေ.-
ဂှိတ်းဂှိတ်းထွမ်း လိဂ်းဂူခ်းမံပၢင်လှုပ်။

လိက်၊ဂ္ဂုမ်း၊မံ၊ ကၢင်းလေး

အင်၊ဂ္ဂိုဝ် ယုးတၢင်တုင် ဂ္ဂုမ်းမိုင်းတံး သမ်.ပေး တေယုမ်.
မၢင်းအခင်း.- မၢင်းတုး ဂုင်းယုမ်.ဂခ် ယုမ်းခိုခင်းမိုင်းဂုင်း
တီးကိင်းဂလိတ်း ဂ္ဂုးပီခ်မိုင်းဂ္ဂုမ်းတုမ်ဂခ် ဂုင်းယုမ်.ဂခ်မးကုပ်.
ထိုင်းကမ်းတုး (10) ပီလေး;- ပေးကမ်,ခံးပွင်းဂုင်း တၢင်း
တေပခ်လုတ်းလိင်းသင်းခေယုယု,။

1. တုး,ခိုခင်းပီခ်လုမ်လိုင်;လုင်ဂ္ဂိုဝ်ပိုင်း ဝံ.ပီခ်လင်းခမ်း
သိုက်; လင်းယု.လုင် မိုင်းယုင်းဂ္ဂုတ်, ဂ္ဂုးပီခ်တီးတံးလံး
လိမ်းလု်။
2. တုး,ခိုခင်းပီခ်ဂ္ဂုမ်းလုင်ဂ္ဂုမ်းခင်းလုမ်းလုင်ဂ္ဂုမ်းမိုင်း
ကခ်မံးမီးမိုင်းဂ္ဂုမ်းတုမ် လင်းကမ်း,ထုခ် လင်းယု.
လုင် မိုင်းပုခ်။
3. ပုခ်;တုး, အေးဂၢခ် မိုင်းတံး တမ်းလု် ပုဂ်းပွင်လံးယု,
ပေးကမ်,လုင်,လေးကမ်,ဂ္ဂုင်. မၢင်းတေကမ်,လံးခင်း
လိမ်သင်။
4. အမ်.လိဝ် အမ်.တုခ် ဂိုခ်;ခုခ်, လံးမးတင်းလံး
တံးမၢင်းဝံ.ခိုင်းဂခ်။
5. မိုခ်အင်,ခေးမံးသီ,ပိုင် ပခ်ဝံ.အံ.လေး ကမ်,မီခ်;
မးလု် ကမ်,မိုခ်လုမ်းလိက်;ဂိခ်ဂီခ်, ပေတီမ် (10)
ပီယဝ်. တံးယေကုဂ်, ဂုင်းခေ.လံးယု,။ လုင်းအံ.
လုင်,မၢင်း,မီခ်;လုမ်း ကခ်ခေးမံးခပ်တီမ်;ဝံ. တေ,
ထိုင်တေးလိဝ် ဂ္ဂုမ်းမိုင်းတံးဂုင်း ယင်းတိုက်.လံးပီခ်
ခီးခေးမၢင်းယု,ယဝ်.။

ခေ
ကခ်ဂ္ဂုခ်

1.

(14) ခု

ဂၢခ်လိ

ဂ္ဂုးမေ

ယိုင်းဂေ

အံ.- ပီ

မးခုင်,

ဂ္ဂုမ်းက

သိုင်,ယ

မိုင်

ဂ္ဂုမ်းလု

လုင်,ပု

2.

(50) ဂ

ကယေး

လေ,တ

3.

ယိုင်းလံ

လီးဂၢခ်

ယု,သု

ပဂ်းပိုင်

လှိုင်, ဟို.လီ:ဂုဏ်:မိုင်း:

အင်းဂိုင် ယခင်၊ သူ၊ ပေးတေကမ်းလုံးမင်းခင်းလိမ် တိုက်။
ဓနဂုဏ်းမိုင်းလုံးခင်း၊ လှိုင်၊ ဟို၊ လီး ဂုဏ်းမိုင်း ဂျီးတီးခင်း။

၁. လုဂ်းကွခ်၊လံးယိင်းကမ်၊ဝါး ကသဂ်း (၁၀)ခွပ်၊ထေ၊
(၁၄) ခွပ်၊ တေလံးသင်၊သွခ်ပဂ်းလွင်းခေတင်း ပခ်ဂ်းပွင်၊လုံ
ဂခ်လိပ်.လတ်းဝါခ်းမိုင်း၊ ဂ်းမေ၊ဂ်း.လိပ်.လတ်းဝါခ်းမိုင်း၊
ဂ်းမေ၊ဂ်း.လတ်း ယါခ်းလွ၊လေး လိပ်.ခိုင်း၊ လွပ်၊မေ၊ယွံ.ဂ်းခေ၊
ယိင်းဂေ၊ခိုင်း၊ လံးဂေ၊ခိုင်း၊ ယိင်းဂမ်ဂ်းဂ်းခေ၊ ခပ်လိပ်
ခေ.- ပီခ်တ၊လံးဂ်း၊ ပီခ်ဂ်း ပီခ်တ၊ဂ်း၊ ဂ်းခေ၊လိပ်
မ၊ခေ၊ထင်ဝံ.- ခ်းဂ်း ခ်းဂခ် ခ်းထိုခ်၊ ခ်းလုံ လ.ပီခ်
ဂ်းခေ၊လိပ်ခေ. လံးဂ၊ဂ၊ဂခ်ယပ်. ဂ်းခပ်မ၊မုဂ်၊ပခ် တီး
သိင်၊ယ၊ဂ်းလွပ် ဂ်းထိုင်ဝံးဝံး။

မိုဝ်းခၢင်၊ ငၢင်းဂပ်၊ ဂိခင်း ယၢခင်း၊ သူ၊ လှမ်း၊ ဝၢခင်း၊ လှမ်း၊ ခူင်၊ ဝံ၊
ဂူခင်း၊ လှိုင်ကမ်း၊ လၢင်းခပ်၊ လၢင်း၊ ကွက်၊ လိုဝ်းခေခင်း၊ ပီခင်း၊ ဂၢခင်းခပ်
လှိုင်၊ ပွင်၊ ခၢင်၊ ငၢင်း၊ ပခင်းယံ၊ ဂုင်း။

၂. ကသင်.သွင်ခေ. လံးယိင်းကသင်; (၁၅) ထေ,ထိုင် (၅၀) ဂါခင်သိုက်; ဂါခင်မှိုင်း ဂါခင်ခါခင်း; ဂါခင်ခင်, ဂူးပိုင်ပိုင် ခီခင်း ကယေးယို, ရှိုးပိုင်,လှို ခပ်လှိုခိုင်လှိုင်.လတတ်;ဝါခင်း;မှိုင်း၊ လှိုင်,ပုး လေ,တခေ, လှို;ထိမ်ဂါခင်လှိုင်.လတတ်; ဝါခင်း;မှိုင်းတိမ်ထွမ်း။

၁. ထဝ်းဂေ,ထဝ်းဝါခင်း, ကသးဂ်း (50) တေ, (70) ခေ.
ယိုင်းလံး ကမ်,ဝါ; လူဝ်,တိုက်းသူခင်း လိမ်လိက်.ယှ်, ထိုင်းပခင်း
လီးဂခင်းယီခင်း,ဝေ; လုဂ်းလါခင်း- ဂွ်းဂုဂ်.လိဝ်.ကတံးဝါခင်း,မိုင်း
ဟု,သု,- သု,သခေ,ယိုင်းဝေ; ထိုင်းမခင်း။

ပန်းပိုင်ပံးမိုင်း

(ဂ) လုဂ်းလၢခၢ် ခၢ်းဝါခၢ်း ခၢ်းခူင်, ခၢင်,ဂျိုင် တေကမ်,မီး ကကျၢင်.ထေ,လၢင်း၊ သူ,ယး၊ မၢ်းလၢင်း၊ လုဂ်.လူခၢ်၊ ဂျိးမေၤဂျိတ်းဂၢခၢ်ယုဂ်,သုမ်,၊ လီင်.တူင်သတ်းကုဂ်.လၢ, ဝုင်းဂျိး၊ ခၢင်,ဂျိုင်တေမၢဂ်းမီးခိုခၢ်းသုင်ဂျၢ,၊ ယးဂျိး လံးကိပ်းယၢဂ်း ဂျိးဂျိခၢ်း ဂျိးဂေၤ.ခၢခၢ်. လုဂ်,သင်, သုခၢ်လုဂ်းလၢခၢ်။

(ခ) လုဂ်,ပခၢ်သတီ. သင်,သုခၢ် လုဂ်းလၢခၢ် ခၢ်းဝါခၢ်း ခၢ်းခူင်,၊ ခၢင်,ဂျိုင် ယၢခၢ်,သူ, ကမ်,မး လုမ်,လိမ် တိုတ်.လခၢ် ပီခၢ်ဂုခၢ်းယံ,ပျိခၢ်း လုမ်.လၢခၢ်, ပျိခၢ်းသေ ဂိခၢ်သုးဂိခၢ်လၢဝ်းပျိခၢ်း ပီခၢ်ယေးလုင် မးတိုဝ်.ခိုဂ်း ဂုဂ်းခၢခၢ်. ကခၢ်ပီခၢ် ထဝ်းဝါခၢ်း ထဝ်းခူင်,ဂုဂ်း ယိင်း ထံးကမ်,ဝး လုဂ်,တူလ်းလုမ်,၊ သင်ဝး ပေ,ပီခၢ်မး ခၢ်းဝါခၢ်းခၢ်းခူင်,ခၢ်လိုင် လုဂ်,ကုခၢ်ဂခၢ် သင်,သုခၢ်သုင်း မး.ဂမ်းလီဝ်. ခိုင်းပုဂ်း သုင်ပုဂ်း သုင်းမး. ကမ်,လံး လုဂ်,ကၢဝ်းပခၢ် ယံ,ပံးမိုင်း ကဝ်ကယေး ဂျိတ်းလုမ် တၢင်းယိတ်းမခၢ်း။

(င) ထဝ်းဝါခၢ်းထဝ်းခူင်,ခၢ်. ခၢင်,ဂျိုင်လုဂ်းလၢခၢ်တေယုမ်, ယမ် ခၢပ်.ထိုင် ဂုဂ်းခၢခၢ်. လုဂ်,ယိပ်းဂမ် ကြးမၢခၢ်, မီခၢ်း မိုခၢ်ခၢင်,ယံးဂၢခၢ်းခမ်း ကမ်,လျိုဂ်းလိုင်.ခိုဝ်းမိပ်း ဂုခၢ်း ခေ,ပီး ခေ,ခူင်.သေ ဟံးယိတ်း ဟံးထုဂ်,ဂေ, လုဂ်,တူလ်းလုမ် တၢင်းယိတ်း မခၢ်းသေ တိပ်းတတ်း ခိုင်ပုင်ဂျၢ, လုဂ်းလၢခၢ် လုင်,တေ ယုမ်,ယမ် ခၢပ်.ထိုင် ထဝ်းဝါခၢ်းထဝ်းခူင်, လင်,တေခၢ်းကသုင်း ပီခၢ်တီးပိုင်း တီးကိုင် လုဂ်းလၢခၢ် တင်းသိုင်,ယဝ်.။

ကုင်,၊
သိုဂ်းဂု
မု,ပိုင်
ဂျိတ်းဂျိ
ယုးကု

(ဂ)
(ခ)
(င)

1
ခေ,ဝု
ခၢ်းမိုင်း
2
(ဂ)
(ခ)

(င) ကမ်၊လက်၊ ကမ်၊လှေ၊ ကမ်၊တေ၊ ကမ်၊လွှင်း၊
ကမ်၊မာဝ်၊ ကမ်၊မို၊ ကမ်၊တိုင်းသိုဝ်၊ တိုင်းခါ၊ ကမ်၊
ကးထမ်၊မ၊ အင်းယိုင်း။

(က) တပ်၊သိုင်းဂွင်းပိခ်ခွင်ဂွမ်းမိုင်း၊ တ၊ဂီတ်၊ခေဂှေ၊ဂင်း
ယ၊ခ်၊သု၊ ဂွမ်းမိုင်းတီး ဂွးလိဝ်၊ဂွးခိုင်း။

ကခ်ဂွင်၊ဝ၊ တပ်၊သိုင်းတီးဂွမ်းပွင်း

မူ၊လမ်းဂွင်းခ်၊ လိုင်းဂွင်၊ဝ၊ “တပ်၊သိုင်းတီးဂွမ်းပွင်း”ပိခ်
မိုင်းဂွမ်း- ဂွးလိဝ်၊ ဂွးခိုင်း၊ ကခ်ယု၊ ခင်းယိခ်၊လိခ်မိုင်းတီး၊
ယမ်၊သိင်ပိုင်းပာဂ်၊ဂခ်သေ- လိုင်းတင်းခိုခ်းမ၊ မူ၊လမ်းဂွင်းခ်၊
ပိခ်တပ်၊သိုင်း တ၊ဂွမ်းမိုင်းတီး တင်းသိုင်း၊ ဂွင်းခ်သေ၊ ဂွမ်း
မိုင်းသေ၊ဂွမ်းသိုင်း လှိုဝ်၊ယမ်၊ယမ်ဂမ်၊ထမ်တပ်၊သိုင်းတီးဂွမ်းပွင်း
လှိုဝ်၊ယု၊ပ၊တုး တပ်၊သိုင်းတီးဂွမ်းပွင်း ကွခ်ဂွင်သေ- ယမ်၊ဂခ်
ဂိုတ်းဂ၊ခ် တ၊ဝ၊ခ်းမိုင်း တေ၊ပေ၊ ကွင်၊ခ်၊ ယု၊ယပ်။
မူ၊လမ်းဂွင်၊ခ်၊ လံးသေ၊တင်းခိုခ်းမ၊မိုင်း (1960)။ တပ်၊သိုင်း
တီးဂွမ်းပွင်း လံးခ၊မ်၊တုဂ်၊ခ၊ ခ၊မ်၊ယပ်၊ လံးထုပ်းလုးယေးဂွး
မိုင်းမိုင်း၊ မိုင်းသေ၊တင်းခိုခ်းမ၊ တပ်၊သိုင်း တီးဂွမ်းပွင်းခ်၊
ကိခ်ဂိုင်း လ၊ဂ်းခ်၊ဂ၊ဂေး ကမ်၊ယို၊ ကမ်၊ခ်သေ ကမ်၊ဂ၊
ပ၊ပိခ်ဂွင်းယုဂ်း ဂွင်းလိဝ်ဂွခ်၊

ထိုင်မိုင်းလိဝ်ခ်၊ ကမျးတင်းလံ၊ဂေး လံးဂွခ်ထိုင်ဝ၊ တပ်၊
သိုင်းတီးဂွမ်းပွင်း ပိခ်လမ်းကိခ်ဂိုင်းယို၊ယု၊ကခ်ခိုင်း၊ ဂွမ်းမိုင်း
ဂွင်းမိုင်းမိုင်း တ၊တေ၊တုတ်းကပ် ယိခ်၊လိခ်သေ၊ လိဝ်၊လ၊တ်း
ဂွမ်းမိုင်းတီး ဂွးဂွင်းဂွးဝ၊ခ်း ကမ်၊သုတ်း ကမ်၊သိုင်းယပ်။ ခင်၊
ဂိုဝ်သေ၊ ကခ်ပေ၊ဂိုင်း၊တ၊ခ်၊ ဂွမ်းမိုင်းမိုင်းခ်၊ ခံးဂွးသိုင်း
သေ၊ ပ၊းမိုင်းဂွင်း ယမ်၊ယမ် ခေးဂ၊ခ် တ၊ဂွခ်၊ ပုခ်းယုခ်း
သိုင်းယိုသိုင်းမခ်း ခတ်းလှိုတ်းသ၊င်းဂု၊သေဂမ်း။

ဂ
မိုင်းဂွခ်
မိုင်းတီး
လံ၊လှိုင်း
မိုင်းသေ
သွင်ဂိုင်း
မေ၊မိုင်း
ယံ၊ကွ

1
5-လိခ်
9-ဂိုင်း
(ဂေး)
17-ကိ
21-ခို
26-ဂု
လ၊ခ်၊

ဂ
ထုဂ်၊လ
ဂွမ်းသေ
ပွင်းလှို
ပခ်ကိ
လှိုင်း၊

ပန်းပိုင်

လွင်း၊
ကမ်၊

လွင်းဂူခင်းကမ်၊မီးမှိုင်း ကမ်၊မီးကလှင်းယ၊

ဂူခင်း

ဂူခင်းခင်းဂမ်၊ဟု၊ခံ။ ပေးမီးယံခင်း၊လိခင်းလေး၊ လှိုင်းခိုင်း
မိုင်းဂူခင်းယူ၊ခခင်း။ လှိုင်းမီးဝါခင်းမှိုင်း မီးကလှင်းယ။။ ဂူခင်းခံ
မှိုင်းတီးဂုင်းခံ။ တိုခင်းမီးယံခင်း၊လိခင်း လှိုင်းခိုင်းဂူခင်းယူ၊သင်းမး
လံလှိုင်းလံပာခင်း၊ ကတ်၊မှိုင်းတီးခံ။ ဂူခင်းခိုင်းတီး လှိုင်းသေ
မှိုင်းခေ၊ယူ၊ခခင်း၊ မးတေ၊တင်းဝိုင်းဂျေခမ်း မိုင်းမာင်းပိပိုင်း
သွင်ဂိုင်းပိယပ်။ လှိုင်းတီးဝိုင်းမှိုင်းမာင်းခွါး၊ယေးတိုခင်းဂျေ၊ယိုဝ်
ခေ၊မိဝ်။ လိခင်းကပ်၊မှိုင်းမာခင်း၊ ယံ၊ကခင်းလိခင်းကပ်၊မှိုင်းထီး၊
ယံ၊ကွပ်၊ လိခင်းကပ်၊မှိုင်းလင်း၊ ယံ၊ဂွင်၊လိခင်းကပ်၊ မိုင်းခေ၊

ခင်း'ပီခင်း
ခင်းတီး၊
ဂုင်းခံ။

ဂူခင်း
မှိုင်းပိုင်း
ဂူခင်း

ကမိုင်းဂူခင်းမှိုင်းတီး မီး (28) မိုင်း

ယပ်။
ပိုင်း
ပိုင်းခံ။

ပိုင်းခံ။

- 1-တီး။ 2-ပလှိုင်း။ 3-ပကွင်း။ 4-လးဂူ၊ (မူးသိုင်း)။
- 5-လိသေး။ 6-ကင်းသး (တီးခွင်)။ 7-ထခေ 8-ဝါ။
- 9-ဂိုင်းယေး (ခါင်း)။ 10-ယင်း။ 11-ပတိုင်း။ 12-ကးခါ၊
- (ဂေ)။ 13-မိဝ်။ 14-ယပ်။ 15-ကီခင်း၊ 16-ခေ၊
- 17-ကီ၊မှိုင်း။ 18-သိုင်း။ 19-သိုင်းလိခင်း။ 20-သမိတပ်။
- 21-ခိုခင်း။ 22-လှိုင်း။ 23-လိခင်း။ 24-တွင်ယူခင်း။ 25-လှိုင်းယူ။
- 26-ဂုလှိုင်း။ 27-မီးခင်း။ 28-တကင်း။ ဂူခင်းပိုင်း မီးယူ၊ပိတ်၊
- လခင်းပံယပ်။

တပ်။

ခင်းမှိုင်း
ကတ်၊

ခင်း၊

ဂိုင်းသိုင်း

ယူခင်း

ကပ်ခေး၊လိခင်းဝေး၊ ဂူခင်းတင်းခမ်းဝေး၊ဂေး၊ ဂုင်းကမ်၊
ထုဂ်၊လံ၊ပီခင်းခေး၊ဟို၊ ဂူခင်းခင်းလေး၊ ခင်း၊ဂိုင်းတေလံ၊ လှိုင်းလိခင်း
ဂူခင်းခေးဂုင်းဂုင်းခခင်း။ ပေးခေး၊ဂူခင်းမှိုင်းခပ် လှိုင်း၊ဂူ၊ထိုင်သေ
ပိုင်းထို ခင်း၊လှိုင်းဂခင်းပေး၊လှိုင်းယိုခင်း။ ဂုင်းလှိုင်း၊ယူခင်း၊ဂခင်းလှိုင်း
ပခင်းကီခင်းပခင်းဂိုင်းဂခင်း ဂူခင်းဂိုင်းဂခင်းလှိုင်းကတ်၊ ဝါခင်းမှိုင်း
လှိုင်း၊တေး၊ထိုင်တီး၊ လံ၊လှိုင်း၊ ပူခင်းပံ၊ မိုင်းတီး လှိုင်းလိခင်းဂူခင်း

ခင်းမှိုင်း

ပခင်းပိုင်းပခင်း

ခေယဝ်။ ခင်းလှမ်းဂမ်၊ ယု၊ ဂေ၊ တ်းတတ်းပခင်ဝံ။ လှုပ်၊ မီး
ကခိုင်၊ ကယေးဂူခင်းရှင်းဟုံရှင်းမခင်း၊ မှိုခင်းခင်း၊ ဂူခင်းမှိုင်းတီးရှင်း
မှိုင်းလိပ်လံး၊ ခမ်၊ ကမိင်းမခင်း၊ တ်းတိုင် ကမ်၊ မီးကခိုင်၊ ကယေး
ဂူခင်း ကမ်၊ လံး လှုပ်၊ လိပ်းသင်၊ မခင်းရှိုတ်းပခင် ဂူခင်းမှိုင်းတီး
ရှင်းခေ။ တိုခင်းကမ်၊ ဩ၊ လှမ်းလီးဂခင်းသင် သေမိင်း။

ဂွပ်းသင် ရှင်းမးရှိုတ်းသိုက်း

ဂွပ်းဝု၊ ယခင်းသု၊ မခင်းခွာဂ်းမှိုင်း မးခီးခင်းပေ၊ ဂိခင်း
ကးထမ်၊ မ၊ ရှိုတ်းကလှုပ်းယ၊ ရှင်းခံးမီးမှိုင်း၊ ခံးမီးကလှုပ်းယ
မှိုင်းတီးလှုပ်းပခင်းခီးခွာမခင်း၊ လှုပ်းမးရှိုတ်းသိုက်း။

(ဂ) မှိုင်းပိုခင်း လံးလှုပ်းလိပ်းဂူခင်းခေ၊ ဝံးသေသိုက်းဂမ်၊
ယု၊ ပွဂ်းသင်ခေ။ ခင်းဂူခင်းလိပ်း၊ ကခင်းဝခင်းကွက်၊ -

1. မှိုင်းလခင်း။
2. ဝီ၊ ယိတ်၊ ခမ်၊
3. ဂမ်၊ ပူးချး (ခမ်ခင်း)။
4. ယိလိပ်းပခင်း။
5. မလေးသျှး။
6. ကိခင်းတူဝ်၊ ခီးသျှး။
7. လိပ်းဂပူ။
8. ကိခင်းတီးယု။

မှိုင်းတီးခေ။ ဂွပ်းဝု၊ ပခင်းမှိုင်းပုတ်၊ ထယု၊ သု၊ ဂူခင်းမှိုင်းဂမ်၊
ခမ်၊ ပခင်းဂူခင်း ဂွပ်းခွံ၊ ပုတ်၊ ထယု၊ သု၊ တီးခေ။ ထိုင် ဂွပ်းလီ
ပခင်းမုခင်းလက်၊ ချင်းမုခင်းလက်၊ ဂွပ်းခေလေး၊ ပခင်းမှိုင်းရှင်းယိပ်းဂု၊
တီးလှုပ်းကမ်၊ ဝု၊ - ပေးမီးချင်းမုခင်းလက်၊ တေလံး ဂု၊ လှုပ်းတခင်း
သေ သခင်းလခင်း တခင်း၊ ခေမု၊ ပိုင်လီးဂခင်းရှင်း၊ ရှမ်းမုခင်းလက်၊
ပေးပွင်၊ လှုပ်းခင်းလှုပ်းလံးခင်းယပ်။

ခေဝ်
ခေကခင်း
ရှမ်းမှိုင်းမှိုင်း
လိပ်းလှုပ်း
လှုပ်းခင်း
ခမ်၊ လှုပ်း
လှုပ်းယိတ်
ခီးခွာပိုခင်း
ကလှုပ်းယ
လှုပ်းလှုပ်း
လှုပ်းယ
သင်၊ ချး
ခင်း၊ က
ယိတ်၊ မှိုင်း
ဂွပ်း
လက်၊ လှုပ်း
လှုပ်း၊ တေ
တီးချင်းမု
ခင်းလက်၊ ပု
ရှိုတ်းဂခင်း
ဂခင်း
ခေ၊ လေး
မှိုင်းတီးရှမ်း
ဂွပ်းလခင်း

ပုဂ္ဂိုလ်၊ မီး
ကံးရှင်း
ဝယေး
င်းတံး
ပုဂ္ဂိုလ်
ရှင်းယ
ကံးဂမ်၊
ရှင်းလီ
ရှင်းဂု၊
ကံးလံး
င်းလံး
င်းမိုင်း

အင်၊ ဂိုဝ် မုခ်လင်းပေးတေလွှဲရှင်းလံးအခင်။ လှိုင်၊ လတ်း
အေကအ်ယ၊ အင်၊ သူ၊ မးဒီ၊ အိဂ်းပေ။ ဂိခ် ဂုခ်းမိုင်းတံးရှင်း ဂိုတ်း
ရှ်းဂုခ်းမိုင်းတံးရှင်း ကိုပ်းဂိခ် ကိုပ်းအင်၊ ဂုပ်းအ် ခံးကိုခ်ပိတ်း
လိဝ်။ လတ်း ဂုခ်းမိုင်းတံး ယံခ်းပိခ်မ၊ အင်၊ ဂု၊ သေ ကမ်၊ ဂု၊
လိဂ်းလံးတံးရှင်း ယ၊ သ၊ ယိုင်းငးရှင်း ဂိုတ်းရှ်း လှိုင်၊ လိဂ်းလံး
ဂု၊ အခင်။ တင်၊ ပု၊ အေ ဂု၊ လှိုင်၊ လှိုင်၊ သေ ပေးလံးမိုတ်းရှ်း
အမ်၊ လှိုင် မုခ်လင်းယဝ်။- လှိုင်၊ တင်၊ အေ မုခ်လင်း ဂ၊ အင်လံး
လုဂ်၊ ယိုခ်။ မိုင်းတံးရှင်းခ၊ အ်။- အင်၊ ဂိုဝ် တေလိဝ်းပုခ်။ လှိုင်၊
ဒီ၊ ခ၊ ပိုခ်၊ ရှ်းမိုင်းတံး လံးလှိုင်၊ လိဝ်း ဂုခ်းခေ၊ ရှ်းမိုင်းတံးမီး
ကလှိုင်၊ ယ၊ တံး ကအ်ဝ၊ အခင်။ ပိုင်လှိုင်မခ်း လင်း၊ ရှ်းခပ်
လှိုင်၊ လှိုင်၊ ထိမ်ရှင်းခ၊ လတ်းအေတဂ်၊ ဂု၊ ကမျ၊ ရှ်းပေးပိုင်၊ လှိုင်
လှိုင်၊ ယ၊ အင်၊ သူ၊ မးဒီ၊ အိဂ်း တိဂ်းတိုင်ရှင်း ထိုင်တီးဂု၊ ဂိုဝ်။ လင်း
သင်၊ ခ၊ ရှ်းခင်းလေး တဂ်၊ ဂု၊ ဂုခ်းမိုင်း ပံးမိုင်းလှိုင်၊ ပိခ်ကအ်
အိုင်၊ ကအ်လိဝ်ကအ်သေ ယု၊ လပ်၊ လပ်၊ သေ လှိုင်၊ ဂ၊ အင်လံးလုဂ်၊
ယိုခ်။ မိုင်းတံး ဂ၊ အင်လံးလုဂ်၊ ယိုခ်။ ရှင်း လှိုင်၊ တေလင်း၊ ကွင်၊။

ဂုခ်းဝ၊ ဂုခ်းမိုင်းယုမ်၊ ယမ်အပ်။ ထိုင်မုခ်လင်း ပေးမုခ်
လင်း၊ လင်းရှ်းခပ် လှိုင်၊ ထိမ် ထွက်၊ ခ၊ မ်၊ ရှင်း ဂ၊ အင်ပံးမိုင်း
လှိုင်၊ တေဂိုတ်းငံး၊ တိမ်ထူခ်းလံး၊ ဂုပ်းအ် ပံးမိုင်း လှိုင်၊ ခပ်ရှ်း
တီးရှ်းမုခ်လင်း ဂု၊ တီးတီးသေ ရှ်းတိုတ်းလမ်းလံး လင်းရှ်းခင်း
ခပ်လင်းပိုင်၊ လှိုင်၊ ဂ၊ အင်မိုင်းတံး ပံးမိုင်းလှိုင်၊ ယု၊ လပ်၊ လပ်၊ သေ
ဂိုတ်းဂ၊ အင်ဂု၊။

ဂ၊ အင်လုဂ်၊ ယိုခ်။ အ်။ မိုင်းလှိုင်ကမ်၊ ဝ၊ ရှိုင်အေး၊ ယံ၊ သ၊ သ
အေး၊ လေး ဂုခ်းမိုင်းပခ်ရှ်းလှိုင်၊ ထိမ်လေး ကွက်၊ မးလှိုင်၊ လှိုင်။
မိုင်းတံးရှင်းဂေး ရှ်းပိခ်အင်၊ မိုင်းပိုခ်၊ ငိုခ်းခမ်းကမ်၊ ဝ၊ -
ဂုပ်းလက်၊ အဂ်းကမ်၊ ဝ၊ ဂုခ်းမိုင်းလှိုင်ကအ်မဂ်းမီးလှိုင်အခင်။

ပဂ်းပိုင်ပံးမိုင်း

လုံးဝနိဗ္ဗာန် ပရိနိဗ္ဗာန်ရလျက် ဟိုခန့်အခန်း၊ လူဝတ်၊ ဂူခန်းမိုင်းလုံး
 ထိမိထွက်ခွာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ထွက်၊ တေကလင်းကွင်း၊ လူဝတ်အခန်း၊ ပါးမိုင်း
 လူဝတ်၊ တံခွားအလတ်၊ အလတ်၊ ဂူခန်းမိုင်းရှည်ပိုင်၊ လိင်း ခပ်လှည့်ပေး
 ကွက်၊ လှည့်လုံးဝရလျက် ဟိုခန့်ရှည် ထွက်ခွာမိ၊ ရှည် ပါးလှည့်ရှည်။

ပိုင်လွက်လုံး ပိုင်ဂါခပ်ဝါခပ်၊ ချင်၊

ပေးဝါးတေ၊ ဂူခန်းခွဲခပ်၊ ဟိုခန့်အခန်း၊ မီးဂူခန်းယပ်ထွက်၊ မီး
 ဂူခန်း၊ မီးဂူခန်းယပ် ထွက်၊ လူဝတ်တေ၊ ပါးခပ်ဝါခပ်၊ ကိုင်း၊ မီးဝါခပ်၊
 ကိုင်းယပ်၊ ထွက်၊ လင်း၊ ပါးခပ်မိုင်း၊ ရှည်လှိုင်အခပ် ရှည်ထွက်၊ ချင်၊
 တမ်းမူ၊ ပိုင်ပါးမိုင်းရှည် အခပ်၊ ရှည် လင်းခိုင်ပိုင် ဝါခပ်၊ ချင်၊ လွက်၊
 ခိုင်၊ ရှည်ပေးမီးပိုင် ခပ်၊ လိပ်၊ တံခွားခပ်တံခွား၊ မိုင်းခပ်၊ ပေး
 ရှည်ရှည်ဂါခပ်ကုပ်ထိင်း ဂူခန်းလမ်းခိုင်၊ ဂေါ၊ ခိုင်၊ ရှည်ခပ်၊
 ခိုင်၊ ဝါခပ်၊ ဂေါ၊— မိုင်းခပ်၊ ရှည်လမ်းကုပ်ထိင်း ဂူခန်းလမ်းခိုင်၊
 ကိုင်း၊ ခိုင်၊ မိုင်း ခပ်၊ ရှည်၊ ရှည်လှိုင်အခပ် ဂါခပ်ခိုင်၊ ဝါခပ်၊ ခပ်၊
 မခပ်ကယေးယှေ့တေတေ။

1. ရှည်ခပ်၊ ဝါခပ်။

ခွဲဂါခပ်လေး၊ တ၊ ဝူခပ်၊ ရှည်ခပ်၊ ဝါခပ်၊ မီးမိုင်းခပ်၊ ပေး
 တံခွားခပ်။

(ဂ) ကုပ်ထိင်းခွဲဝါခပ်၊ ထင်းသိင်း၊ ပေးတံခွားရှည်ခပ်၊ ဝါခပ်၊
 မီးရှည်ထ၊ ခပ်၊

(1) ဂါတ်ထ၊

(2) ထင်းဝါခပ်၊ ထင်းခပ်၊

(3) ခပ်၊ ရှည်လမ်းထိင်း။

30

[illegible]

(4) သၤ,သၤဆၤ,။

(5) ပံးဝိင်,လၢ,။

(6) ပံးယု,လိ။

(ခ) ဂ္ၚ်ဆၢဝါခံးခံ.— လုင်,ခိခံးပၢင်ဂုမ် ဟံ,ပံးမိုင်း၊
ဟံ,သိုက်ဂုင်း ကမ်,ဂး၊ သိုက်မၤခံးလး ပၤ,တီ,
ကုက်.ချုက်.ယေး မၤခံးဂး လုင်,ပး ခင်,ဂင်,၊
ပေးဂ္ၚ်ဆၢဝါခံး ဂ္ၚ်,ခိခံးပၢင်ဂုမ်ဟံ,လှဲဂးယဝ်.
လုင်,ဂုခ်းလှဲ.ခးဂၢခံးဝါခံး၊ သွင်ဂေ.လးယုးမံ၊
လုင်,ဂု,လှဲမး။

(င) ပးတုးဂ္ၚ်ဆၢဝါခံးခံ. လုင်,မီးယုးမံ ခိုင်ဂေ.၊
ထိုင်းငိုခ်းခိုင်ဂေ.၊ ဂုခ်းလှဲ.ခးဝါခံးသွင်ဂေ.။

1. ယုးမံခံ. လုင်သေလှဲဂ္ၚ်ဆၢဝါခံး သေကမ်,ဂး—
ပေးဂ္ၚ်ဆၢဝါခံးကမ်,မီး ကမ်,တခံး ဂၢခံးဂုးလှဲ;
လှဲ; တဂ်းတေမီးတၢ,ငုခ်, ဂီတီးသၢင်းဂု,။

2. ယုးယိပ်းငိုခ်းတဂ်းလုင်,ပီခ်ယုးယိပ်းသိုက်ယုး၊ လုင်,
မီးငိုခ်း၊ လုင်,မီးတိုက်သု,ငိုခ်းဂုခ်,၊ ပေးထုက်ငိုခ်း
လုင်,မီးလိက်မၤတး ဂ္ၚ်ဆၢဝါခံး၊ ကမ်,ခခံးယုးမံ၊
လှဲ,ထုက်လှဲ;၊ ပေးထုက်ယဝ်. မံဂမ်းလိင်။

3. ယုးလိတ်းကရၢင်း (၅) ဂေ.ခံ. လှိုင်.ဂ္ၚ်ဂေ; လုင်,
ဂုခ်း ထိုက်ဝံ.ပီခ်လိပ်းခိုင်;၊ ယိပ်းသွင်. ကမ်,ခခံး
လိပ်းသွင် ယိပ်းခိုင်;၊ သိပ်းဝခံးယၢက်,လှိုင် ကမ်,ခခံး
ခိုင်;လှိုင် ခိုင်;ပုဂ်;၊ တီးကေ,မခံး— ခိုင်;လှိုင်
ခိုင်;ပုဂ်; လုင်,လိတ်းကရၢင်း။

(ဂ) လုမ်းဧဟနီမ်.လီဝ်း။

မီးခရုးဂါခ်ဟိဝ်းဝါခ်း၊ ဟိဝ်းသူခ်း၊ တီ၊ထာင်၊ ဂှိတ်းခွပ်
လွံးဂခ် ကပ်ဝခ်းဂခ် ဂှိတ်းဂှိခ်း၊ ဂှိတ်းထာင်ခိး၊ ဂှိတ်းခွပ်၊
ခတ်းလုဂ်းယုဂ်းယဂ်း၊ ဂှိတ်းဂှိတ်းခွပ်၊ မေးခွပ်.လိခ်း၊ ခတ်း
ခွပ်.မေ၊လေး၊ လွံးပခ်ဂါခ် ဂှိတ်းလွံးလွံး။

(ခ) လုမ်းဧဟ ဟိဝ်းခေ။

မီးခရုးဂါခ်ဝါး- လုမ်းခေ၊ပူ၊မုခ်၊ ပါခ်ခိင်းဂှိတ်းမီးမုး
ခေ.ထေဂှိတ်းဂှိတ်း.ဂှိတ်း၊ တေဂါးလိတ်း.ဂှိတ်း၊ လွပ်၊ကွခ်ဂါခ်ဟိဂ်း
သူခ်ဝ်း၊ ထိုင်ခိင်းလု၊တါခ်း ကမ်၊ခေခေလိခ်လပ်းလိခ်မုခ်းလေး၊
လုမ်းခေ၊ဝခ်းထုင်း ကမ်မီးဝ်.ခေခေ. ပေးတေကပ်ပုတ်.ထု.
ယု၊သု၊ဝါး- ဝခ်းခေ၊ဝါး၊ ကွပ်၊ဝါး၊ မှိတ်းသူခ်းခေ. မှိတ်း
ဂါခ်ခိတ်း၊ ကပ်ဟပ်ကပ်မေး၊ ကပ်၊လိခ်၊ လု၊တါခ်းလိတ်းခေခေ.
လွပ်၊ဂါးလွံးထိပ်ပခ်၊ မှိတ်းမီးယါခ်၊သု၊မုးလုး ခေ၊ဂှိတ်းယါခ်၊
သု၊ပေးတေကမ်၊ဂှိတ်းဂါခ်. လုဂ်းယိတ်း ခေ၊ဝါးသပ်ဂှိတ်း၊ ကမ်၊
လု၊လိတ်းပေး.ဂှိတ်း၊ ဂှိတ်းလွပ်၊ လု.တမ် ဂှိတ်းဂှိတ်း.လုးခေ၊
ခေဂ်းသေခေခေ. ဂှိတ်းပေးသူခ်းတုမ်ဂါခ်မီးယိတ်းခေ၊ မှိတ်းခေခေ၊
မှိတ်းဂါး၊ မှိတ်းဂါခ်၊ မှိတ်းခေခေ၊ ယု၊ဂှိတ်းမုခ်းလိတ်း၊ ဂှိတ်းခိတ်းဂါး၊
ခိတ်းပါခ် ယိတ်းကပ်ဟပ်ခေခေလိတ်း၊ ယု၊ယိတ်းကမ်လိတ်းပုခ်၊
ကမ်လိတ်းလွပ်၊မေ၊ဂိတ်းဝ်.။

(င) လုမ်းသု၊မူ. ခေ၊မူ.။

မီးဂုခ်းတံ၊ မုခ်လပ်းလွပ်၊ ယု၊ကမ်၊လိ ဂါခ်ကမ်၊ဝါခ်၊
ဂါခ်ခိတ်း၊ ဂှိတ်းလု၊ဂှိတ်းတါခ်း၊ ဂှိတ်းပုးဂှိတ်းလါး၊ လွပ်၊ကွခ်
ဂါခ်လွံးထိပ်ခိတ်းပုခ်၊ လွပ်၊သူခ်ဂါခ် ဂှိတ်းမေ၊တမ်းခေ၊ တမ်းယဂ်း

တီးဆင်
နိုင်ပါ။
ခံတီး

မီးမုး
နီဟိုဂ်း
းလး
းထု.

မိုးဝင်း၊
ခင်ခင်၊
ဝါခင်၊
ကမိ၊
ခင်ဝင်း၊
ခင်ခင်၊
ကဝင်း၊
ဝင်းခင်၊

၁။ အခွင့်အလမ်း
၂။ အခွင့်အလမ်း
၃။ အခွင့်အလမ်း

638

73

လံးကပ်တၢ်ပူၤခွံၤခိုင်ၤမိၤဝ်း ပေးထိုင်ခေးဂၢၤခွံၤလှံၤ ထိုင်ၤ
 သၢမ်ဂေၤ.ခခေ. လှံၤလှံၤ,လေးဂီၢ်တံးသၢင်းလှံၤ ဟူးကပ်တၢ်
 ပူၤခွံၤ,ဟံၤဂွံၤလှံၤခခေ. ဂုးမိၤလှံၤဂီၢ်တံးဂၢၤခွံၤထိုင်ၤခေး
 ထိုင်ၤသၢမ်ဂေၤ. လှံၤပီၤခပ်တပေးဂေၤ.ခခေ. ဂုးမိၤလှံၤဂီၢ်တံး
 ဂၢၤခွံၤ သၢ်မူ. ခေးမူ. ထိုင်ၤသၢမ်ဂေၤ.ခခေ.ဂေၤ; ခိုၤခင်းလှံၤ,
 ထွံၤဂုၤမိး ဂေၤ.ဟံၤ, တၢ်ပူၤခွံၤ,သၢ်မူ.ခေးမူ.ခခေ. ပွဲၤဝါး
 ခင်းလှံၤခင်းခင်း,ဂုၤမိးလံးထိုင်ၤ မီးဂုၤခင်းသိပ်းသီ,ဂေၤ. ဂီၢ်တံးဂၢၤခွံၤ
 သင် လှံၤမီးဂုၤခင်း သိပ်းသီ,ဂေၤ. ကမ်,လံးဝါး ခင်းထိုင်ၤခင်း,
 ထံး. ဟူးမိၤ. ဟူးထိုင်ၤခင်းလေး- ကမ်,ထွံၤဂုၤမိး. ဂီၢ်တံးလှံၤ
 ထွံၤခင်းယေကွံၤခင်း, ဂုၤခေးလံးထိုင်ၤလေး ဟူးကပ်တၢ်ပူၤခွံၤ, လှံၤ
 ယေဝါခင်း လှံၤခင်းခင်း.ဂေၤ; လှံၤခင်းလှံၤလှံၤလှံၤခင်းခင်းပွဲၤဝါး
 ပေးဂုၤခင်းတင်းခင်းကမ်,ဂီၢ်ဂေၤ; လံးဂေၤ.မိၤ, ပေးဂုၤခင်း
 တင်းခင်းဂီၢ်ဂေၤ; ပီၤခပ်ဂေၤ.ဂပ်,လံးယူး,

5. လှံၤသၢ်သခေး,

သၢ်သခေး, ပီၤခပ်တံးဂုၤခင်းခင်း.ယမ်ဂုၤခင်းဂုၤခင်း, မုၢ်ခင်းလှံၤဂေၤ;
 ဂုၤခင်းမုၢ်ခင်းလှံၤ. မုၢ်ခင်းလှံၤဂေၤ; ဂုၤခင်းမုၢ်ခင်းလှံၤ. ကပ်ထံး
 ဝါခင်း ထံးခင်း, ကခပ်မေၤလၢတံး မေၤတၢ် မေၤသင်,သွၢ်လှံၤ
 လၢခင်းခင်း.မုၢ်ပီၤခပ် ဂေၤ,မိၤတီ, “ဂေးပဂ” ဂုၤခင်းလှံၤမုၢ်ခင်း
 လှံၤသေ ခင်း,ဂုၤခင်းသၢ်သခေး,တေဂုၤခင်းဂုၤခင်း ဂၢၤခွံၤ,ဂုၤခင်းတေဂုၤခင်း
 လီၤခင်း. လှံၤခင်းပွဲၤဝါး, တၢ်ပူၤခွံၤ,မီးခင်းမုၢ်ခင်းလှံၤ ခင်းခင်း,
 ထံးဝါခင်း ထံးခင်း, ခင်းခင်း. ခင်း,ဂုၤခင်း တေလၢတံးမီးခင်း
 ခင်းဂၢၤခွံၤ,ခင်းဂုၤခင်းခင်း. လှံၤ,မေၤလၢခင်း ဂုၤခင်းဝါခင်း ဂုၤခင်းခင်း,
 ဂုၤခင်းတံးဂီၢ် တံးလှံၤ ပေးဂုၤခင်းမီးလေး,တခေး, မုၢ်လှံၤ,တခင်း လှံၤ,
 မေၤသွၢ်ပခင်း ဂုၤခင်းဝါခင်းခင်း, ဂုၤခင်း.ဂုၤခင်းသင်,သွၢ် သၢ်သခေး,
 ခင်း.သေ ဂမ်ဂီၢ်တံးလှံၤ. ပေးဂုၤခင်း ဝါခင်းခင်း, ကမ်,ခင်းလှံၤ

သၢ်သခေး
 ထံးခင်း,
 တၢ်ပူၤခွံၤ
 ခိုင်ၤဂေၤ
 ဂီၢ်တံးဂုၤ

. 6.

ပိုင်

ယပ်.ဂုၤ
 မေၤတၢ်
 လၢဝါယပ်
 ဟံၤလံး
 ဒီ,လေး

ယပ်.
 ဂုၤခင်းခင်း
 ခင်း. ပေး
 လေး က
 ဂေၤ; လ
 ဝံ.လင်ခင်း
 ဂုၤခင်းသွၢ်
 ဂေၤ.က
 ခင်း.
 ခင်း,ဂုၤခင်း
 ဂုၤခင်းလှံၤ
 ပပ်.သွၢ်
 ဂုၤခင်း

ပဂ်းပိုင်

၊ ထိုင်၊
ကပ်တု၊
နှိုင်းငေး၊
ဝှံ၊ နှိတ်း
ခင်းလှုပ်၊
ပွင့်၊ ဝါး
ဘီးကခင်
င်းခရမ်း၊
ဘီးလမ်း
ခါး၊ လမ်း
င်းပွန်း၊
ပျားဂူခင်း
င်းဂေး၊
ဝှံထင်း၊
ခင်းလှက်၊
ပွန်းမုခင်
တရှင်း၊
င်းခရမ်း၊
မီးငိုခင်း
ခင်းခွင်၊
င်းလှုပ်၊
သခေ၊
ခင်းလှုပ်

သ၊ သခေ၊ လှုပ် မုခင်လင်း၊ လမ်းဂေးပကလေး၊ လမ်းထင်းဝါခင်း၊
ထင်းခွင်၊ မီးထ၊ ဝှံခင်း၊ ခင်းလမ်းဂေးပကခင်း၊ လှုပ်၊ မီးယူ၊ ကပ်
တု၊ ဝှံခင်း၊ ခိုင်းဂေး၊ ယူ၊ မှီ၊ ခိုင်းဂေး၊ မီးယူ၊ ယင်းငိုခင်း
ခိုင်းဂေး၊ ခွင်းသေခင်း၊ သ၊ ငင်၊ ထက်၊ လှုပ်၊ ဂြိုင်းဂေး၊ တုလှင်းသေ
နှိတ်းဂေး။

၆. လမ်းဗေပံးပိုင်၊ ဂု၊။

ပိုင်၊ ဂု၊ ခေ။ ပိုခင်းဂခင်း၊ နှိတ်းထုခင်း၊ သေ၊ ပီခင်းတုင်လိက်၊ တမ်း၊
ယပ်၊ ဂှင်းလှုပ်၊ တွင်း၊ သွန်ဂခင်းရှ်းမေ၊ သွန်၊ တွက်၊ မေ၊ ကခင်း၊
မေ၊ တွင်း၊ မေ၊ ဂူ၊ ထိုင်မှိုင်းလိပ် ပိုခင်းပေးဂု၊ ထိုင် ခိုင်းလှိုခင်း
လပ်ယပ်၊ ဂှင်းတိုက်၊ ယူ၊ တီးဂပ်၊ သေ ကပ်၊ လတ်၊ ဂခင်းဝါးကမ်း၊
ယိပ်လံး၊ ပုင်၊ တိုက်၊ မခင်း ပိုခင်းပေးခါးဂု၊ ခါး၊ ဂြိုင်းဝါခင်း၊ ဂှင်းတိုက်၊
ခါး၊ လေး၊ ယူ၊ နှိတ်းသင်လ၊ ဂှင်းပိုင်းကမ်း၊ မီးပိုင်၊ ဂု၊ ခခင်း၊
ယပ်၊ ပေးမီးပိုင်၊ ဂု၊ ဂေး၊ တေခိုတ်းဂပ်၊ ပခင်းမှိုခင်းပိုခင်းယူ၊
ဂှင်းခေလေး၊ ဂှင်းဂေးလှုပ်၊ ဧတ၊ ဂျင်းသွန်လိက်၊ ပိုင်၊ ဂု၊ ဂျင်း
ခေ။ ပေးလင်းဝါခင်းလံးဂု၊ ယူခင်းတင်းလံးထံတီးဂျင်းမုခင်လင်း၊
လေး၊ ကမ်း၊ ခခင်း ဂျင်းခရီး၊ သွန်ခင်း၊ ပေးကမ်း၊ မီးဂျင်းမုခင်လင်း၊
ဂေး၊ လှုပ်၊ ကွန်ဂခင်းနှိတ်းပီခင်းဂျင်း တု၊ တေသွန်ပိုင်၊ ဂု၊ ရှ်းမီး
ဝံ၊ လင်ခိုင်းသေယပ်၊ ပေးမီးဂူခင်းမေ၊ သွန် ခင်းဝါခင်းဂေး၊
ရှ်းသွန်ပခင်းဂခင်း ပေးကမ်း၊ မီးဂေး၊ ဂု၊ ဂု၊ ဂျင်းဩ၊ တင်၊ တီး
ဂေး၊ ကခင်း ထမ်းလှိုလံး ပေးဂှ်၊ လှုပ်၊ လတ်၊ ဝါခင်းမှိုင်းလိပ်
ခခင်း၊ မေးသွန်ပခင်း ခိုင်းဝါခင်းသွန်ခင်း၊ သ၊ ခင်း၊ ဂေး၊ လိယူ၊
ခခင်း၊ ဂြိုင်းတေလံးဂျင်းဩ၊ ခခင်း၊ (ခတ်းလှိုလှိုင်းလေး) ဂု၊ ဂှ်၊ ဂှ်၊
ဂှ်၊ ဂေး၊ လှုပ်၊ ဂေး၊ တိုင်၊ ပင်၊ ပေးမှိုင်းခင်းသေ ဂု၊ ပပ်၊ ကခင်း၊
ပပ်၊ သွန်ဂေး၊ မေးထက်၊ ကပ် တီးထပ်၊ သိုက်၊ ပေးမှိုင်းခင်း ခင်းလံး
ဂေး၊ ဂြိုင်းဂေး၊ ပိုခင်းတေထက်၊ ပခင်းယူ။

ပေးမှိုင်း

ပေးမှိုင်း

တၢ်,တေခိုင်ပိုင်ပိုင်,လၢ,ခေ. လှိုင်,မီးဂေၤ,မိ,တီ, ပံးပိုင်,
 လၢ, လှိုင်,မီးဂေၤခေၤ; ပံးပိုင်,လၢ,ခေၤဂေၤ. လှိုင်,ပီခေၤဂေၤခေၤမီး
 တင်းဂေၤ.တင်းဂေၤခေၤခေၤ; မီးဂေၤ,တခေၤ, ခေၤခေၤ.ခေၤခေၤခေၤခေၤ,
 လှိုင်,မီးယုၤခေၤခေၤဂေၤ. ယုၤယိးခေၤခေၤခေၤဂေၤ. ယုၤလိတ်;
 တလၢခေၤခေၤဂေၤ.ခေၤ, ဂေၤခေၤလှိုင် ခေၤခေၤခေၤခေၤ, ၂-၃ ဂေၤ.
 လှိုင်,ခေၤခေၤခေၤဂေၤ,မိ,တီ, ခေၤခေၤ ဂေၤခေၤခေၤခေၤ, တေမီး
 တင်းဂေၤ. တင်းဂေၤခေၤခေၤ,လၢ,ခေ. မီးတၢ်,ဂေၤခေၤခေၤဂေၤ,မိ,တီ,ပံး
 ပိုင်,လၢ,ခေ.ယဝ်။

(၇) ပံးယုၤလီ။

ဂေၤခေၤ. ကမ်,ထိုက်;တံၢ်ယုၤ,ဂွံ;တံၢ်။ မိခေၤခေၤ,လုက်;လၢခေၤ
 ပီခေၤတေၤ.လိပ်းကေၤခေၤ,ဂွံ;လံး;တံၢ်ဂွံ, ကမ်,ခေၤခေၤတုၤခေၤမၤ. တုၤခေၤဂွံ;
 ခေၤခေၤတံၢ်။ ဂွံ;ပိုင်;လိပ်း.ခေၤခေၤဂွံ;တုၤခေၤလံး; ယုၤလံး;ခေၤခေၤ. ခေၤခေၤခေၤ.
 ဂွံ;ပိုင်;ဂွံ;ပံး,မေၤလံး;ယုၤ ခေၤခေၤဂေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤ,လၢခေၤ,
 ဂွံ;ပိုင်; ယုၤ,ခေၤ.လိပ်းဂွံ;ခေၤခေၤ,

ပိုင်,ဘိက်;ခေၤခေၤယုၤ,ခေ. ခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤ.ယုၤ,
 ဂွံ;ခေၤခေၤ,ပခေၤခေၤခေၤ. လှိုင်,ယုၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤ ကေၤခေၤဂျၢ်.ခေၤခေၤ.
 မၤခေၤခေၤ ကမ်,ခေၤခေၤယုၤ,ခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤ. လံး;ယုၤခေၤခေၤခေၤ
 ခေၤခေၤ. ဂွံ;ခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤ ဂွံ;ယုၤခေၤခေၤခေၤခေၤ
 ဂျၢ်.ခေၤခေၤ.ထိုင်;

ကမ်,ခေၤခေၤဂေၤ; တၢ်.ကေၤခေၤခေၤယုၤ ဂွံ;ခေၤ.ဂွံ;ခေၤခေၤ,ကေၤခေၤ
 ခေၤခေၤယုၤတင်းလှိုင်ခေၤခေၤ. ပေးလၢခေၤခေၤခေၤ. ခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤ.
 ဂွံ;ခေၤ ဂွံ;ခေၤခေၤခေၤ; ပေးပေး,မၤ လှိုင်;ကမ်,ယုၤ,လိပ်း;လၢခေၤခေၤခေၤ;
 ပေးကေၤခေၤ,ကေၤခေၤ,ပခေၤခေၤ မၤ ပံးခေၤခေၤခေၤ တုၤခေၤခေၤခေၤ; ထုၤ.တုၤခေၤ.
 ယုၤ,ခေၤခေၤခေၤ မၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤ
 လှိုင်ခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤခေၤ

မီးဂေၤ.ခေ
 မၤခေၤခေၤ
 မိပ်းလှိုင်
 ယဝ် ဂွံ;
 ပိုင်,လၢ,

(ဂ)

(ခ)

(င)

ပေး
 ဂွံ;ခေၤ
 ခေၤခေၤခေၤ
 ပခေၤခေၤ
 ဝါတံၢ်,လိ
 ထုၤခေၤ;ပခေၤ
 တံၢ်;ဂွံ;ခေၤ
 ကမ်,မီး
 ခေၤခေၤခေၤ
 ကမ်,ဂွံ;
 ခေၤခေၤခေၤ
 ဂွံ;လၢခေၤ
 ဂွံ;ခေၤခေၤ

မီးဂေ့လှိုင်းခွံသွန်ထီင်း လုက်လုာ်ခါ ကခပ်ပုးဝါးသခေ၊ခခခပ်။
မုးသွန်လံးမုး၊ ကခပ်ပုးခပ်မေတုာ်ခါခခခပ်။ ဂွံးဂွံးဝါး ယုမခပ်
မိပ်းလှိုင်းလှိုင်းဂွံးဂွံး လံးထုင်းခိမ်ထုင်းလှိုင်းဂွံး ယုသင်ပီခပ်ယု
သင် ဂွံးဂွံးသေလီလီ ခိမ်းမုးယု၊ခင်းဝါခင်းခင်း၊ ကခပ်လုာ်လံး
ပိင်၊လုာ်သေခိမ်းပုးဂု၊ခခခပ်။ မီးတု၊ဝုခပ်၊ဝါး—

- (ဂ) ဂွံးညုတ်လံး ဂုခင်းခင်းဝါခင်း။
- (ခ) ထိုင်ဂုခင်းသိုက်ဂုး ယု၊ကမ်၊လီဂိခပ်ကမ်၊ဝါခပ်မုးဂေ့
ဂွံးလံးယုပခပ်။
- (င) လုးမိုဝ်းဂုခင်းသိုက်ဂုး လံးလုးဝါတ်၊လိပ်းမုးဂေ့
ဂွံးခပ်လံးကပ်ဂုး သိုင်၊သိမ်းခင်းဂုလုးခင်းထိုင်၊သေ
ယုပခပ်ဂုခင်းသိုက်ဂုး။

ပေးဝါးခပ်မုးသွန်ဂု၊လေး မေတုင်းခိမ်ယပ်။ ယုဂေ့
ဂုးတေလှိုင်းထုက်ပခပ်ထုမ်းဂုယုပခပ်ဂုခင်းမိုဝ်း။ ဂိပ်းခိမ်းဂုယု
ခိမ်းသေ ခိမ်းမုးသိုင်ထီင်း ကမ်၊ခခခပ်ဝင်းလုမ်းဂုး တေထုက်
ပခပ်ကလံး။ ပေးဂုခင်းသိုက်ဂုး ယု၊ကမ်၊လီ ဂိခပ်ကမ်၊ဝါခပ်
ဝါတ်၊လိပ်းဂေ့ ဂွံးဂုးပေးလံးလှိုင်းယု၊ခခခပ်။— ဂွံးဂုးယုဂုး
ထုက်ပခပ်သေယပ်။ ဂုမ်၊ကပ်ဂု၊ယုပခပ်ဂုခင်းမိုဝ်းသေ ယိုင်၊ထိုင်
တီးဂုခင်းသိုက်ဂုး ကမ်၊ယု၊လီဂိခပ်ကမ်၊ဝါခပ်ခခခပ်။မုးသမ်။ဝါး—
ကမ်၊မီး ယုမခင်းခပ်တေ။ ကမ်၊လံး၊ ပေးမခင်းသိပ်းဂု၊ လှိုင်း
ငိုခင်းခခခပ်။ ခင်းဂွံးငိုခင်းဂွံးဂွံး ကခပ်မီးဝံ။ တေကမ်၊ဂွံးဂု၊
ကမ်၊ဂု၊လှိုင်း သုခပ်၊တုဂုးဟ် ဂုးမခင်းခခခပ်။ လှိုင်း၊မီးယုယပ်း
ငိုခင်း။ ယုလိတ်၊လုာ်လံး။ ထုမ်းခင်း၊ သိုင်၊ထုက်၊လေးခတ်းလှိုင်း
ဂွံးလံးပီခပ်မုး ကသိုင်၊ဂွံးယုလံး၊ ပေးဂုခင်းဝါခင်းခင်း၊ မီး
ဂွံးယုလှိုင်း ခိမ်းလီတေ။တေ။။

အင်,ရှိုပ်ဂူခင်းမှိုင်းရှင်း တေမီးငိုခင်းသု,လှို ဝါခင်းမှိုင်းရှင်း
 တေဒီင်ရှိုင်း၊ ဂါခင်းလံးလှို.ဟိုခင်း.ရှင်းဂေး; တေလင်း;ကွင်း,မီင်,၊
 မှိုင်းတီးရှင်းဂေး; လှို,တေလင်း;ကွင်းခေ,ကမ်,ရှင်.။

ဂူခင်းမှိုင်းတင်းသိင်; လှို,ပွင်,လှို၊ ရှင်းကမ်,မီးလှိုပွင်လှိုင်း
 မီးဂေး,မီးရှိုခင်း ငိုခင်းခမ်းဂေး; မှိုခင်းဂခင်းတင်းကမ်,မီး၊ ပေးရှင်း
 မီးလှိုပွင်လှိုင်းယပ်. ငိုခင်းခမ်း ကမ်,မီးဂေး; ရှင်းလင်း;ရှုလံး၊
 ရှိုခင်းကမ်,မီးဂေး; ရှင်းလင်း;ရှိုတ်းလံး၊ ရှိုခင်းခင်းလင်း;ပီခင်းရှိုခင်း
 တိုက်;၊ ငိုခင်းခင်းလင်း;ပီခင်းငိုခင်းလါခင်း.၊ ရှင်းလှို,ပွင်,လှိုဝါး-
 မှိုင်းဝါခင်းမှိုင်း သုဂ်.သဂ်.အခင်း. အင်,ရှိုပ် တေလံး; လှိုတ်းလံး
 ကွင်းခေ,သေလေး; တင်းလံး; လှိုပွင်လှိုင်း မေးခိုင်ပွင် မှိုင်းရှို;
 ဂတ်းယံခင်း ယူ,သု, ဂု,အခင်း. ဂူခင်းမှိုင်းတင်းသိင်; မီးတု,ဝူခင်း,
 ကမ်,ဂုး၊ ဂူခင်းလံး;လှိုမ်းဂိပ်,ဂေး; မီးတု,ဝူခင်း,ယူ,။ ။

တီးလီတွင်း

1. တပ်.သိုက်းတီးဂွမ်းပွင်းလက်.ဟိုခ်. 1960
2. မိုင်းကွင်း,သၢခ်းလေးလင်းယု.မိုင်းတီး-
လှင်းလံးမိုင်းလိက်;ဂွမ်းမံပင်လှိုင် 12. 2. 1947
3. ဝၢခ်းမိုင်းဂွမ်းတုမ်လွတ်းလိင်းဂွမ်းခေ 4. 1. 1948
4. ဝခ်းမၢခ်းပုတ်းက,ခေ,လၢက်;-
လင်းယု.မိုင်းတီး 29. 4. 1959
ထေ,လၢခ်,ယေးတီးလက်.ဟိုခ်. 7. 11. 1958
6. ပူ,မုင်,လက်.ဟိုခ်. 4. 11. 1959
7. ဂုခ်,မိပ်,ခိတ်.တခိခ်,တၢခ်းထုခ်း-
လက်.ဟိုခ်.မိုင်းမၢခ်း 1948
8. ကွင်း,သၢခ်းတံ 19. 7. 1647
9. သိုက်းကျ,ပၢခ်,ခပ်;မိုင်းတီး 1941
10. သိုက်းကျ,ပၢခ်,ကွက်,ခင်းမိုင်းတီး 1945
11. ခေ,ဟိုက်, ပံးခပ်;မုခ်းခင်းမိုင်းတီး 1951

လှိုင်း၊ လျှံး၊ ကပ် လာလာင်း၊ ခုခွေး၊ ဂူခွေး၊ ဝါခွေး၊ ရှိခွေး။

[illegible]